

# ARBEIDSLEDIGHET OG ARBEIDSLEDIGHETSFORSIKRING

UTGIT AV *SOCIALAVDÉLINGEN* UNDER DEPARTEMENTET  
*FOR SOCIALE SAKER, HANDEL, INDUSTRI OG FISKERI*

---

TILLÆGSHEFTE TIL  
«SOCIALE MEDDELELSER» 1915

## INDHOLD

	Side
Indledning.....	1*
Statistiske oplysninger om arbeidsledighet og arbeidsledighetskasser .....	1
Arbeidsledighetsforsikringen i utlandet .....	72

KRISTIANIA

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

1915



# ARBEIDSLEDIGHET OG ARBEIDSLEDIGHETSFORSIKRING

UTGIT AV *SOCIALAVDELINGEN UNDER DEPARTEMENTET  
FOR SOCIALE SAKER, HANDEL, INDUSTRI OG FISKERI*

---

TILLÆGSHEFTE TIL  
«SOCIALE MEDDEELSER» 1915

## INDHOLD

	Side
Indledning .....	1*
Statistiske oplysninger om arbeidsledighet og arbeidsledighetskasser .....	1
Arbeidsledighetsforsikringen i utlandet .....	72

KRISTIANIA

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD)

1915

STEEN'SKE BOGTRYKKERI, KRISTIANIA.

## Indledning.

Lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 12te juni 1906 blev git paa prøve for et tidsrum av  $5\frac{1}{4}$  aar, idet den skulde træde i kraft den 1ste oktober 1906 og ophøre at gjælde senest ved utgangen av 1911.

Da loven til en begyndelse ikke fik praktisk anvendelse, blev det offentliges refusionsbidrag ved en tillægslov av 25de juli 1908 forhøjet fra  $\frac{1}{4}$  til  $\frac{1}{8}$  af den understøttelse, en anerkjendt arbeidsledighetskasse yder sine forsikrede, mens loven iøvrig blev bibeholdt uforandret.

I 1908 blev der anerkjendt 6 arbeidsledighetskasser, i 1909: 4, i 1910: 3, i 1911: 3, i 1912: 2, i 1914: 2, tilsammen 20 med et samlet medlemstal i mars 1915 av omkring 36 000.

For Stortinget i 1911 blev fremsat kongelig proposition til ny lov istedet for loven av 1906 med ovennævnte tillægslov av 1908.

I propositionen (ot. prp. nr. 21 for 1911) var foreslaat et par mindre væsentlige ændringer, hvorhos departementet i sit foredrag omhandlet et av Arbeidernes Faglige Landsorganisation fremsat forslag om en del mere indgripende forandringer i den bestaaende ordning. Stortinget fandt imidlertid, at det, som gjaldt ifølge lovene av 1906 og 1908, burde prøves endnu nogen tid, og de nævnte love blev derfor ved en lov av 15de august 1911 git forlænget gyldighet til utgangen av 1914.

Socialdepartementet hadde derefter til hensigt at forelægge saken om lovens revision for Stortinget i 1914, men maatte — foranlediget ved den indtraadte verdenskrise — la det bero med at foreslaa loven av 1906 med tillægslove git yderligere forlænget gyldighet til utgangen av 1915. I henhold hertil blev der den 18de august 1914 utfærdiget en lov om forlænget gyldighet som nævnt. Samtidig blev der dog gjort den forandring, at Kongen blev overlatt at bestemme, at tilskuddet til en kasse, hvor dette maatte bli godt gjort at være særlig paakrævet, indtil videre eller for et bestemt tidsrum skal forøkes indtil  $\frac{1}{2}$  av de utbetalte understøttelser; desuden bemyndigedes Regjeringen til, når særlige omstændigheter gjør det ønskelig og for den tid, Regjeringen maatte anse det paakrævet, at suspendere bestemmelsen om, at understøttelse ikke kan ydes for et længere tidsrum end i det høieste 90 dage i løpet av 12 maaneder (et kalenderaar).

Til bruk under behandlingen av den ovennævnte lovrevision anmodet departementet i rundskrivelse av 24de januar 1914 de arbeidsledighetskasser, som oppebærer stats- og kommunebidrag samt kommunestyreerne i de kommuner, hvorfra bidrag efter loven i nærværdig grad er blit utbetalst, om at uttale sig om, hvorledes de fandt loven har virket og hvorvidt loven ufor-

andret antoges at burde gives fortsat gyldighet eller om forandrede bestemmelser burde bringes i forslag og tilfælde hvilke.

I henhold hertil er der til departementet indkommet uttalelser fra 35 bystyrer (formandskaper) og 2 magistrater, 50 herredsstyrer (formandskaper) og 20 kommunale tilsyn. Videre har Arbeidernes Faglige Landsorganisation indsendt en fællesuttalelse fra 12 offentlig anerkjendte arbeidsledighetskasser, tilsluttet Landsorganisationen, likesom særskilte uttalelser er fremkommet fra yderligere 4 foreninger inden organisationen med offentlig anerkjendte arbeidsledighetskasser. Endelig er uttalelse avgitt av 3 utenfor Arbeidernes Faglige Landsorganisation staaende sammenslutninger med anerkjendte arbeidsledighetskasser.

Uttalelserne fra de kommunale myndigheter gaar gjennemgaaende ut paa, at loven har virket heldig og bør gives fortsat gyldighet, delvis med forslag til forandring i enkelte paragrafer.

Arbeidsledighetskasserne utenfor Landsorganisationen anbefaler likeledes loven av 1906 git fortsat gyldighet, mens Landsorganisationen paa vegne av de arbeidsledighetskasser, som er tilsluitet denne, bringer i forslag væsentlige forandringer i den gjeldende lov.

I statsraad den 19. mars 1915 er der fremsat kongelig proposition (ot. prp. nr. 30) om utfærdigelse av ny lov istedetfor loven av 12. juni 1906 med tillægslove, der — som ovenfor nævnt — træder ut av kraft ved utgangen av 1915.

Socialdepartementet, hvis foredrag ligger til grund for ovennævnte kongelige proposition, uttaler, at der efter de erfaringer, som er indvundet om anvendeligheten og betydningen av den nuværende lov, ikke bør bli tale om at ophøre med denne lovgivning. Naar man saa skal ta stilling til spørsmalet om revision av loven, er der, mener departementet, ikke grund til at gjøre nogen principiel forandring i den nuværende ordning, men man bør foreta de ændringer, som findes ønskelige indenfor den nugjældende lovs ramme.

Ut fra denne opfatning har departementet ikke fundet grund til at gaa nærmere ind paa det i enkelte av de ovennævnte uttalelser berørte spørsmål om overgang til offentlig tvangsforsikring mot arbeidsledighet — som i England ved loven av 1911 — men mener, at saken hos os fremdeles bør søkes fremmet ad frivillighetens vei med støtte av det offentlige i fornøden utstrækning.

Forat den frivillige arbeidsledighetsforsikring hos os kan vinde i styrke og særlig komme ogsaa de grupper inden lønsarbeiderne tilgode, som ikke hittil med de nuværende bidrag av det offentlige har formaadd at oprette og holde igang arbeidsledighetskasser, foreslaar departementet, at det offentliges bidrag — som ordinært er  $\frac{1}{3}$ , men som ovenfor nævnt i anledning av krisen midlertidig er forhøjet til  $\frac{1}{2}$  — i den nye lov blir endelig fastsat til  $\frac{1}{2}$  av de av kasserne bevilgede understøttelser.

Departementet har — oplyses der i propositionen — været inde paa tanken om at imøtekommne ønsket fra arbeiderhold om at sløfe lovens nuværende regel, at der bare gives refusion for understøttelser, som er utbetalt til her i landet bosatte forsikrede, forsaavidt de enten er norske statsborgere eller har opholdt sig 5 aar i landet, og istedet nøie sig med, at vedkommende er ansat her. Departementet har dog troet — iafald for tiden — ikke at burde gaa saa langt, men anbefaler som en mellemvei tidsrummet 5 aar forkortet til 1 aar.

Den nugjældende lov bestemmer, at ingen arbeidsledighetsunderstøttelse maa utbetales, før arbeidsledigheten har varet i mindst 3 dage. Departementet antar, at der bør være adgang til i visse tilfælde at gjøre undtagelse fra bestemmelsen, som kan virke ubillig for enkelte arbeidsgrenes vedkommende, og i propositionen foreslaaes derfor en tilføielse om, at naar særlige omstændigheter gjør det ønskelig, kan vedkommende departement tillate bestemt i en kasses love, at understøttelsen — i tilfælde af flere ledighetsperioder i løpet av 6 uker — ved 2den og senere ledighetsperioder skal kunne utbetales straks.

Departementet anbefaler videre, at den bemyndigelse, som ved tillægsloven av 1914 blev git Regjeringen til indtil videre at suspendere bestemmelsen om, at understøttelse ikke kan ydes for længere tidsrum end i det høieste 90 dage i løpet av ét aar, blir optat i den nye lov, men at adgangen til suspension bortfalder, naar den nuværende verdenskrise er avløst av ordinære forhold.

For i nogen grad at imøtekommme klagerne over vanskeligheten ved at bringe refusionspligten paa det rene, foreslaaes bestemmelsen om, at refusion skal ydes av den kommune, hvor den understøttede har hat bopæl 6 maaneder itræk i løpet av de sidste 5 aar, forandret derhen, at 6 maaneder nedsættes til 3, og det tidsrum, inden hvilket opholdet skal falde, forkortes fra 5 til 1 aar.

Den adgang, den nugjældende lovs § 6 gir ikke-foreningsmedlemmer til at bli sikret mot arbeidsledighet gjennem en for deres fag oprettet og offentlig anerkjendt kasse, finder departementet principielt rigtig og foreslaar derfor § 6 opretholdt i den nye lov.

Da det antages at ville være til lettelse for arbeidsformidlingen, at den arbeidssøkende melder sig personlig paa arbeidsanvisningskontoret, saaledes at dette derved faar anledning til at bli nærmere bekjendt med hans forhold, end det kan ske gjennem skriftlig anmeldelse som efter den gjældende lov, foreslaar propositionen aapnet adgang for departementet til at paa-by personlig fremmøte.

Departementet fremholder i propositionen, at naar arbeidsledighetsforsikringen ikke hos os er naadd til den ønskelige utvikling og naar vort land har staat tilbake, særlig for Danmark, skyldes dette efter departementets mening ikke saa meget mangler ved loven som — ved siden av begræn-

sede pengemidler — mangelen paa en sagkyndig og virksom ledelse  
av arbeidsledighetskasse-bevægelsen

I Danmark er tilsynet med de anerkjendte arbeidsledighetskasser tillagt en av Kongen utnævnt arbeidsledighetsinspektør, og departementet har indtrykket av, at naar Danmark kan opvise saa mange arbeidsledighetskasser og et saa stort antal arbeidsledighetsforsikrede, skyldes det for en væsentlig del arbeidsledighetsinspektørens tiltak. Det er derfor departementets mening, at det vilde være av særdeles stor betydning for utviklingen av den frivillige arbeidsledighetsforsikring i vort land, om der ogsaa hos os kunde bli skapt et sagkyndig organ, som under departementets overtilsyn kunde opta et kraftig og metodisk arbeide for utviklingen av denne forsikring.

Da der for tiden efter henstilling av Statens Arbeidsledighetskomite er spørsmål om midlertidig at ansætte en inspektør for det hele land for den offentlige arbeidsformidling, antyder departementet som en foreløpig prøveordning, at denne inspektør i tilfælde blir paalagt efter departementets nærmere instruks ogsaa at medvirke ved det offentlige tilsyn med de anerkjendte arbeidsledighetskasser og arbeide for arbeidsledighetsforsikringen. Herved vil da vindes erfaring om hensigtsmæssigheten av at bruke samme organ til bistand for administrationen, både hvor det gjelder arbeidsformidlingen og arbeidsledighetsforsikringen.

Departementet har anset det ønskelig i anledning av lovrevisionen at skaffe tilveie fyldigst mulige oplysninger til bruk for statsmyndigheternes behandling av saken. Kontoret for Socialstatistik har derfor utarbeidet en utførlig utredning, ledsaget av tabeller, angaaende arbeidsledighet og arbeidsledighetskassernes utvikling i vort land. Derhos er der av departementets Lovkontor git en oversikt over arbeidsledighetsforsikringens nuværende stilling i utlandet, hvori bl. a. den danske lov og den ny engelske tvangsforsikring mot arbeidsledighet er utførligere omtalt.

Den nævnte statistiske utredning og oplysningerne fra utlandet gjengives i de følgende avsnit.

# STATISTISKE OPLYSNINGER

## OM

## ARBEIDSLEDIGHET OG ARBEIDSLEDIGHETSKASSER

### I N D H O L D

	Side
<b>Oversigt.....</b>	<b>2—20</b>
1. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer .....	2
2. Arbeidsstyrken hos et større antal arbeidsgivere.....	6
3. De offentlige arbeidskontorer .....	8
4. Arbeidsledighetstællinger 1905—1906 og 1910.....	10
5. Arbeidsledighetskasserne .....	15
Grafiske fremstillinger.....	(efter 20)
<b>Tabeller .....</b>	<b>21—71</b>
Tab. 1 A. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer juli 1903—dec. 1913 .....	22
— 1 B. Oversigt over arbeidsledigheten blandt fagforeningsmedlemmer 1905 —1913 .....	34
— 1 C. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer i endel vigtigere foreninger januar 1912—december 1914 .....	36
— 2 A. Antal arbeidere beskjæftiget ved 256 virksomheter december 1906 —december 1908 .....	38
— 2 B. —«— ved 275 virksomheter december 1908—juli 1909..	40
— 2 C. —«— « 287 — juli 1909—januar 1910 .....	41
— 2 D. —«— « 252 — januar 1910—januar 1911..	42
— 2 E. —«— « 229 — januar—december 1911....	43
— 2 F. —«— « 266 — decbr. 1911—decbr. 1912 ..	44
— 2 G. —‘— : 206 — decbr. 1912—decbr. 1913 ..	45
— 2 H. —«— « 208 — i hver av maanederne dec. 1913—december 1914 .....	46
— 3 A. Norges offentlige arbeidsformidling 1898—1. juli 1914 .....	48
— 3 B. Norges offentlige arbeidsformidling i 1914 .....	54
— 4 A. De anerkjendte arbeidsledighetskasser 1909—1913: Medlemstal, understøttede, indtægter, utgifter og beholdning .....	56
— 4 B. Arbeidsledighets-understøttelse kvartalsvis og den samlede under- støttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv....	60
— 4 C. De utbetalte understøttelsers fordeling paa refusionsberettigede og ikke refusionsberettigede medlemmer, etc. ....	65
— 4 D. Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeids- ledighetsunderstøtelser 1908—1913 .....	66

## Oversigt.

Til belysning av arbeidsmarkedet og arbeidsledighetsforholdene i vort land i de senere aar er der i nærværende redegjørelse meddelt et sammendrag av de viktigste statistiske opgaver herover, som er indhentet eller offentlig gjort av forskjellige offentlige institutioner<sup>1</sup> siden en regelmæssig arbeidsledighetsstatistik blev sat igang fra sommeren 1903 av. I forbindelse hermed er der videre git endel oplysninger om arbeidsledighetskassernes virksomhet og økonomiske forhold — væsentlig for tidsrummet efter loven av 1906.

Opgaverne omfatter:

1. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer i en række fag for hver maaned siden juli 1903.
2. Arbeidsstyrken hos et større antal arbeidsgivere siden august 1906 (og et mindre antal fra oktober 1903 av).
3. Arbeidssøkende, ledige pladser og arbeidsformidling ved de offentlige arbeidskontorer (1898—1914).
4. Arbeidsledighetstællinger 1905—1906 og 1910.
5. Arbeidsledighetskassernes antal, medlemstal, understøttelser til arbeidsledige, refusioner fra det offentlige, øvrige indtægter og utgifter m. v.

### I. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer.

Over arbeidsledigheten blandt fagforeningsmedlemmer er der indhentet maanedlige opgaver fra og med juli 1903 av det Statistiske Centralbyraa og siden denne statistiks overgang til nærværende departement (1. juli 1913) av dettes Kontor for Socialstatistik. For 1903—1905 foreligger opgaver for omtrent 10—12 000 fagforeningsmedlemmer, hvilket antal i løpet av 1906 stiger til 18 000, for 1907—1910 har man som regel opgaver over 18—20 000, for 1911: 21—25 000, for 1912: 25—28 000 og for 1913: 28—29 000.

Opgaverne omfatter i det hele og store tat de samme fag i alle disse aar og det stigende antal arbeidere skriver sig fra fagorganisationens utvikling. Blandt de 28 301 arbeidere, som opgaverne for december 1913 omfatter, tilhørte 11 805 jern- og metalarbeiter forbundet, 1 550 formerforbundet, 4 317 træarbeiter forbundet, 1 045 møbelindustriarbeiter forbundet, 2 706 centralforeningen for boktrykkere, 866 bokbinderforbundet og 1 678 skotøiarbeiter forbundet; tilsammen var altsaa disse fag repræsenteret ved 23 967 arbeidere eller 84.7 pct. av det ovennævnte antal. Av de øvrige var 391 sagbruks- og høyleriarbeidere, 1 478 træstof- og papirfabrikarbeidere, 664 murere, 407 malere, 450 bakere, 404 hermetikarbeidere, 142 grubearbeidere, 193 cementfabrikarbeidere, 37 glasverksarbeidere, 87 dynamitfabrikarbeidere og 81 fyrstikfabrikarbeidere.

For de heromhandlede arbeidere er der meddelt opgaver saavel over antallet av ledige (av mangel paa arbeide) ved hver maaneds utgang fra juli

<sup>1</sup> Jfr. nærmere herom i det følgende under de forskjellige avsnit.

1903 til desember 1913 som over det samlede antal tapte arbeidsdage i hver av disse 126 maaneder.

For 1914 foreligger ikke endnu tilsvarende tabeller, men der er for endel viktigere foreninger med ialt omkring 14 000 medlemmer, fordelt paa en flerhet av de ovennævnte fag, gjort sammendrag<sup>1</sup>, som viser ledigheten ved hver maaneds utgang. Da tilsvarende opgaver for 1912 og 1913 i de fleste maaneder viser en ledighetsprocent som ligger 0.1—0.5 pct. av medlemstallet (ca. 10—30 pct. av selve ledighetsprosenten) høiere end for de ovennævnte 28 000, vil man for 1914 som regel komme det rigtige nær ved at reducere ledighetsforholds-tallene for de 14 000 med 20 pct. (for januar og februar henholdsvis 35 og 30 pct.).

Efter disse opgaver og med den nævnte reduktion var der ved hver maaneds utgang av hvert tusen fagforeningsmedlemmer følgende antal ledige:

Aar.	Januar.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Dechr.
1903..	-	-	-	-	-	-	29	33	37	43	49	77
1904..	62	43	37	41	23	20	26	24	23	36	48	85
1905..	75	68	51	43	18	15	18	26	25	40	58	86
1906..	65	57	49	33	21	11	10	12	13	25	30	56
1907..	57	39	30	23	14	8	11	10	12	14	30	50
1908..	58	50	36	27	20	13	15	15	24	38	55	88
1909..	83	76	63	52	42	39	33	33	34	37	44	61
1910..	63	56	51	24	20	15	14	14	18	17	20	39
1911..	33	30	24	26	13	8	11	13	11	9	15	33
1912..	22	26	18	13	9	5	6	7	8	9	10	24
1913..	22	23	18	13	9	7	7	9	12	13	19	37
1914..	27	22	18	10	6	6	7	29	34	22	25	33

I gjennemsnit for aaret var ledighetsprosenten:

i 1904 .....	3.9	i 1910 .....	2.9
- 1905 .....	4.4	- 1911 .....	1.9
- 1906 .....	3.2	- 1912 .....	1.3
- 1907 .....	2.5	- 1913 .....	1.6
- 1908 .....	3.7	- 1914 .....	2.0
- 1909 .....	5.0		

Efter dette skulde altsaa ledigheten ha været størst i 1909, det første hele aar, hvori loven om bidrag til arbeidsledighetskasser var i virksomhet; i 1910—1912 var ledigheten sterkt avtagende, senere er den igjen steget litt, men maa dog fremdeles betegnes som forholdsvis ubetydelig.

Et lignende resultat viser opgaverne over det samlede antal tapte arbeidsdage. Disse utgjorde pr. 100 fagforeningsmedlemmer:

<sup>1</sup> Se tabel 1 C.

Aar.	Antal tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer.				
	1ste kvartal.	2det kvartal.	3dje kvartal.	4de kvartal.	Til- sammen.
<i>Samtlige fag.</i>					
1904.....	390	239	185	375	1 189
1905.....	546	208	203	407	1 364
1906.....	493	184	114	262	1 053
1907.....	367	154	105	207	833
1908.....	429	169	158	418	1 174
1909.....	607	353	279	324	1 563
1910.....	411	177	122	178	888
1911.....	255	132	98	124	609
1912.....	195	104	63	105	467
1913.....	188	104	81	162	535

Ifølge Arbeiderernes faglige Landsorganisations statistik utgjorde antallet av tapte arbeidsdage av mangel paa arbeide pr. 100 medlemmer:

I 1909: 1 137, i 1910: 878, i 1911: 477, i 1912: 416 og i 1913 etter 477<sup>1</sup>, altsaa væsentlig samme utvikling som efter ovenstaaende tabel.

Det samlede antal tapte arbeidsdage i aaret har — som ventelig — været langt større i sæsonfagene end i de øvrige fag. Av de heromhandlede fagforeningsarbeidere har man til sæsonarbeidere regnet træarbeiderforbundets medlemmer samt sag- og høvleriarbeidere, malere og murere. For disse fag (underett) samt for de øvrige fag utgjorde antallet av tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer:

Aar.	Antal tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer.					Antal tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer.				
	1ste kvartal.	2det kvartal.	3dje kvartal.	4de kvartal.	Til- sammen.	1ste kvartal.	2det kvartal.	3dje kvartal.	4de kvartal.	Til- sammen.
<i>Sæsonfag.</i>										
1905.....	1 927	476	354	1 400	4 157	305	155	173	194	827
1906.....	1 919	692	232	778	3 621	219	90	83	121	513
1907.....	1 350	413	223	783	2 769	125	75	73	75	348
1908.....	1 499	443	254	1 075	3 271	119	88	130	250	587
1909.....	1 527	602	288	730	3 147	357	285	276	236	1 154
1910.....	1 109	245	126	405	1 885	245	160	121	119	645
1911.....	700	236	138	352	1 426	142	108	89	68	407
1912.....	587	202	52	188	1 029	105	81	67	84	337
1913.....	410	133	68	389	1 000	135	96	84	103	418

Det bør merkes, at arbeidsledigheten for sæsonfagene var størst i 1905 og 1906, mens den for de øvrige fag var størst i 1909. Naar man sammenligner de to grupper, vil det sees, at sæsonarbeiderne i aarene 1905–1908 hadde 5–8 gange saa mange tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer som de øvrige arbeidere, men i de senere aar kun omkring 3 gange saa mange.

<sup>1</sup> Jfr. nævnte landsorganisations beretning for 1910 side 112, 1911 side 130, 1912 side 229 og 1913 side 171.

For de side 2 nævnte 7 forbund samt hermetikarbeiderne i Stavanger utgjorde antallet av tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer:

Aar.	Antal tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer.					Antal tapte arbeidsdage pr. 100 medlemmer.				
	1ste kvartal,	2det kvartal,	3dje kvartal,	4de kvartal,	Til- sammen,	1ste kvartal,	2det kvartal,	3dje kvartal,	4de kvartal,	Til- sammen,
<i>Jern- og metalarbeidere.</i>						<i>Formere.</i>				
1904.....	131	98	110	250	589	414	205	170	149	938
1905.....	264	167	125	178	734	130	41	39	30	240
1906.....	164	82	72	89	407	40	51	17	12	120
1907.....	88	59	61	77	285	4	10	4	7	25
1908.....	114	102	162	290	668	35	48	88	213	384
1909.....	361	331	380	311	1 383	298	294	242	192	1 026
1910.....	251	171	123	117	662	83	90	63	36	272
1911.....	143	122	119	77	461	16	14	7	7	44
1912.....	121	110	85	104	420	21	16	12	69	118
1913.....	161	82	76	89	408	38	18	24	37	117
<i>Boktrykkere.</i>						<i>Bokbindere.</i>				
1904.....	524	460	564	306	1 854	109	241	247	159	756
1905.....	539	301	458	364	1 662	169	258	453	176	1 056
1906.....	473	156	226	124	979	92	82	273	126	573
1907.....	163	203	227	140	733	92	128	260	45	525
1908.....	86	79	131	87	383	166	120	101	91	478
1909.....	146	119	114	115	494	151	152	126	71	500
1910.....	163	114	132	99	508	169	150	146	70	535
1911.....	79	57	70	67	273	51	59	49	27	186
1912.....	54	58	50	65	227	33	30	53	42	158
1913.....	47	123	210	94	474	52	36	35	43	166
<i>Træarbeidere.</i>						<i>Møbelsnekkekere.</i>				
1904.....	-	63	184	396	643	-	-	281	152	433
1905.....	669	230	333	778	2 010	416	220	240	146	1 022
1906.....	1 204	436	266	434	2 340	315	110	177	46	648
1907.....	707	264	138	336	1 445	131	120	81	47	379
1908.....	664	285	168	522	1 639	79	56	50	90	275
1909.....	727	227	205	434	1 593	269	141	140	81	631
1910.....	599	133	93	244	1 069	118	69	80	51	318
1911.....	410	127	88	191	816	109	64	72	45	290
1912.....	417	104	40	162	723	73	42	39	44	198
1913.....	268	66	53	305	692	104	51	42	81	278
<i>Skotoiarbeidere.</i>						<i>Hermetikarbeidere (Stavanger).</i>				
1904.....	-	-	73	175	248	964	227	104	758	2 053
1905.....	480	-	14	22	516	653	175	-	132	960
1906.....	254	9	-	14	277	75	7	74	825	981
1907.....	166	12	8	9	195	c. 500	227	9	126	862
1908.....	126	65	152	133	476	?	83	?	775	?
1909.....	301	77	85	67	530	?	?	97	264	?
1910.....	350	107	92	132	681	694	410	39	?	?
1911.....	277	69	58	59	463	378	373	116	16	883
1912.....	151	33	64	56	304	65	60	?	141	?
1913.....	149	68	35	47	299	683	456	441	1 028	2 608

## 2. Arbeidsstyrken hos et større antal arbeidsgivere.

For tidsrummet august 1906<sup>1</sup>—december 1914 er der fra omkring 200 eller 300 arbeidsgivere indkommet opgaver over antallet av de arbeidere, som de har beskjæftiget ved utgangen av hver maaned (tildels ved et andet tidspunkt i maaneden); opgaverne er indhentet paa samme skema for en række maaneder, og flerheten av arbeidsgiverne er de samme fra det ene aar til det andet, om der end er adskillige som er med i en periode, men mangler i den næste eller omvendt. Opgaverne er for 1912 og tidligere blev av vedkommende arbeidsgivere indsendt til det Statistiske Centralbyraa, senere til Kontoret for Socialstatistik.

For maanederne august—december 1906 har man i »Arbeidsmarkedet» for 1906, s. 70 en tabel over antallet av arbeidere hos 286 arbeidsgivere, ca. 25 000 i hver av disse maaneder, fordelt etter fag. En lignende tabel for 327 arbeidsgivere for maanederne december 1906—september 1907 viser for disse maaneder en stigning i arbeidsstyrken fra 33 639 til 36 345<sup>2</sup>. For henholdsvis 340, 273 og 306 arbeidsgivere findes opgaver i «Arbeidsmarkedet» for maanederne september 1907—januar 1908, for januar—juni 1908 og for juli—december 1908.

Foruten tabeller for omkring 300 arbeidsgivere for tidsrum paa et aar eller mindre er der i «Arbeidsmarkedet» (1908, s. 90—91) paa grundlag av disse opgaver meddelt en tabel over arbeidsstyrken hos 256 arbeidsgivere i 26 forskjellige erhvervsgrener ved utgangen av hvert kvartal fra december 1906 til december 1908. Av disse 26 erhvervsgrener er 5, nemlig teglverk, torvstrøfabrik, sagbruk og høvlerier, hermetikfabrikker, malere og skorstensfeiere henført til en hovedgruppe «væsentlig sæsonfag»; særskilt for disse og for de øvrige virksomheter utgjorde den samlede arbeidsstyrke i:

	Mars.	Juni.	September.	December.
<i>Sæsonfag.</i>				
1906 .....	-	-	-	3 753
1907 .....	3 506	4 492	4 730	3 919
1908 .....	3 245	3 501	3 936	3 517
<i>Andre virksomheter.</i>				
1906 .....	-	-	-	27 411
1907 .....	27 975	* 24 616	28 182	28 635
1908 .....	28 437	28 215	28 421	27 595
<i>Hovedsum.</i>				
1906 .....	-	-	-	31 164
1907 .....	31 481	29 108	32 912	32 554
1908 .....	31 682	31 716	32 357	31 112

<sup>1</sup> Ogsaa tidligere (fra oktober 1903 av) har man opgaver fra endel arbeidsgivere (i metal-, tekstil- og papirindustrien), jfr. «Arbeidsmarkedet» 1903 s. 48—49, 1904, s. 79 m. fl. st., 1905 s. 109 m. fl. st., 1906, s. 56 og 71); sidstnævnte sted findes en tabel som viser, at arbeidsstyrken for 28 av disse arbeidsgivere fra mars 1905 til december 1906 efterhaanden tiltok fra 7 619 til 9 928. Kredsen av de arbeidsgivere, fra hvem opgaver indkommer, blev væsentlig utvidet derved, at der ved velvillig imøtekommenhet fra Norsk Arbeidsgiverforenings side med denne forenings «Meddelelser» for januar—februar 1907 blev omsendt skemaer for tidsrummet august—december 1906. <sup>2</sup> «Arbeidsmarkedet» 1907, side 28—29. \* Stor arbeidskonflikt i træstofindustrien.

For de samme virksomheter er der i «Arbeidsmarkedet» 1908, s. 92, meddelt en tabel over arbeidsstyrken i hver maaned av 1907 og 1908, uten spesifikasjon for hvert enkelt fag, men dog særskilt for sæsonfag og andre virksomheter.

For at kunne følge utviklingen gjennem en flerhet av aar har man saa paa grundlag av den sidstnævnte tabel beregnet hver maaneds «indextal» for arbeidsstyrken, idet denne i desember 1908 er sat = 1 000. Denne beregning er utført særskilt for a) sæsonfag, b) andre fag, c) samtlige fag. Disse indextal er siden ført videre paa grundlag av opgaver for:

275 virksomheter fra desember 1908—juli 1909		
287	—	« juli 1909—januar 1910
252	—	« januar 1910—januar 1911
229	—	« januar 1911—desember 1911
266	—	« desember 1911—desember 1912
206	—	« desember 1912—desember 1913
208	—	« desember 1913—desember 1914,

saaledes at man for hver ny række av opgaver har kunnet ta til utgangspunkt den samme maaned som den foregaaende række endte med.

Paa denne maate har man beregnet, at der pr. 1 000 beskjæftigede arbeidere hos de omhandlede arbeidsgivere i desember 1908 var følgende antal ved utgangen av juni og desember i hvert av aarene 1907—1914:

*Antal arbeidere hos 200 à 300 arbeidsgivere pr. 1 000 arbeidere  
i desember 1908:*

Aar.	Juni.			December.		
	Sæsonfag.	Andre fag.	Overhodet.	Sæsonfag.	Andre fag.	Overhodet.
1907.....	1 277	¹ (892)	² (936)	1 114	1 038	1 046
1908.....	¹ (995)	1 023	(1 019)	1 000	1 000	1 000
1909.....	1 285	992	1 022	1 004	961	969
1910.....	1 277	1 010	1 037	1 112	1 004	1 017
1911.....	1 391	1 016	1 049	1 137	1 039	1 052
1912.....	1 214	1 091	1 107	1 005	1 101	1 098
1913.....	1 202	1 118	1 128	868	1 096	1 084
1914.....	1 083	1 112	1 118	960	1 038	1 039

Disse opgaver tyder paa stilstand eller nogen nedgang i arbeidsstyrken i 1909 i forhold til 1907 og 1908, stigning i aarene 1910—1912, men for sæsonfagenes vedkommende nedgang mot slutten av 1913. Ved utgangen av 1914 var stillingen for sæsonfag noget bedre, men forøvrig noget ugunstigere end et aar tidligere. For de enkelte maaneder av 1914 findes opgaver i tabel 2 H; virk-

<sup>1</sup> Det lave tal staar i forbindelse med arbeidskonflikt. Ellers vilde indextallet for juni 1907 antagelig været ca. 1 023. <sup>2</sup> Likesaa ca. 1 051.

ningerne av verdenskrisen spores her i nedgangen fra juli til august; i september er størstedelen av denne nedgang igjen forvundet utenfor sæsonfagene. Jfr. nærmere de i «Sociale Meddelelser» 1914, nr. 4 og 5 indtagne oplysninger fra Arbeidsgiverforeningen og Arbeidernes faglige Landsorganisation.

### 3. De offentlige arbeidskontorer.

Til belysning av arbeidsmarkedets utvikling tjener ogsaa de offentlige arbeidskontorers oppgaver over antallet av arbeidssøkende og av ledige pladser samt over formidlingen av arbeide.

De første offentlige arbeidskontorer blev oprettet i Kristiania og Bergen 1898, derefter fulgte Trondhjem i 1902 og Stavanger i 1903. Disse var helt kommunale kontorer, indtil de etter loven om offentlig arbeidsformidling av 1906 (fra 1908 av) fik samme karakter som den øvrige offentlige arbeidsformidling i landet, der er kommet i stand etter denne lov: fremdeles nærmest kommunale kontorer, men under statens kontrol, og saaledes at staten bærer noget av utgifterne. Der var ved begyndelsen av 1915 i alt 25 offentlige arbeidskontorer, jfr. nærmere «Sociale Meddelelser» nr. 1, 1915 samt de i nærværende redegjørelse indtagne tabeller nr. 3.

For de 4 kontorer, som er ældre end 1907, nemlig Kristiania, Bergen, Trondhjem og Stavanger, stiller disse forhold sig saaledes, naar tallene for disse kontorer lægges sammen, for hvert av aarene 1906—1914:

Aar.	Ved den mandlige avdeling.			Ved den kvindelige avdeling.			Arbeidssøkende pr. 100 ledige pladser.	
	Arbeids-søkende. <sup>1</sup>	Ledige pladser. <sup>1</sup>	Besatte pladser.	Arbeids-søkende. <sup>1</sup>	Ledige pladser. <sup>1</sup>	Besatte pladser.	Mænd.	Kvinder.
<i>4 kontorer.</i>								
1906.....	26 275	11 963	10 677	11 677	13 176	8 951	220	89
1907.....	20 748	13 399	10 724	11 608	13 795	9 680	155	84
1908.....	22 297	12 710	9 355	12 999	15 253	10 186	175	85
1909.....	26 499	13 085	10 636	15 459	17 021	12 284	203	91
1910.....	25 792	15 808	13 105	18 127	19 843	15 253	163	91
1911.....	24 715	18 763	14 147	19 523	21 579	16 996	132	90
1912.....	23 812	18 945	14 343	21 281	23 406	18 177	123	91
1913.....	25 723	19 353	15 189	22 619	25 649	19 075	133	88
1914.....	34 428	22 924	18 440	22 417	24 855	18 501	150	90

Naar ogsaa de 12 kontorer, som blev oprettet i løpet av aarene 1907—1909 og fremdeles eksisterer, tages med, stiller forholdet sig saaledes for de 6 sidste aar:

<sup>1</sup> Antal tilfælde av ledighet hver maaned (iberegnet overførsler fra den ene maaned til den anden, som regel dog ikke fra december til januar). Meldinger fra arbeidsledighetskasser kun medregnet, naar vedkommende har møtt personlig ved kontoret. Nødsarbeide ikke medregnet blandt ledige pladser (heller ikke blandt besatte pladser).

Aar.	Ved den mandlige avdeling.			Ved den kvindelige avdeling.			Arbeidssøkende pr. 100 ledige pladser.	
	Arbeids- søkende. <sup>1</sup>	Ledige pladser. <sup>1</sup>	Besatte pladser.	Arbeids- søkende. <sup>1</sup>	Ledige pladser. <sup>1</sup>	Besatte pladser.	Mænd.	Kvinder.
<b>16 kontorer.</b>								
1909.....	33 508	17 192	12 989	17 627	21 450	13 389	195	82
1910.....	31 377	20 035	15 641	20 310	24 014	16 458	157	85
1911.....	30 027	23 443	16 857	22 038	25 844	18 530	128	85
1912.....	28 227	24 437	17 178	23 991	27 755	19 811	116	86
1913.....	30 536	24 371	18 181	25 466	30 193	20 759	125	84
1914.....	40 904	28 736	21 843	25 869	29 730	20 419	142	87

Ogsaa disse opgaver viser i sine hovedtræk den samme utvikling som opgaverne fra fagforeningerne: betydelig ledighet i 1906, bedre forhold i 1907 og 1908, større ledighet i 1909, stor bedring i aarene 1910—1912, atter noget ugunstigere i 1913 og 1914, men fremdeles i det hele forholdsvis liten ledighet.

Hvad forholdene i de enkelte maaneder angaaer, hitsættes følgende opgaver for de 16 kontorer for de 3 sidste aar forsaavidt angaaer den mandlige avdeling:

Maaned.	Arbeidssøkende.			Ledige pladser.			Arbeidssøkende mænd pr. 100 ledige pladser.		
	1912.	1913.	1914.	1912.	1913.	1914.	1912.	1913.	1914.
<b>Januar.....</b>									
Januar.....	2 689	2 733	2 880	1 548	1 672	1 728	174	163	164
Februar.....	2 682	2 356	2 483	1 987	1 586	1 606	135	149	155
Mars.....	2 501	2 192	2 762	1 937	1 707	1 910	129	128	145
April.....	2 665	2 896	2 934	2 480	2 579	2 634	107	112	111
Mai.....	2 425	2 710	2 726	2 333	2 549	2 800	104	106	97
Juni.....	1 978	2 272	2 602	2 007	2 139	2 737	99	106	95
Juli.....	2 303	2 405	2 672	2 491	2 263	2 773	92	106	96
August.....	2 140	2 567	4 798	2 227	2 150	2 594	96	119	185
September.....	2 255	2 590	4 985	2 251	2 220	2 791	100	117	179
Oktober.....	2 544	3 118	4 772	2 131	2 416	2 816	119	129	169
November.....	2 238	2 473	3 967	1 692	1 569	2 188	132	158	181
December.....	1 807	2 224	3 374	1 353	1 521	2 166	134	146	156

I maanederne januar—juli 1914 stillet altsaa forholdene sig omtrent som i de gode aar 1912 og 1913, mens der i august indtraadte en voldsom stigning i antallet av arbeidssøkende — tildels dog paa grund av de særlige foranstaltninger, som gjordes for at fremme benyttelsen av kontorerne; utover høsten har forholdene mere og mere nærmet sig de normale.

<sup>1</sup> Jfr. note 1 s. 8.

#### 4. Arbeidsledighetstællinger 1905—1906 og 1910.

Der blev i aarene 1905—1906 avholdt arbeidsledighetstællinger i endel norske byer. Nedenfor hitsættes efter Socialstatistik VI<sup>1</sup> en oversigt over antal arbeidsledige mænd i tællingsbyerne.

Byer.	Tællingstid.	Samlet antal arbeidsledige mænd.	Samlet antal voksne mænd, der levet af arbeide <sup>2</sup> , ifølge folketællingen av 1900.	Herefter beregnet ledighedsprocent.
-------	--------------	----------------------------------	--	-------------------------------------

##### I. Aar 1905.

Kristiania .....	5. mars	4 954	61 137	8.1
Fredrikstad .....	April—mai	223	3 873	5.8
Sarpsborg .....	20.—21. april	31	2 241	1.4
Porsgrund .....	April—mai	50	1 230	4.1
Skien .....	April—mai	71	3 114	2.3

##### II. Omkring nytaar 1906.

Kristiania .....	31. decbr. 1905	4 231	61 137	6.9
Bergen .....	4. febr. 1906	825	16 680	4.4
Trondhjem .....	31. decbr. 1905	221	10 972	2.0
Drammen .....	ca. 1. febr. 1906	{ a <sup>3</sup> 4 316 b <sup>3</sup> 5 339	6 328	{ 5.0 5.4
Moss .....	5. januar 1906	101	2 416	4.2

Med hensyn til første del av tabellen (I. Aar 1905) henledes opmærksomheten paa, at tællingen i Kristiania foregik 5. mars, men i de øvrige byer først ut paa vaaren, da adskillige av vinterens ledige igjen hadde faat arbeide.

Sammenlignes de to tællinger for Kristiania, viser der sig en betragtelig nedgang i arbeidsledigheten vinteren 1905—1906 mot foregaaende vinter, likesom der ifølge arbeidsledighetstællinger ved utgangen av 1902 og 1903 er nedgang i arbeidsledigheten fra disse aar til 1905.

Ved folketællingen i december 1910 blev der i listerne indtæt et spørsmaal om arbeidsledighet paa tællingstiden.

<sup>1</sup> Norges officielle statistik V. 39. <sup>2</sup> o: Samlet antal mænd over 15 aar fraregnet kapitalister o. lign. samt privat eller offentlig forsørgede o. lign. (tilsammen 7 122).

<sup>3</sup> a: ifølge politiets opgave, b: ifølge arbeiderpartiets tælling. <sup>4</sup> Desuden 28 arbeidsskye.

<sup>5</sup> Desuden 1 arbeidssky.

Nedenfor er gjengitt tællingens resultat for byerne.

Byer.	Tilstedevierende folkemængde (mænd over 15 år) <sup>1).</sup>	Arbeidsledige mænd.	Pct. ledige mænd.
Fredrikshald .....	3 428	111	3.2
Sarpsborg .....	2 833	71	2.5
Fredrikstad .....	4 164	152	3.7
Moss .....	2 373	128	5.4
Kristiania .....	64 320	2 631	4.1
Hamar .....	1 693	15	0.9
Lillehammer .....	1 002	11	1.1
Gjøvik .....	1 128	7	0.6
Drammen .....	6 939	275	4.0
Kongsberg .....	1 664	15	0.9
Horten .....	2 666	61	2.3
Tønsberg .....	2 456	98	4.0
Sandefjord .....	1 199	46	3.8
Larvik .....	2 375	46	1.9
Kragerø .....	1 199	116	9.7
Porsgrunn .....	1 114	63	5.7
Skien .....	3 480	93	2.7
Arendal .....	2 321	130	5.6
Kristiansand .....	4 140	167	4.0
Stavanger .....	8 818	324	3.7
Haugesund .....	2 419	89	3.7
Bergen .....	20 152	885	4.4
Aalesund .....	4 469	68	1.5
Kristiansund .....	6 291	75	1.2
Trondhjem .....	12 285	320	2.6
Bodø .....	1 388	80	5.8
Narvik .....	1 481	47	3.2
Tromsø .....	2 137	160	7.5
Andre byer .....	15 633	674	4.3
Samtlige byer	185 567	6 958	3.7

Som det sees er der stor forskjel mellom tallene for de enkelte byer; ledighetsprocenten varierer mellom 0.9 (i Hamar og paa Kongsberg) og 9.7 (i Kragerø). I gjennomsnitt for samtlige byer er ledighetsprocenten 3.7. I Kristiania er arbeidsledigheten relativt set endel høyere enn for samtlige byer underett; dog er der flere — tildels av de mindre byer — som har langt høyere ledighetsprosent enn Kristiania.

I bygderne var der i alt 3 945 arbeidsledige etter tællingen. Da der i landdistrikterne var et samlet antal voksne mænd (fratrukket kaarfolk, forsørgete personer m. m.) paa 452 918, blir ledighetsprosenten i bygderne 0.9 — altsaa langt lavere enn i byerne.

<sup>1</sup> Fratrukket personer som lever av føderaad, formuesindtægt, pension o. lign. samt privat forsørgete og personer uten erhverv.

Det kan ha sin interesse at sammenligne denne tælling med tællingen vinteren 1905—1906.

Byer.	Arbeidsledighetsprocent, efter tællingen	
	vinteren 1905—1906.	decbr. 1910.
Kristiania .....	6.9	4.1
Bergen.....	4.4	4.4
Trondhjem .....	2.0	2.6
Drammen .....	{ 5.0 5.4 }	4.0
Moss .....	4.2	5.4

Arbeidsledigheten skulde altsaa være blit mindre i Kristiania og Drammen, men være tiltat noget i Trondhjem og Moss, mens forholdet i Bergen er uforandret. Det maa imidlertid tages i betragtning, at tællingerne er utført paa en saa forskjellig maate, at sammenligningen blir meget usikker. Tællingen vinteren 1905—1906 var nemlig *specialoptællinger* av ledige, mens opgaverne fra 1910 er bygget paa besvarelserne i en rubrik i selve folketællingsskemaerne (en for hver husholdning).

Nedenfor hitsættes efter tællingen i 1910 en oversigt over antal arbeidsledige i endel livsstillinger sammenholdt med det samlede antal voksne mænd i tilsvarende livsstilling.

I. Byer.	Tilstedevarerende folmekængde (mænd) over 15 år,	Derav arbeids- ledige.	Pct. ledige mænd.
Skibsørere, jægteørere .....	2 258	147	6.5
Styrmand, dampkibsmaskinister .....	3 060	293	9.6
Fiskere .....	4 248	115	2.7
Handelsbetjenter .....	6 240	131	2.1
Arbeidere ved:			
Jordbruk, fædrift, skogdrift .....	1 222	104	8.5
Fiskeri .....	743	23	3.1
Bergverk, fabrikindustri .....	28 000	571	2.0
Haandverk .....	31 243	1 354	4.3
Smaaindustri, kommunikationsanlæg .....	4 417	157	3.6
Handel, omsætning, samfærdsel .....	21 349	574	2.7
Sjøfart .....	9 488	916	9.7
Herav matroser og dampskibsfyrbøtere .....	8 397	811	9.7
Immaterielt erhverv .....	2 721	10	0.4
Huslig og ubestemt arbeide .....	10 848	1 010	9.3
Herav dagarbeidere .....	7 359	960	13.0

	Tilstedeværende folkemængde (mænd) over 15 år.	Derav arbeids- ledige.	Pct. ledige mænd.
<i>II. Bygder.</i>			
Hjemmeværende barn ved jordbruk og fædrift .....	51 113	100	0.2
Tjenere .....	19 015	58	0.3
Husmænd med jord .....	17 145	54	0.3
Almindelige jordbruksarbeidere .....	14 329	274	1.9
Skogsarbeidere .....	14 516	108	0.7
Selvstændige fiskere .....	34 863	214	0.6
Handelsbetjenter .....	3 165	47	1.5
Arbeidere ved :			
Jordbruk, fædrift, skogdrift <sup>1</sup> .....	98 704	569	0.6
Fiskeri .....	9 748	103	1.1
Bergverk, fabrikindustri .....	37 068	672	1.8
Haandverk .....	20 011	292	1.5
Smaaindustri, kommunikationsanlæg .....	12 498	298	2.4
Handel, omsætning, samfærdsel .....	10 068	251	2.5
Sjøfart .....	4 205	459	11.0
Immaterielt erhverv .....	809	15	1.9
Huslig og ubestemt arbeide .....	13 491	302	2.2
Herav dagarbeidere .....	9 346	275	2.9

Arbeidsledigheten i byerne var som ventelig størst blandt dagarbeiderne (13.0 pct.); derefter følger av de anførte grupper: arbeidere ved sjøfart (væsentlig matroser og dampskibsfyrbøtere) med 9.7 pct., styrmænd og dampskibsmaskinister (9.6 pct.). Mindst var ledigheten blandt arbeidere ved immaterielt erhverv (0.4 pct.) og ved bergverk og fabrikindustri (2.0 pct.); derefter følger handelsbetjenter med 2.1 pct. For arbeidere i haandverksindustrien var procenten 4.3.

I bygderne var ledigheten størst blandt arbeidere ved sjøfart (11.0 pct.); dernæst kommer blandt de anførte grupper: dagarbeidere (2.9 pct.), arbeidere ved handel, omsætning og samfærdsel (2.5 pct.), ved smaaindustri, kommunikationsanlæg (2.4 pct.). Inden de øvrige erhvervsgrupper er arbeidsledigheten liten. Mindst er ledighetsprocenten i landbonæringen — 0.6 pct. for samtlige arbeidere i gruppen (dog har alm. jordbruksarbeidere en ledighetspct. paa 1.9), fiskeri og skogdrift. Blandt handelsbetjenter og haandverksindustriarbeidere er ledighetsprocenten 1.5, blandt arbeidere i fabrikindustrien 1.8 og i smaaindustri m. m. — som nævnt — 2.4 pct., altsaa lavere end i de tilsvarende grupper i byerne.

For Kristiania, Bergen og Trondhjem foreligger materiale til sammenligning af arbeidsledigheten inden enkelte livsstillingsgrupper i januar—februar 1906 og i december 1910 (jfr. omstaaende tabel).

<sup>1</sup> Heri indbefattet hjemmeværende barn, husmænd med jord, almindelige jordbruksarbeidere og skogsarbeidere.

Livsstilling.	Tællingen i januar (februar) 1906.			Tællingen i december 1910.		
	Antal voksne mænd 3. decbr. 1900 <sup>1)</sup>	Arbejdslige mænd 31. decbr. 1905 (for Bergen 4. febr. 1906).		Antal voksne mænd <sup>1)</sup>	Arbejdslige mænd.	
		Ialt.	Pct.		Ialt.	Pct.
<b>I. Kristiania.</b>						
Fiskeri . . . . .	75	23	30.7	55	2	2.6
Bergverk og fabrikindustri . . . . .	9 891	471	4.8	<sup>2)</sup> 10 084	<sup>2)</sup> 195	1.9
Haandverksindustri . . . . .	17 726	1 797	10.1	<sup>2)</sup> 11 777	<sup>2)</sup> 639	5.4
Smaaindustri, anlæg m. m. . . . .	2 417	409	17.0	<sup>2)</sup> 1 383	<sup>2)</sup> 40	2.9
Handelsbetjenter . . . . .	3 065	72	2.3	2 549	54	2.1
Skibs- og jægteførere, styrmænd, maskinister . . . . .	311	44	14.1	568	68	12.0
Sjømænd, matroser o. lign. . . . .	1 064	113	10.6	1 066	179	16.8
Dagarbeidere . . . . .	1 645	168	10.2	3 262	452	13.9
Andre livsstillinger . . . . .	24 943	1 134	4.6	<sup>2)</sup> 33 576	<sup>2)</sup> 1 002	3.0
Tilsammen	61 137	4 231	6.9	64 320	2 631	4.1
<b>II. Bergen.</b>						
Fiskeri . . . . .	54	4	7.4	36	-	-
Bergverk og fabrikindustri . . . . .	2 050	69	3.4	<sup>2)</sup> 1 762	<sup>2)</sup> 37	2.1
Haandverksindustri . . . . .	5 201	325	6.2	<sup>2)</sup> 3 857	<sup>2)</sup> 181	4.7
Smaaindustri, anlæg m. m. . . . .	630	38	6.0	<sup>2)</sup> 580	<sup>2)</sup> 16	2.8
Handelsbetjenter . . . . .	971	12	1.2	904	21	2.3
Skibs- og jægteførere, styrmænd, maskinister . . . . .	625	9	1.4	757	86	11.4
Sjømænd, matroser o. lign. . . . .	1 055	59	5.6	1 175	118	10.1
Dagarbeidere . . . . .	1 196	56	4.2	1 228	140	11.5
Andre livsstillinger . . . . .	6 898	253	3.7	<sup>2)</sup> 9 853	<sup>2)</sup> 286	2.9
Tilsammen	18 680	825	4.4	20 152	885	4.4
<b>III. Trondhjem.</b>						
Fiskeri . . . . .	95	1	1.1	126	1	0.8
Bergverk og fabrikindustri . . . . .	1 441	13	0.9	<sup>2)</sup> 1 670	<sup>2)</sup> 39	2.3
Haandverksindustri . . . . .	3 051	125	4.1	<sup>2)</sup> 2 187	<sup>2)</sup> 61	2.8
Smaaindustri, anlæg m. m. . . . .	572	14	2.4	<sup>2)</sup> 339	<sup>2)</sup> 11	3.3
Handelsbetjenter . . . . .	609	-	-	553	11	2.0
Skibs- og jægteførere, styrmænd, maskinister . . . . .	291	-	-	361	9	2.5
Sjømænd, matroser o. lign. . . . .	594	2	0.3	525	19	3.6
Dagarbeidere . . . . .	338	-	-	322	28	8.7
Andre livsstillinger . . . . .	3 981	66	1.7	<sup>2)</sup> 6 202	<sup>2)</sup> 141	2.3
Tilsammen	10 972	221	2.0	12 285	320	2.6

<sup>1)</sup> Personer med formuesindtægt samt privat eller offentlig forsørgede ikke medregnet.

<sup>2)</sup> Tallene for 1910 vedrørende bergverk og fabrikindustri, haandverksindustri, smaanindustri og kommunikationsanlæg gjælder kun arbeidere inden nævnte grupper.

<sup>3)</sup> Tallene for 1910 omfatter i denne gruppe også selvstændige næringsdrivende, betjenter m. m. inden haandverksindustri, bergverk og fabrikindustri, smaanindustri og kommunikationsanlæg (jf. note 1).

I Kristiania er der tildels en sterk nedgang i arbeidsledigheten fra 1906 til 1910 for gruppene fiskeri, bergverk og fabrikindustri, haandverksindustri, smaaindustri m. v., handelsbetjenter samt skibs- og jægteførere, styrmænd og maskinister; derimot er der en ganske stor stigning i procenten for sjømænd og matroser samt dagarbeidere. For samtlige grupper underett er ledighetsprocenten sunket kanskje betragtelig.

For Bergen kan der noteres en sterk stigning i arbeidsledigheten blandt skibs- og jægteførere, styrmænd og maskinister, sjømænd, matroser o. lign. og dagarbeidere samt — omend i svakere grad — for handelsbetjenter, mens der i de øvrige grupper er nedgang i procenten. Ledighetsprocenten for samtlige grupper underett er usforandret.

I Trondhjem tyder tallene paa stigende arbeidsledighet fra 1906—1910 inden samtlige grupper undtagen fiskeri og haandverksindustri, hvor der er adskillig nedgang i ledighetsprocenten.

Sammenligningen av disse to tællingers resultater er imidlertid som før nævnt usikker, da tællingerne er lagt helt forskjellig an.

## 5. Arbeidsledighetskasserne.

Den Departementale Komite av 1904, som i 1905 avgav utkast til lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser med motiver, har i sin indstilling side 163 flg. git forskjellige oplysninger om saadanne kassers virksomhet for aarene 1899—1904.

Av disse oplysninger hitsættes: Før 1899 var der kun et par organisationer som hadde saadanne kasser; Centralforeningen for boktrykkernes arbeidsledighets- og reisekasse begyndte sin virksomhet allerede i 1885; samme aar begyndte ogsaa guldsmedarbeiderne i Kristiania sin arbeidsledighetskasse, hvad indbetalingerne angik, og i 1893 for utbetalingerne vedkommende.

I 1899 sees 3<sup>1</sup> arbeidsledighetskasser at ha utbetalit understøttelser, nemlig boktrykkernes (kr. 8 640), jern- og metalarbeidernes<sup>2</sup> (kr. 708) og Kristiania møbelsnekkeres (kr. 69), tilsammen kr. 9 417. Den ovennævnte guldsmedarbeiderforening har ingen ledighetsunderstøttelse i 1899 (og 1900), formentlig fordi der ikke var nogen arbeidsledighet blandt medlemmerne. Naar denne medregnes var der altsaa ved utgangen av 1899 arbeidsledighetsforsikring i mindst 4 fag.

I 1900 sees desuten Kristiania blikkenslagere, Kristiania bokbindere og

<sup>1</sup> Norsk Centralforening for boktrykkernes og Kristiania typografiske forenings er regnet som 1 kasse.

<sup>2</sup> Der blev fra høsten 1899 et aars tid forsøkt med en lokal arbeidsledighetskasse i Kristiania, indtil jern- og metalarbeiderforbundets ordinære kasse trådte i virksomhet 1. juli 1900 for indbetalinger og 1. oktober s. a. for utbetalinger (Jfr. forbundets beretning 1902—1904, side 43).

Kristiania modelsnekkere at ha ydet understøttelser; samme aar begyndte for indbetalingernes vedkommende Kristiania cigararbeidere samt bakerforbundet; det sidstnævnte begyndte dog først sine utbetalinger i 1901, Kristiania cigararbeidere først i 1904.

I 1901 begyndte 2: formerforbundet og Kristiania sag- og høvleri arbeidere; bokbinderne i Kristiania gaar op i bokbinderforbundet.

I 1902 2: Kristiania korkeskjærere og Kristiania sukkervarearbeidere.

I 1903 3: Kristiania kurvmakere, Kristiania tobaksarbeidere og træarbeiderforbundet.

I 1904 1: Skotøiarbeiderforbundet. Samme aar faar møbelsnekkerne, hvis Kristiania-avdeling som før nævnt tidligere hadde arbeidsledighetskasse, en saadan kasse for sit forbund. Blikkenslagerne gaar samme aar op i jern- og metalarbeiderforbundet, kurvmakerne i træarbeiderforbundet, saaledes at det samlede antal arbeidsledighetskasser, om hvilke oplysning haves, ved utgangen av 1904 utgjorde 15. Medlemstallet i disse kasser utgjorde pr. 1. juli nævnte aar 9 274 og understøttelsernes samlede beløp i aaret omkring 55 000 kroner.<sup>1</sup>

Derhos hadde enkelte organisationer kasser under oprettelse eller hadde samlet midler til oprettelse av dem.

De 9 274 arbeidledighetsforsikrede var alle industriarbeidere, og tilhørte i det væsentlige de samme organisationer, som nu har anerkjendt arbeidsledighetskasser.

Av de i 1913 bestaaende 18 anerkjendte kasser fandtes 10 allerede i 1904 (iberegnet kasser, som bestod særskilt i 1904, men senere er gåaet op i nogen af de nuværende kasser). Disse 10 kasser hadde i 1904 8 875 og i 1913 25 828 medlemmer.

Av senere oprettede kasser fandtes der i 1913 følgende anerkjendte:		
Kontorfunktionærernes Forening . . . . .	1 249	medlemmer
Den Underordnede Handelsstands Forbund i Kristiania . .	1 237	—“—
Kristiania Sten-, Jord- og Cementarbeideres Forening . .	600	—“—
Norsk Litografisk Forbund . . . . .	336	—“—
Kristiania Fri Arbeiderorganisation . . . . .	121	—“—
Stavanger Hermetikarbeiderforening . . . . .	403	—“—
Norsk Skind- og Lærindustriarbeiderforbund . . . . .	250	—“—
Sadelmaker- og Tapetsersvendenes Forening . . . . .	305	—“—

Tilsammen 8 kasser med 4 501 medlemmer.

Naar kassernes samlede medlemstal fra 1904 til 1913 er steget fra 9 274 til over 30 000, skriver dette sig altsaa i forholdsvis ringe grad fra oprettelse

<sup>1</sup> Vedkommende tabel viser som sum kr. 60 408.67, men heri indgaar for bakernes vedkommende ogsaa sykeunderstøttelse (syke + arbeidsledighetsunderstøttelse kr. 8 703.00).

av nye kasser, men væsentlig fra, at de fagorganisationer, som allerede i 1904 hadde arbeidsledighetskasser, i løpet av de sidste 10 aar har henimot tredoblet sit medlemstal. Væsentlig av denne grund er antallet av arbeidsledighetsforsikrede industriarbeidere fra 1904 til 1913 steget fra 6 til 17 pct. av det samlede antal industriarbeidere efter den nærmest foregaaende folketælling (i 1900: 152 094 og i 1910: 162 138).

Arbeidsledighetskassernes utbredelse er i høi grad forskjellig inden de forskjellige industrigrener, saaledes som det vil fremgaa av følgende tabel:

Industrigrener.	Samlet antal arbeidere (ifølge folke- tællingen 1910).	Medlemmer av anerkjendte arbeidsledighetskasser 1913.	
		I alt.	I pct. av arbeiderantallet.
Polygrafisk industri.....	3 724	2 252	60.5
Metal- og maskinindustri .....	29 443	14 957	50.8
Forarbeidelse av trævarer .....	28 115	5 832	20.7
Tilvirkning av nærings- og nydelsesmidler .....	14 141	1 840	13.0
Beklædningsindustri .....	19 799	1 686	8.5
Jord- og stenindustri .....	9 515	600	6.3
Papirindustri, samt lær-, gummi- og hanske- tilvirkning .....	14 312	555	3.9
Ovrige industrigrener .....	43 089	-	-
Tilsammen	162 138	27 843 <sup>1</sup>	17.2

I denne tabel er ikke medregnet de side 16 anførte arbeidsledighetskasser for Kontorfunktionærernes Forening (1 249 medlemmer) og for Den Underordnede Handelsstands Forbund i Kristiania (1 237 medlemmer); medregnes disse, blir kassernes samlede medlemstal i 1913 30 329, jfr. ovenfor.

I 1914 er videre anerkjent 2 kasser: Norsk bødkerarbeiderforbund og Tekniske funktionærers forening, hvorhos arbeidsledighetskassen for Den underordnede handelsstands forbund i Kristiania er gåaet op i en landskasse, som i mars 1915 har ca. 5 500 medlemmer.

Der findes desuden nogen ikke anerkjendte kasser, men disse er neppe av nogen større betydning. For 1912 har man oplysning om følgende saadanne kasser<sup>2</sup>:

<sup>1</sup> Iberegnet Kristiania Fri Arbeiderorganisations Arbeidsledighetskasse, som ved utgangen av 1913 hadde et medlemstal av 121.

<sup>2</sup> Jfr. N. Rygg: Les résultats de la loi du 12 juin 1906 sur l'assurance-chômage (Norvège) i Bulletin Trimestriel de l'Association internationale pour la lutte contre le chômage, januar—mars 1914.

Bokbindernes . . . . .	med	695	medlemmer
Slagternes og pølsemakernes . . . . .	«	217	— « —
Tobaksarbeidernes . . . . .	«	630	— « —
Korkeskjærernes . . . . .	«	56	— « —
Hattemakernes (Kristiania) . . . . .	«	83	— « —

Tilsammen 1 681 medlemmer.

Av disse bestod bokbindernes, tobaksarbeidernes og korkeskjærernes allerede før 1904 (jfr. ovenfor).

*Det samlede antal medlemmer av norske arbeidsledighetskasser kan i mars 1915 antagelig sættes til omkring 38 000, hvorav ca. 36 000 i anerkjendte kasser.*

Med hensyn til de anerkjendte kassers økonomi er der i tabel 4 A meddelt oplysninger om indtægter, utgifter og beholdning for hvert af aarene 1909—1913; herav hitsættes følgende sammendrag for det første og det sidste af disse aar:

	1909. (9 kasser).	1913. (18 kasser).
	Kr.	Kr.
<b>I n d t æ g t e r :</b>		
Medlemskontingent .....	95 416	211 392
Indkommet refusion fra det offentlige	21 864	35 528
Andre indtægter .....	2 663	7 612
<b>Tilsammen</b>	<b>119 943</b>	<b>254 532</b>
<b>U t g i f t e r :</b>		
Utbetalte understøttelser .....	137 892	180 922
Administration m. v. .....	1 916	6 744
<b>Tilsammen</b>	<b>139 808</b>	<b>187 666</b>
Beholdning ved aarets utgang .....	36 274	299 369
<b>De anerkjendte kassers medlemstal..</b>	<b>13 296</b>	<b>30 329</b>

I aaret 1909, da der var betydelig arbeidsledighet, hadde kasserne altsaa trods refusion et regnskapsmæssig underskud av kr. 19 865 — som dog antagelig er noget formindsket ved senere indkomne refusioner vedkommende dette aars understøttelser —, mens det gode aar 1913 gav et regnskapsmæssig overskud av kr. 66 866.

Kassernes beholdning er steget fra kr. 36 274 ved utgangen av 1909 til kr. 299 369 ved utgangen av 1913.

I forhold til kassernes medlemstal er beholdningerne steget fra 273 kr. pr. 100 medlemmer i 1909 til 987 kr. i 1913. Fremgangen for de vigtigste kasser, som har været anerkjendt siden 1909, vil sees av følgende tal:

Arbeidsledighetskasser.	Beholdning i alt.		Pr. 100 medlemmer.	
	1909.	1913.	1909.	1913.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Træarbeidernes .....	1 413	72 773	62	1 637
Boktrykkernes .....	17 651	60 117	1 186	3 138
Jern- og metalarbeidernes .....	4 560	58 107	59	454
Møbelindustriarbeidernes .....	5 535	20 728	839	1 864
Underordnede handelsstands .....	2 987	7 126	411	576

Tabel 4 A indeholder ogsaa oplysninger om antallet af understøttede personer og af tapte arbeidsdage, for hvilke understøttelse er git af kasserne; for flere kassers vedkommende er maaske det samlede antal tapte arbeidsdage meddelt, iberegnet dem, for hvilke der ingen understøttelse er ydet. Dette er dog ikke tilfældet med de 3 største kasser — jern- og metalarbeidernes, træarbeidernes og boktrykkernes — og flere andre, deriblandt kontorfunktionærernes og den underordnede handelsstands; for de to sidstnævnte kasser er forøvrig sondage medregnet. Det vil sees, at flere kasser har ydet erstatning for et meget betydelig antal tapte dage, saaledes jern- og metalarbeidernes aarlig for mellem 27 000 og 60 000, træarbeidernes for 13 000—20 000 og boktrykkernes for 9 000—15 000.

Tabel 4 B viser dels, hvorledes understøttelsen fordeler sig kvartalsvis, dels hvorledes den samlede understøttelse i aaret er blit endelig fordelt paa stat, kommunerne og kassen selv.

De førstnævnte opgaver er noget mere omfattende end tabel 4 A, idet der ogsaa er meddelt opgaver for 1914. Det vil bl. a. sees, at træarbeiderne, som for en stor del er sæsonarbejdere, har langt større understøttelser om vinteren end om vaaren og sommeren, mens forholdet stiller sig meget jevnere for de fleste andre fag; likeledes kan man se virkningerne av verdenskrisen paa utbetalingerne stigning høsten 1914.

Ved opgaverne over utgifternes fordeling maa haves for øje, at de for det første af de for de enkelte kasser anførte aar tildels gjælder den tid av aaret, som falder forut for anerkjendelsen; for 1914 foreligger endnu ikke fuldstændige opgaver vedkommende det offentlige bidrag, likesom dette for 1912 og 1913 ikke kan kalenderaarsvis nøiagtig fordeles paa stat og kommune.

En sammenligning mellem kassernes samlede utbetalinger og det offentlige refusion kan lettest anstilles for aaret 1913, i hvilket aar der ikke kom nye anerkjendte kasser til efter 1. januar. I dette aar utgjorde samlede ut-

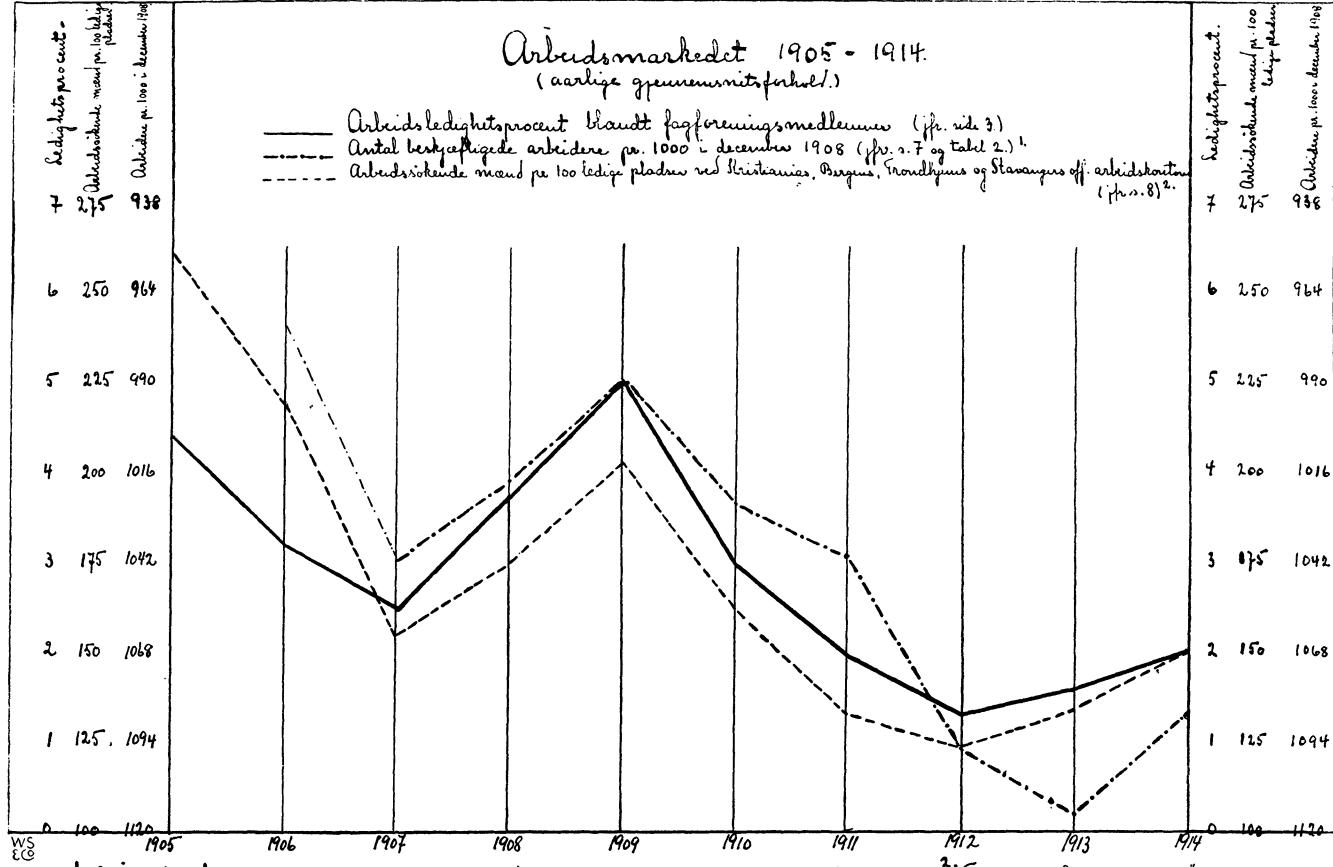
betalinger som før nævnt kr. 180 922, hvorav efter tabel 4 B i alt kr. 44 721<sup>1</sup> eller henved 25 pct. blev kasserne tilbakebetalt af det offentlige.

Der manglet altsaa omtrent 16 000 kroner i, at en tredjedel af understøttelserne blev refundert. Grunden hertil er væsentlig den, at flere kasser har hat tildels meget betydelige utbetalinger til saadanne medlemmer, for hvilke der efter lovens bestemmelser ikke faaes refusion, eller til utlændinger, som ikke er blit medlemmer av kassen, men som understøttes i henhold til gjensidighetsavtaler.

Til nærmere belysning er der forespurt hos kasserne, hvor stor del av understøttelserne der falder paa de nævnte grupper; besvarelserne har ikke været saa fuldstændige, at de har egnet sig til tabellarisk fremstilling for alle kasser, men man har dog — i tabel 4 C — for flere forbunds vedkommende, deriblandt de 3 vigtigste kasser — kunnet gi en oversigt over understøttelsernes fordeling. Det vil herav bl. a. sees, at mens træarbeiderne sik refusion vedkommende 85 pct. av sine understøttelser i 1913, og bakerne 74 pct., jern- og metalarbeiderne 73 pct., var der av boktrykkernes utbetalinger kun en brøkdel, som begrundet krav paa refusion. Chokolade- og sukkervarearbeiderne, høvleriарbeiderne, skind- og lærarbeiderne, kontor- og handelsfunktionærerne, sten-, jord- og cementarbeiderne har ikke utbetalinger til de ovennævnte utlændinger, idet de ikke har gjensidighetsavtaler.

Til slutning er der i tabel 4 D meddelt opgaver vedkommende de enkelte kommuners refusioner.

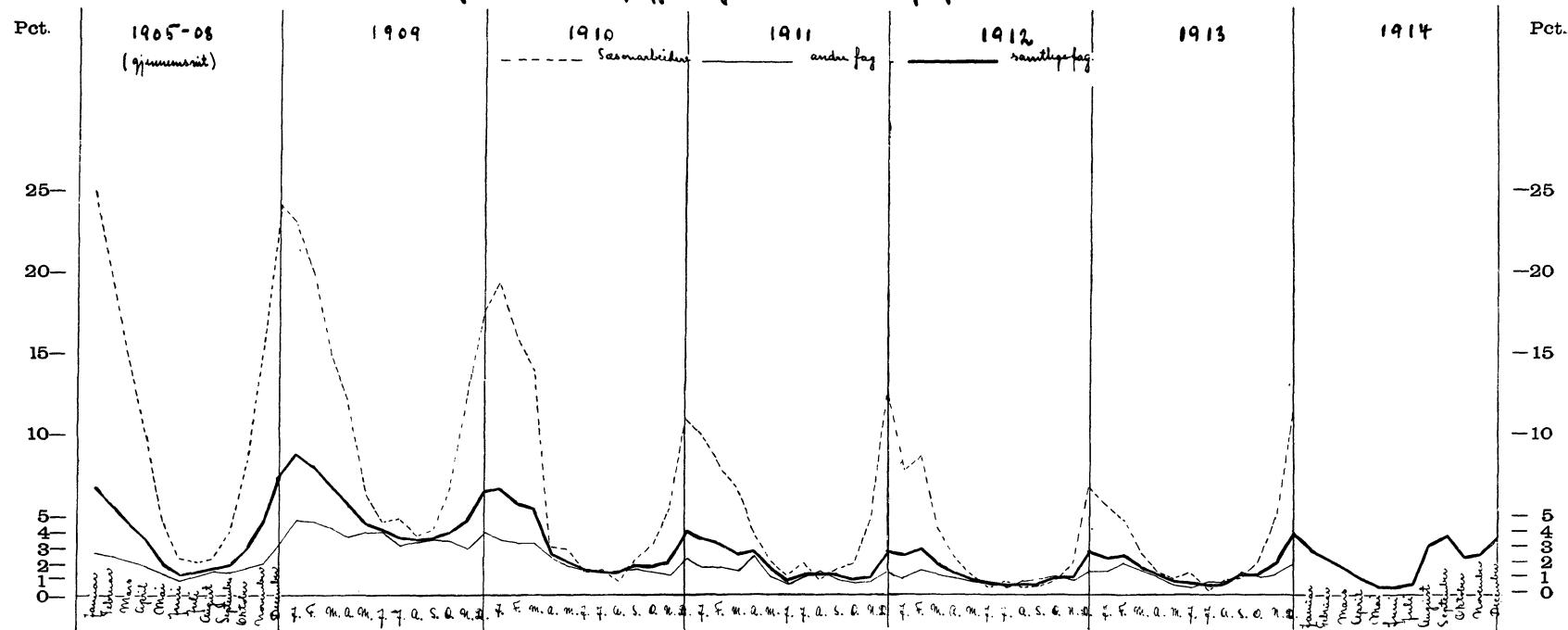
<sup>1</sup> Den s. 18 anførte refusion kr. 35 528 er det i 1913 samlede indbetalte refusionsbelop, mens kr. 44 721 er den samlede refusion (indbetalt i 1913 eller senere) for understøttelser i 1913.



1. Middeltal for mars, juni, september og desember; for juni 1907 er det i noten s. f. angifte tal benyttet.  
1908 etter oppgave fra et mindre arbeidsgjennom, se "Arbeidsmarkedet" 1908, side 71.

2. For 1905 se "Arbeidsmarkedet"  
- 1908, tilleg s. 20.

Arbetsledigheten blandt fagforeningmedlemmer och utgången av hvar månad 1905-1914.



**Tabeller.**

Tabel I A. Arbeidsledighet blandt fag-

Aar. Maaned.	Samtlige fag (som opgaverne gjelder).						Jern- og Metalarbeidere.			
	Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal ar- beidere hvem op- gaverne gjelder	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	
		Ialt.	Pet.	Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pet.	Ialt.	Pr. medlem.
Juli 1903 . . .	10 163	293	2.9	6 441	0.63	4 617	53	1.2	1 505	0.3
August — . . .	11 491	380	3.3	7 840	0.68	4 552	69	1.5	1 444	0.3
September — . . .	11 648	429	3.7	9 135	0.78	4 570	63	1.4	1 663	0.4
Oktober — . . .	11 323	489	4.3	11 822	1.04	4 597	66	1.4	2 550	0.5
November — . . .	10 579	520	4.9	11 766	1.11	4 723	49	1.0	1 499	0.3
December — . . .	8 761	674	7.7	14 438	1.65	4 552	79	1.7	1 930	0.4
Januar 1904 . . .	10 951	681	6.2	17 254	1.58	4 777	74	1.5	2 126	0.4
Februar — . . .	10 914	469	4.3	13 673	1.25	4 631	76	1.6	2 240	0.5
Mars — . . .	10 544	391	3.7	11 332	1.07	4 830	73	1.5	1 812	0.4
April — . . .	10 327	428	4.1	10 627	1.03	4 632	54	1.2	1 573	0.3
Mai — . . .	10 351	241	2.3	7 838	0.76	4 487	51	1.1	1 426	0.3
Juni — . . .	10 097	206	2.0	6 010	0.60	4 387	50	1.1	1 423	0.3
Juli — . . . <sup>1</sup>	10 983	290	2.6	6 319	0.57	4 575	73	1.6	1 628	0.4
August — . . .	11 390	278	2.4	7 275	0.64	4 599	70	1.5	1 757	0.4
September — . . . <sup>1</sup>	11 045	257	2.3	7 059	0.64	4 561	57	1.2	1 659	0.4
Oktober — . . .	11 258	404	3.6	9 337	0.83	4 593	111	2.4	2 498	0.5
November — . . . <sup>1</sup>	11 258	541	4.8	12 817	1.14	4 724	179	3.8	3 537	0.7
December — . . . <sup>1</sup>	11 036	933	8.5	19 591	1.78	4 669	224	4.8	5 662	1.2
Januar 1905 <sup>2</sup> . . .	11 856	891	7.5	25 965	2.19	4 752	167	3.5	5 352	1.1
Februar — . . .	12 206	829	6.8	21 175	1.73	4 865	135	2.8	3 663	0.8
Mars — . . .	12 312	622	5.1	18 754	1.54	5 052	143	2.8	3 815	0.8
April — . . .	12 411	532	4.3	12 607	1.02	4 873	129	2.6	3 242	0.7
Mai — . . .	12 495	221	1.8	8 126	0.65	4 896	96	2.0	2 852	0.6
Juni — . . .	13 020	199	1.5	5 362	0.41	4 660	65	1.4	1 972	0.4
Juli — . . .	12 116	215	1.8	6 693	0.55	4 564	60	1.3	1 793	0.4
August — . . .	11 650	305	2.6	8 632	0.74	4 479	68	1.5	1 696	0.4
September — . . .	11 283	282	2.5	8 342	0.74	4 417	81	1.8	2 123	0.5
Oktober — . . .	11 192	449	4.0	11 535	1.03	4 384	100	2.3	2 726	0.6
November — . . .	12 067	696	5.8	15 683	1.30	4 447	83	1.9	2 416	0.5
December — . . .	11 972	1 026	8.6	20 849	1.74	4 374	124	2.8	2 693	0.6
Januar 1906 <sup>2</sup> . . .	12 122	791	6.5	23 417	1.93	4 316	91	2.1	2 742	0.6
Februar — . . .	12 662	718	5.7	19 283	1.52	4 494	83	1.8	2 063	0.5
Mars — . . .	12 909	630	4.9	19 061	1.48	4 805	97	2.0	2 617	0.5
April — . . .	13 845	448	3.3	12 182	0.88	5 168	60	1.2	1 879	0.4
Mai — . . .	14 970	307	2.1	9 345	0.62	5 329	42	0.8	1 394	0.3
Juni — . . .	15 505	178	1.1	5 257	0.34	5 506	40	0.7	1 078	0.2
Juli — . . .	15 942	156	1.0	4 824	0.30	5 576	46	0.8	1 291	0.2
August — . . .	15 236	185	1.2	6 132	0.40	5 381	36	0.7	1 505	0.3
September — . . .	16 158	216	1.3	7 171	0.44	5 342	41	0.8	1 130	0.2
Oktober — . . .	16 600	412	2.5	10 383	0.63	5 516	49	0.9	1 394	0.3
November — . . .	16 421	488	3.0	13 577	0.83	5 621	54	1.0	1 509	0.3
December — . . .	18 105	1 007	5.6	20 959	1.16	5 475	111	2.0	2 000	0.4

<sup>1</sup> Lænsearbeidere fraregnet, jfr. det i note 2 citerte.<sup>2</sup> Jfr. «Arbeidsmarkedet» 1907,

## foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.

Antal arbeidere hjem opgaverne gjelder.	Formere.				Bokbindere.				Aar. Maaned.	
	Derav arbeidsledige ved manedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal arbeidere hjem opgaverne gjelder.		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.			
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem		
615	18	2.9	303	0.5	157	12	7.6	286	1.8	Juli 1903
598	21	3.5	377	0.6	144	11	7.6	232	1.6	August —
593	26	4.4	587	0.9	163	13	8.0	286	1.8	September —
600	30	5.0	690	1.2	132	5	3.8	93	0.7	Okttober —
614	15	2.4	498	0.8	135	3	2.2	41	0.3	November —
608	39	6.4	542	0.9	134	11	8.2	191	1.4	December —
640	46	7.2	1 020	1.6	—	—	—	—	—	Januar 1904
714	16	2.2	940	1.3	—	—	—	—	—	Februar —
716	42	5.9	884	1.2	183	11	6.0	199	1.1	Mars —
722	18	2.5	622	0.9	—	—	—	—	—	April —
702	21	3.0	554	0.8	175	9	5.1	180	1.0	Mai —
718	7	1.0	288	0.4	173	10	5.8	238	1.4	Juni —
718	22	3.1	371	0.5	—	—	—	—	—	Juli —
717	25	3.5	403	0.6	167	7	4.2	232	1.4	August —
733	10	1.4	456	0.6	167	9	5.4	180	1.1	September —
734	9	1.2	250	0.3	170	6	3.5	128	0.8	Okttober —
761	5	0.7	384	0.4	168	3	1.8	96	0.6	November —
768	29	3.8	544	0.7	195	2	1.0	52	0.3	December —
773	13	1.7	534	0.7	173	1	0.6	80	0.5	Januar 1905
794	8	1.0	199	0.3	214	7	3.3	158	0.7	Februar —
791	5	0.6	288	0.4	214	3	1.4	105	0.5	Mars —
803	5	0.6	202	0.3	205	2	1.0	65	0.3	April —
831	-	-	97	0.1	204	6	2.9	141	0.7	Mai —
763	2	0.3	30	—	199	12	6.0	312	1.6	Juni —
771	1	0.1	80	0.1	202	16	7.9	429	2.2	Juli —
753	2	0.3	134	0.2	211	9	4.3	315	1.5	August —
746	1	0.1	84	0.1	214	7	3.3	196	0.9	September —
753	1	0.1	68	0.1	221	7	3.2	175	0.8	Okttober —
756	-	-	25	—	209	3	1.4	111	0.5	November —
744	6	0.8	134	0.2	206	4	1.9	90	0.4	December —
778	-	-	73	0.1	217	1	0.5	73	0.3	Januar 1906
784	4	0.5	107	0.1	211	1	0.5	57	0.3	Februar —
782	3	0.4	121	0.2	211	2	0.9	66	0.3	Mars —
779	10	1.3	232	0.3	216	3	1.4	52	0.2	April —
760	2	0.3	70	0.1	248	3	1.2	42	0.2	Mai —
785	1	0.1	96	0.1	253	3	1.2	103	0.4	Juni —
781	-	-	24	—	256	9	3.5	219	0.9	Juli —
781	1	0.1	24	—	213	7	3.3	224	1.1	August —
784	1	0.1	85	0.1	195	5	2.6	159	0.8	September —
787	2	0.3	61	0.1	258	3	1.2	103	0.4	Okttober —
819	-	-	18	—	292	2	0.7	77	0.3	November —
816	2	0.2	18	—	296	7	2.4	177	0.6	December —

Tabel I A (forts.). Arbeidsledighet blandt fag-

Aar. Maaned.	Samtlige fag (som opgaverne gjælder).						Jern- og Metalarbeidere.			
	Antal arbeidere hjem opgaverne gjælder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal ar- beidere hjem op- gaverne gjælder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	
		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.
Januar 1907....	18 932	1 078	5.7	31 999	1.69	6 140	78	1.3	2 551	0.4
Februar — ....	18 637	718	3.9	20 816	1.12	6 425	34	0.5	1 266	0.2
Mars — ....	18 285	545	3.0	15 730	0.86	6 723	89	1.3	1 781	0.3
April — ....	19 857	460	2.3	14 116	0.71	6 682	39	0.6	1 433	0.2
Mai — ....	19 930	285	1.4	10 823	0.54	6 590	53	0.8	1 387	0.2
Juni — ....	16 910	143	0.8	4 960	0.29	6 674	35	0.5	1 135	0.2
Juli — ....	18 966	204	1.1	6 401	0.34	6 766	38	0.6	1 262	0.2
August — ....	18 564	194	1.0	7 502	0.40	6 557	39	0.6	1 305	0.2
September — ....	18 324	219	1.2	5 725	0.31	6 569	57	0.9	1 434	0.2
Okttober — ....	18 147	247	1.4	6 444	0.36	6 671	54	0.8	1 673	0.3
November — ....	17 925	536	3.0	12 835	0.72	6 773	56	0.8	1 601	0.2
December — ....	18 295	915	5.0	18 063	0.99	6 479	99	1.5	1 820	0.3
Januar 1908....	16 659	962	5.8	27 953	1.68	6 618	80	1.2	2 588	0.4
Februar — ....	17 148	832	5.0	24 396	1.42	6 602	92	1.4	2 053	0.3
Mars — ....	17 551	637	3.6	20 930	1.19	6 815	104	1.5	2 975	0.4
April — ....	17 952	485	2.7	13 527	0.75	6 859	82	1.2	2 550	0.4
Mai — ....	18 169	367	2.0	9 762	0.54	6 902	95	1.4	2 142	0.3
Juni — ....	18 089	230	1.3	7 308	0.40	6 710	82	1.2	2 298	0.3
Juli — ....	18 576	281	1.5	7 002	0.38	6 765	106	1.6	2 643	0.4
August — ....	18 703	279	1.5	8 975	0.48	6 885	104	1.5	3 150	0.5
September — ....	18 510	448	2.4	13 306	0.72	6 970	181	2.6	5 378	0.8
Okttober — ....	18 779	718	3.8	17 192	0.92	6 989	237	3.4	5 770	0.8
November — ....	18 619	1 030	5.5	25 029	1.34	7 199	259	3.6	6 902	1.0
December — ....	18 231	1 585	8.8	34 954	1.92	7 170	372	5.2	7 990	1.1
Januar 1909....	18 248	1 515	8.3	41 131	2.25	7 072	348	4.9	9 590	1.4
Februar — ....	18 363	1 393	7.6	35 039	1.91	7 267	311	4.3	7 964	1.1
Mars — ....	18 660	1 169	6.3	35 678	1.91	7 289	274	3.8	8 403	1.2
April — ....	18 604	964	5.2	27 113	1.46	7 161	259	3.6	7 528	1.1
Mai — ....	18 375	778	4.2	19 500	1.06	6 886	319	4.6	6 751	1.0
Juni — ....	18 276	721	3.9	18 426	1.01	7 106	356	5.0	9 102	1.3
Juli — ....	18 537	614	3.3	17 230	0.93	7 555	332	4.4	10 537	1.4
August — ....	18 358	601	3.3	16 669	0.91	7 533	328	4.4	9 522	1.3
September — ....	18 256	623	3.4	17 288	0.95	7 401	336	4.5	8 492	1.1
Okttober — ....	17 842	667	3.7	17 085	0.96	7 114	327	4.6	7 838	1.1
November — ....	18 146	798	4.4	18 065	1.00	7 284	274	3.8	7 401	1.0
December — ....	18 039	1 108	6.1	23 048	1.28	7 173	336	4.7	7 080	1.0
Januar 1910....	18 558	1 161	6.3	27 325	1.47	7 811	264	3.4	6 972	0.9
Februar — ....	18 796	1 044	5.6	26 145	1.39	7 855	247	3.1	6 475	0.8
Mars — ....	18 882	965	5.1	23 673	1.25	7 773	250	3.2	6 255	0.8
April — ....	19 065	449	2.4	16 504	0.87	7 889	172	2.2	5 716	0.7
Mai — ....	18 999	373	2.0	9 537	0.50	8 036	141	1.8	4 306	0.5
Juni — ....	19 262	289	1.5	7 665	0.40	8 064	143	1.8	3 651	0.5

foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.

Antal arbejdere hve.n opgaverne gleidere.	Formere.				Bokbindere.				Aar. Maaned.			
	Derav arbejdslige ved maanedens utgang		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Derav arbejdslige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.					
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.				
845	—	—	15	—	316	8	2,5	174	0,6	Januar 1907.		
879	1	0.1	1	—	369	2	0.5	78	0.2	Februar —		
853	1	0.1	16	—	371	2	0.5	60	0.2	Mars —		
872	—	—	—	—	374	5	1.3	80	0.2	April —		
872	2	0.2	63	0.1	378	10	2.6	186	0.5	Mai —		
885	1	0.1	25	—	376	10	2.7	219	0.6	Juni —		
878	—	—	12	—	376	9	2.4	228	0.6	Juli —		
862	1	0.1	27	—	377	17	4.5	601	1.6	August —		
891	—	—	—	—	396	5	1.3	158	0.4	September —		
910	—	—	12	—	125	1	0.8	27	0.2	Okttober —		
913	—	—	19	—	364	—	—	—	—	November —		
923	—	—	36	—	348	7	2.0	80	0.2	December —		
973	—	—	235	0.2	361	8	2.2	190	0.5	Januar 1908.		
996	—	—	10	—	371	10	2.7	271	0.7	Februar —		
1 020	—	—	99	0.1	387	2	0.5	154	0.4	Mars —		
1 022	—	—	176	0.2	431	8	1.9	135	0.3	April —		
1 018	—	—	226	0.2	426	5	1.2	153	0.4	Mai —		
1 045	—	—	96	0.1	419	4	1.0	220	0.5	Juni —		
1 038	—	—	189	0.2	418	3	0.7	114	0.3	Juli —		
1 034	—	—	229	0.2	481	6	1.2	140	0.3	August —		
1 035	17	1.6	494	0.5	482	10	2.1	216	0.4	September —		
1 034	29	2.8	708	0.7	487	7	1.4	195	0.4	Okttober —		
1 018	41	4.0	1 000	1.0	530	9	1.7	158	0.3	November —		
1 023	89	8.7	1 499	1.5	531	7	1.3	111	0.2	December —		
1 048	41	3.9	1 213	1.2	532	4	0.8	133	0.3	Januar 1909.		
958	38	4.0	821	0.9	533	3	2.4	330	0.6	Februar —		
1 033	39	3.8	996	1.0	526	9	1.7	337	0.6	Mars —		
1 046	45	4.3	1 053	1.0	495	6	1.2	222	0.4	April —		
1 049	44	4.2	1 055	1.0	493	9	1.8	234	0.5	Mai —		
1 045	36	3.4	960	0.9	497	9	1.8	300	0.6	Juni —		
1 042	28	2.7	793	0.8	492	9	1.8	211	0.4	Juli —		
1 039	36	3.5	921	0.9	490	8	1.6	206	0.4	August —		
1 028	27	2.6	787	0.8	491	2	0.4	203	0.4	September —		
1 024	36	3.5	885	0.9	479	1	0.2	38	0.1	Okttober —		
1 019	23	3.3	302	0.6	479	—	—	20	—	November —		
1 013	19	1.9	472	0.5	478	2	0.4	281	0.6	December —		
1 026	12	1.2	361	0.4	478	4	0.8	164	0.3	Januar 1910.		
1 035	7	0.7	253	0.2	482	12	2.5	306	0.6	Februar —		
1 037	10	1.0	245	0.2	561	6	1.1	404	0.7	Mars —		
1 047	13	1.2	334	0.3	568	11	1.9	261	0.5	April —		
1 044	13	1.2	394	0.4	562	10	1.8	264	0.5	Mai —		
1 052	10	1.0	209	0.2	557	14	2.5	320	0.6	Juni —		

Tabel I A (forts.). Arbeidsledighet blandt fag-

Aar. Maaned.	Samtlige fag (som opgaverne gjelder).						Jern- og Metalarbeidere.					
	Antal arbeidere hjem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal ar- beidere hjem op- gaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal ar- beidere hjem op- gaverne gjelder.	Pr. medlem.
		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		
Juli 1910. . .	19 174	273	1.4	6 890	0.36	8 059	113	1.4	3 391	0.4		
August — . . .	18 981	266	1.4	7 785	0.41	8 010	117	1.5	3 284	0.4		
September — . . .	19 264	342	1.8	8 659	0.45	7 977	117	1.5	3 156	0.4		
Oktober — . . .	18 955	329	1.7	9 224	0.49	8 022	132	1.6	3 377	0.4		
November — . . .	19 723	391	2.0	9 785	0.50	8 535	109	1.3	3 166	0.4		
December — . . .	19 748	771	3.9	15 507	0.79	8 433	167	2.0	3 187	0.4		
Januar 1911. . .	20 912	697	3.3	20 827	1.00	9 122	159	1.7	4 549	0.5		
Februar — . . .	21 632	643	3.0	16 648	0.77	9 403	172	1.8	4 163	0.4		
Mars — . . .	21 934	533	2.4	17 111	0.78	9 549	144	1.5	4 663	0.5		
April — . . .	22 605	593	2.6	14 299	0.63	9 674	203	2.1	5 080	0.5		
Mai — . . .	22 492	291	1.3	9 889	0.44	9 665	119	1.2	4 139	0.4		
Juni — . . .	22 957	181	0.8	5 693	0.25	9 808	83	0.8	2 548	0.3		
Juli — . . .	22 886	261	1.1	6 386	0.28	9 726	120	1.2	2 917	0.3		
August — . . .	23 420	299	1.3	9 015	0.38	9 571	200	2.1	4 968	0.5		
September — . . .	22 914	245	1.1	7 261	0.32	9 142	72	0.8	3 428	0.4		
Oktober — . . .	23 956	226	0.9	7 075	0.30	10 172	65	0.6	2 738	0.3		
November — . . .	24 450	366	1.5	8 202	0.34	10 418	90	0.9	2 349	0.2		
December — . . .	24 836	831	3.3	15 003	0.60	10 365	127	1.2	2 805	0.3		
Januar 1912. . .	24 697	550	2.2	16 153	0.65	10 513	105	1.0	3 758	0.4		
Februar — . . .	25 403	668	2.6	17 791	0.70	10 841	188	1.7	4 598	0.4		
Mars — . . .	25 814	455	1.8	15 506	0.60	11 224	141	1.3	4 873	0.4		
April — . . .	25 890	325	1.3	13 116	0.50	11 114	123	1.1	4 910	0.4		
Mai — . . .	26 045	245	0.9	8 190	0.31	10 930	115	1.1	3 755	0.3		
Juni — . . .	27 050	143	0.5	6 163	0.23	11 523	91	0.8	3 665	0.3		
Juli — . . .	26 784	161	0.6	5 658	0.21	11 493	89	0.8	3 557	0.3		
August — . . .	27 163	198	0.7	5 283	0.19	11 690	94	0.8	3 169	0.3		
September — . . .	26 395	221	0.8	6 048	0.23	11 056	107	1.0	2 959	0.3		
Oktober — . . .	27 332	251	0.9	7 740	0.28	11 406	133	1.2	3 894	0.3		
November — . . .	27 883	291	1.0	8 619	0.31	11 688	120	1.0	3 704	0.3		
December — . . .	28 071	670	2.4	12 889	0.46	11 676	177	1.5	4 419	0.4		
Januar 1913. . .	28 236	622	2.2	18 887	0.67	11 963	224	1.9	5 924	0.5		
Februar — . . .	27 737	639	2.3	16 635	0.60	12 175	260	2.1	6 319	0.5		
Mars — . . .	28 980	531	1.8	17 738	0.61	12 312	244	2.0	7 234	0.6		
April — . . .	28 140	365	1.3	13 396	0.48	12 397	144	1.2	6 025	0.5		
Mai — . . .	28 770	255	0.9	10 010	0.35	12 402	90	0.7	991	0.1		
Juni — . . .	28 659	205	0.7	6 064	0.21	12 162	94	0.8	3 061	0.3		
Juli — . . .	28 578	197	0.7	6 778	0.24	12 281	95	0.8	3 214	0.3		
August — . . .	28 506	247	0.9	7 536	0.26	12 127	63	0.5	3 059	0.3		
September — . . .	28 661	333	1.2	8 885	0.31	12 096	107	0.9	2 989	0.2		
Oktober — . . .	29 117	370	1.3	11 029	0.38	12 387	105	0.8	3 442	0.3		
November — . . .	29 256	564	1.9	14 942	0.51	12 369	116	0.9	3 310	0.3		
December — . . .	28 301	1 056	3.7	20 700	0.73	11 805	182	1.5	4 020	0.3		

## foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.

Formere.				Bokbindere.				Aar.		
Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	Maaned.		
	Ialt.	Pet.			Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pr. medlem.	
1 066	10	0.9	254	0.2	540	10	1.9	311	0.6	Juli 1910.
1 068	9	0.8	223	0.2	542	9	1.7	241	0.4	August —
1 091	11	1.0	200	0.2	546	9	1.6	241	0.4	September —
1 128	4	0.4	153	0.1	484	4	0.8	151	0.3	Oktober —
1 144	3	0.3	151	0.1	479	4	0.8	94	0.2	November —
1 154	4	0.3	102	0.1	479	4	0.8	90	0.2	December —
1 211	1	0.1	75	0.1	484	2	0.4	100	0.2	Januar 1911.
1 228	2	0.2	76	0.1	503	3	0.6	64	0.1	Februar —
1 247	2	0.2	48	—	514	2	0.4	89	0.2	Mars —
1 237	2	0.2	100	0.1	517	1	0.2	134	0.3	April —
1 222	1	0.1	58	—	544	4	0.7	107	0.2	Mai —
1 243	-	-	18	—	559	3	0.5	74	0.1	Juni —
1 241	-	-	-	-	580	3	0.5	112	0.2	July —
1 235	-	-	6	—	586	3	0.5	120	0.2	August —
1 228	-	-	88	0.1	589	3	0.5	56	0.1	September —
1 240	1	0.1	54	—	568	-	-	69	0.1	Oktober —
1 256	-	-	18	—	574	1	0.2	36	0.1	November —
1 246	-	-	29	—	630	3	0.5	54	0.1	December —
1 273	-	-	30	—	676	3	0.4	47	0.1	Januar 1912.
1 284	-	-	161	0.1	675	3	0.4	76	0.1	Februar —
1 294	-	-	69	0.1	685	2	0.3	103	0.2	Mars —
1 296	-	-	48	—	697	4	0.6	63	0.1	April —
1 294	-	-	96	0.1	692	1	0.1	70	0.1	Mai —
1 316	-	-	69	0.1	698	2	0.3	80	0.1	Juni —
1 412	-	-	107	0.1	707	1	0.1	114	0.2	Juli —
1 420	2	0.1	52	—	691	6	0.9	144	0.2	August —
1 435	-	-	-	-	703	4	0.6	110	0.2	September —
1 306	18	1.4	398	0.3	715	3	0.4	148	0.2	Oktober —
1 486	12	0.8	331	0.2	726	-	-	54	0.1	November —
1 484	10	0.7	258	0.2	730	7	1.0	104	0.1	December —
1 522	4	0.3	237	0.2	755	4	0.5	144	0.2	Januar 1913.
1 525	4	0.3	188	0.1	782	3	0.4	90	0.1	Februar —
1 533	3	0.2	154	0.1	802	6	0.7	171	0.2	Mars —
1 529	1	0.1	54	—	820	8	1.0	192	0.2	April —
1 512	-	-	84	0.1	812	-	-	48	0.1	Mai —
1 494	-	-	114	0.1	828	2	0.2	57	0.1	Juni —
1 494	-	-	161	0.1	833	2	0.2	36	—	July —
1 497	-	-	89	0.1	834	2	0.2	126	0.1	August —
1 488	-	-	110	0.1	833	9	1.1	134	0.2	September —
1 503	-	-	80	0.1	841	5	0.6	138	0.2	Oktober —
1 529	8	0.5	234	0.2	875	5	0.6	118	0.1	November —
1 550	-	-	264	0.2	866	7	0.8	119	0.1	December —

Tabel I A (forts.). Arbeidsledighet blandt fag-

Aar, Maaned.	Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder,	Træarbeidere. <sup>1</sup>				Møbelsnekke.			
		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	
		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.
Juli 1903 . . .	81	8	9.9	172	2.1	—	—	—	—
August — . . .	217	7	3.2	123	0.6	43	9	20.9	234 5.4
September — . . .	217	14	6.5	258	1.2	243	8	3.3	112 0.5
Oktober — . . .	184	4	2.2	67	0.4	226	13	5.8	93 0.4
November — . . .	212	18	8.5	420	2.0	27	5	18.5	119 4.4
December — . . .	171	22	12.9	325	1.9	26	3	11.5	75 2.9
Januar 1904 . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Februar — . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mars — . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April — . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mai — . . .	225	4	1.8	142	0.6	—	—	—	—
Juni — . . .	197	—	—	—	—	—	—	—	—
Juli — . . .	275	8	2.9	134	0.5	269	14	5.2	450 1.7
August — . . .	290	7	2.4	218	0.8	284	11	3.9	228 0.8
September — . . .	286	9	3.1	172	0.6	292	5	1.7	100 0.3
Oktober — . . .	362	7	1.9	220	0.6	281	1	0.4	85 0.3
November — . . .	370	19	5.1	419	1.1	276	5	1.8	122 0.4
December — . . .	414	78	18.8	921	2.2	304	10	3.3	238 0.8
Januar 1905 . . .	505	38	7.5	1 477	2.9	341	21	6.2	652 1.9
Februar — . . .	554	43	7.8	1 179	2.1	357	23	6.4	426 1.2
Mars — . . .	723	22	3.0	1 186	1.6	359	12	3.3	380 1.1
April — . . .	819	22	2.7	774	0.9	379	8	2.1	285 0.8
Mai — . . .	808	4	0.5	873	1.1	367	14	3.8	207 0.6
Juni — . . .	726	6	0.8	199	0.3	364	14	3.8	324 0.9
Juli — . . .	700	8	1.1	558	0.8	352	8	2.3	279 0.8
August — . . .	630	22	3.5	789	1.3	357	7	2.0	428 1.2
September — . . .	704	26	3.7	891	1.3	353	4	1.1	146 0.4
Oktober — . . .	661	24	3.6	1 159	1.8	373	5	1.3	138 0.4
November — . . .	747	66	8.8	1 701	2.3	399	9	2.3	210 0.5
December — . . .	750	114	15.2	2 811	3.7	412	19	4.6	232 0.6
Januar 1906 . . .	678	72	10.6	3 127	4.6	418	21	5.3	584 1.4
Februar — . . .	821	82	10.0	2 813	3.4	451	14	3.1	503 1.1
Mars — . . .	919	94	10.2	3 696	4.0	461	9	2.0	288 0.6
April — . . .	983	62	6.3	1 937	2.0	461	7	1.5	125 0.3
Mai — . . .	1 163	38	3.3	1 424	1.2	442	4	0.9	190 0.4
Juni — . . .	1 452	53	3.6	1 692	1.2	447	5	1.1	179 0.4
Juli — . . .	1 362	21	1.5	1 124	0.8	438	17	3.9	348 0.8
August — . . .	1 422	24	1.7	1 358	1.0	461	10	2.2	329 0.7
September — . . .	1 632	43	2.6	1 428	0.9	435	1	0.2	118 0.3
Oktober — . . .	1 556	25	1.6	1 253	0.8	474	1	0.2	27 0.1
November — . . .	1 500	62	4.1	1 934	1.3	477	1	0.2	57 0.1
December — . . .	1 439	125	8.7	3 228	2.2	401	14	3.5	110 0.3

<sup>1</sup> Møbelsnekke ikke medregnet (Møbelsnekker forbundet) utskiltet i 1904 fra Træ-

foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.

Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.	Skotoiarbeidere.				Boktrykkere.				Aar. Maaned.	
	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.			
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		
334	—	—	6	—	1 061	89	8.4	2 458	2.3	Juli 1903.
339	1	0.3	35	0.1	955	107	11.2	2 669	2.8	August —
292	1	0.3	23	0.1	1 064	113	10.6	2 594	2.4	September —
320	5	1.6	91	0.3	1 052	82	7.8	2 433	2.3	Oktober —
293	4	1.4	105	0.4	1 032	89	8.6	1 953	1.9	November —
300	8	2.7	172	0.6	887	93	10.5	1 826	2.1	December —
—	—	—	—	—	992	80	8.1	2 350	2.4	Januar 1904.
—	—	—	—	—	1 038	63	6.1	1 648	1.6	Februar —
—	—	—	—	—	1 103	57	5.2	1 414	1.3	Mars —
—	—	—	—	—	1 026	66	6.4	1 522	1.5	April —
—	—	—	—	—	1 045	59	5.6	1 445	1.4	Mai —
—	—	—	—	—	1 014	65	6.4	1 768	1.7	Juni —
—	—	—	—	—	992	77	7.8	1 733	1.7	Juli —
315	4	1.3	120	0.4	1 038	76	7.3	2 127	2.1	August —
308	3	1.0	109	0.4	1 009	54	5.4	1 858	1.8	September —
301	9	3.0	220	0.7	1 020	47	4.6	1 116	1.1	Oktober —
406	3	0.7	114	0.3	1 028	34	3.3	978	1.0	November —
411	19	4.6	303	0.7	1 054	65	6.2	1 079	1.0	December —
382	35	9.2	852	2.2	1 121	74	6.6	2 107	1.9	Januar 1905.
375	31	8.3	870	2.3	1 095	82	7.5	1 925	1.8	Februar —
406	—	—	102	0.3	1 077	49	4.5	1 881	1.8	Mars —
483	—	—	—	—	1 071	51	4.8	1 100	1.0	April —
505	—	—	—	—	1 060	37	3.5	1 154	1.1	Mai —
486	—	—	—	—	1 073	41	3.8	953	0.9	Juni —
436	—	—	—	—	1 065	39	3.7	1 052	1.0	Juli —
458	1	0.2	26	0.1	1 055	89	8.4	2 183	2.1	August —
419	1	0.2	34	0.1	1 086	44	4.1	1 655	1.5	September —
443	—	—	14	—	1 096	58	5.3	1 334	1.2	Oktober —
456	1	0.2	16	—	1 061	47	4.4	1 229	1.2	November —
467	5	1.1	72	0.2	1 112	87	7.8	1 402	1.3	December —
449	7	1.6	382	0.9	1 088	62	5.7	2 081	1.9	Januar 1906.
474	15	3.2	442	0.9	1 146	71	6.2	1 830	1.6	Februar —
354	7	2.0	269	0.8	1 150	42	3.7	1 398	1.2	Mars —
471	2	0.4	44	0.1	1 187	35	2.9	883	0.7	April —
501	—	—	—	—	1 190	16	1.3	648	0.5	Mai —
464	—	—	—	—	1 215	13	1.1	344	0.3	Juni —
473	—	—	—	—	1 229	28	2.4	683	0.6	Juli —
436	—	—	—	—	1 205	43	3.6	1 123	0.9	August —
525	—	—	—	—	1 196	20	1.7	922	0.8	September —
563	—	—	—	—	1 285	13	1.0	445	0.3	Oktober —
623	2	0.3	24	—	1 461	19	1.3	465	0.3	November —
628	8	1.3	62	0.1	1 488	55	3.7	855	0.6	December —

arbeiderforbundet (jfr. Arbeidsmarkedet 1904 s. 39).

Tabel I A (forts.). Arbeidsledighet blandt fag-

Aar. Maaned.	Antal arbeidere ved maanedens utgang.	Træarbeidere.				Møbelsnekkere.					
		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal arbeidere ved maanedens utgang.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		
		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.	
Januar 1907	1 611	141	8.8	4 549	2.8	580	16	2.8	413	0.7	
Februar	—	1 641	105	6.4	3 828	2.3	430	6	1.4	183	0.4
Mars	—	1 705	64	3.8	3 280	1.9	504	2	0.4	84	0.2
April	—	1 728	47	2.7	1 823	1.1	523	7	1.3	92	0.2
Mai	—	1 763	40	2.3	1 342	0.8	534	10	1.9	295	0.5
Juni	—	1 440	28	2.0	1 195	0.8	512	5	1.0	242	0.5
Juli	—	1 408	13	0.9	704	0.5	555	6	1.1	149	0.3
August	—	1 687	7	0.4	676	0.4	513	2	0.4	89	0.2
September	—	1 574	12	0.8	755	0.5	541	1	0.2	200	0.4
Okttober	—	1 632	19	1.2	883	0.5	579	4	0.7	85	0.1
November	—	1 627	59	3.6	1 412	0.9	507	2	0.4	33	0.1
December	—	1 616	156	9.7	3 157	2.0	576	13	2.3	143	0.2
Januar 1908	1 919	177	9.2	4 628	2.4	499	4	0.8	215	0.4	
Februar	—	2 121	183	8.6	4 771	2.2	516	7	1.4	132	0.3
Mars	—	2 206	114	5.2	4 369	2.0	524	2	0.4	52	0.1
April	—	2 269	67	3.0	2 648	1.2	538	4	0.7	64	0.1
Mai	—	2 246	64	2.9	2 426	1.1	555	6	1.1	142	0.3
Juni	—	2 096	16	0.8	1 253	0.6	529	2	0.4	96	0.2
Juli	—	2 139	26	1.2	1 094	0.5	546	5	0.9	129	0.2
August	—	2 059	24	1.2	977	0.5	527	4	0.8	80	0.2
September	—	2 003	48	2.4	1 400	0.7	507	3	0.6	57	0.1
Okttober	—	2 065	69	3.3	1 823	0.9	596	7	1.2	174	0.3
November	—	2 060	157	7.6	3 239	1.6	662	7	1.1	103	0.2
December	—	1 673	230	13.7	4 627	2.8	650	26	4.0	293	0.5
Januar 1909	1 756	179	10.2	4 713	2.7	665	27	4.1	823	1.2	
Februar	—	1 903	174	9.1	4 288	2.3	682	21	3.1	489	0.7
Mars	—	1 971	131	6.6	4 612	2.3	676	16	2.4	496	0.7
April	—	1 999	95	4.8	2 885	1.4	682	12	1.8	442	0.6
Mai	—	2 095	28	1.3	1 136	0.5	697	7	1.0	267	0.4
Juni	—	1 846	20	1.1	534	0.3	668	12	1.8	253	0.4
Juli	—	2 082	49	2.4	989	0.5	685	7	1.0	299	0.4
August	—	2 111	73	3.5	1 713	0.8	667	10	1.5	266	0.4
September	—	2 028	54	2.7	1 536	0.8	722	10	1.4	405	0.6
Okttober	—	1 876	84	4.5	2 092	1.1	712	5	0.7	169	0.2
November	—	1 993	114	5.7	2 560	1.3	738	8	1.1	222	0.3
December	—	2 078	176	8.5	4 029	1.9	734	9	1.2	196	0.3
Januar 1910	2 136	214	10.0	5 173	2.4	719	10	1.4	301	0.4	
Februar	—	2 309	199	8.6	4 841	2.1	711	11	1.5	344	0.5
Mars	—	2 283	109	4.8	3 365	1.5	724	3	0.4	205	0.3
April	—	2 393	44	1.8	1 740	0.7	717	2	0.3	154	0.2
Mai	—	2 402	37	1.5	938	0.4	724	6	0.8	128	0.2
Juni	—	2 397	9	0.4	506	0.2	755	8	1.1	226	0.3

## foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.

Skotøiarbeidere.					Boktrykkere.					Aar. Maaned.			
Antal arbeidere hjem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal arbeidere hjem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.					
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.				
646	16	2.5	368	0.6	1 523	26	1.7	992	0.6	Januar	1907.		
710	16	2.3	452	0.6	1 375	23	1.7	515	0.4	Februar	—		
506	7	1.4	228	0.5	1 567	48	3.1	950	0.6	Mars	—		
703	1	0.1	24	—	1 541	42	2.7	1 103	0.7	April	—		
521	1	0.2	25	—	1 497	39	2.6	1 104	0.7	Mai	—		
579	1	0.2	25	—	1 526	30	2.0	872	0.6	Juni	—		
585	—	—	—	—	1 536	41	2.7	934	0.6	Juli	—		
531	—	—	15	—	1 536	53	3.5	1 211	0.8	August	—		
543	1	0.2	25	—	1 480	42	2.8	1 290	0.9	September	—		
629	3	0.5	40	0.1	1 481	24	1.6	929	0.6	Oktobr	—		
733	—	—	14	—	1 516	13	0.9	579	0.4	November	—		
708	1	0.1	24	—	1 527	43	2.8	600	0.4	December	—		
943	16	1.7	644	0.7	1 637	18	1.1	628	0.4	Januar	1908.		
1 008	7	0.7	304	0.3	1 656	15	0.9	369	0.2	Februar	—		
1 069	7	0.7	304	0.3	1 676	17	1.0	431	0.3	Mars	—		
1 126	3	0.3	188	0.2	1 692	21	1.2	506	0.3	April	—		
1 213	—	—	26	—	1 684	17	1.0	474	0.3	Mai	—		
1 187	12	1.0	544	0.5	1 643	6	0.4	349	0.2	Juni	—		
1 176	6	0.6	1 076	0.9	1 694	10	0.6	311	0.2	Juli	—		
1 181	6	0.5	506	0.4	1 683	34	2.0	751	0.4	August	—		
1 171	4	0.3	210	0.2	1 651	40	2.4	1 119	0.7	September	—		
1 181	5	0.4	222	0.2	1 717	9	0.5	630	0.4	Oktobr	—		
1 149	10	0.9	718	0.6	1 675	9	0.5	236	0.1	November	—		
1 167	31	2.7	595	0.5	1 653	39	2.4	592	0.4	December	—		
1 222	33	2.7	1 037	0.8	1 712	27	1.6	788	0.5	Januar	1909.		
1 217	35	2.9	1 215	1.0	1 652	30	1.8	803	0.5	Februar	—		
1 214	51	4.2	1 410	1.2	1 709	36	2.1	867	0.5	Mars	—		
1 132	13	1.1	529	0.5	1 748	33	1.9	1 059	0.6	April	—		
1 072	6	0.6	151	0.1	1 756	15	0.9	670	0.4	Mai	—		
1 152	4	0.3	186	0.2	1 741	7	0.4	344	0.2	Juni	—		
1 160	4	0.3	164	0.1	1 742	16	0.9	471	0.3	Juli	—		
1 069	5	0.5	308	0.3	1 684	29	1.7	477	0.3	August	—		
1 192	2	0.2	495	0.4	1 655	36	2.2	981	0.6	September	—		
1 099	1	0.1	103	0.1	1 756	27	1.5	873	0.5	Oktobr	—		
1 224	5	0.4	183	0.1	1 720	24	1.4	594	0.3	November	—		
1 173	44	3.8	499	0.4	1 734	35	2.0	527	0.3	December	—		
1 199	61	5.1	1 742	1.5	1 890	35	1.9	799	0.4	Januar	1910.		
1 210	47	3.9	1 510	1.2	1 852	43	2.3	963	0.5	Februar	—		
1 249	34	2.7	1 005	0.8	1 889	62	3.3	1 306	0.7	Mars	—		
1 284	12	1.0	613	0.5	1 903	38	2.0	1 274	0.7	April	—		
1 035	10	1.0	374	0.4	1 898	17	0.9	536	0.3	Mai	—		
1 182	1	0.1	247	0.2	1 974	10	0.5	378	0.2	Juni	—		

Tabel I A (slutn.). Arbeidsledighet blandt fag-

Aar. Maaned.	Træarbeidere.					Møbelsnekere.				
	Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal ar- beidere hvem op- gaverne gjelder.	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.	
		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem		Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem
Juli 1910....	2 308	23	1.0	501	0.2	669	10	1.5	221	0.3
August — ....	2 278	17	0.7	641	0.3	654	6	0.9	215	0.3
September — ....	2 450	43	1.8	1 046	0.4	673	2	0.3	93	0.1
Oktober — ....	2 600	64	2.5	1 542	0.6	685	5	0.7	174	0.3
November — ....	2 700	106	3.9	1 967	0.7	691	3	0.4	104	0.2
December — ....	2 717	153	5.6	3 053	1.1	801	5	0.6	91	0.1
Januar 1911....	2 847	149	5.2	4 725	1.7	698	12	1.7	213	0.3
Februar — ....	3 087	178	5.8	4 143	1.3	737	15	2.0	306	0.4
Mars — ....	3 120	99	3.2	3 430	1.1	740	7	0.9	265	0.4
April — ....	3 025	67	2.2	1 900	0.6	744	10	1.3	147	0.2
Mai — ....	3 052	30	1.0	1 143	0.4	763	3	0.4	97	0.1
Juni — ....	2 889	20	0.7	789	0.3	784	9	1.1	241	0.3
Juli — ....	2 619	17	0.6	1 155	0.4	784	10	1.3	197	0.3
August — ....	3 242	20	0.6	708	0.2	795	9	1.1	264	0.3
September — ....	3 139	29	0.9	682	0.2	771	3	0.4	108	0.1
Oktober — ....	2 996	48	1.6	1 160	0.4	822	2	0.2	104	0.1
November — ....	3 135	75	2.4	1 812	0.6	843	5	0.6	124	0.1
December — ....	3 341	149	4.5	3 147	0.9	926	9	1.0	157	0.2
Januar 1912....	3 298	172	5.2	4 777	1.4	997	12	1.2	294	0.3
Februar — ....	3 391	c. 197	5.8	5 021	1.5	1 008	5	0.5	312	0.3
Mars — ....	3 363	104	3.1	4 159	1.2	981	3	0.3	125	0.1
April — ....	3 484	48	1.4	2 394	0.7	952	8	0.8	169	0.2
Mai — ....	3 511	25	0.7	640	0.2	1 020	3	0.3	122	0.1
Juni — ....	3 789	4	0.1	624	0.2	1 064	—	—	125	0.1
Juli — ....	3 605	8	0.2	500	0.1	965	4	0.4	138	0.1
August — ....	3 806	8	0.2	348	0.1	968	3	0.3	112	0.1
September — ....	3 626	10	0.3	620	0.2	964	6	0.6	127	0.1
Oktober — ....	4 040	28	0.7	1 197	0.3	935	8	0.9	136	0.1
November — ....	3 946	59	1.5	1 711	0.4	1 087	3	0.3	119	0.1
December — ....	4 042	182	4.5	3 580	0.9	1 072	15	1.4	194	0.2
Januar 1913....	4 043	127	3.1	4 603	1.1	1 108	14	1.3	634	0.6
Februar — ....	3 143	94	3.0	2 809	0.9	1 129	9	0.8	281	0.2
Mars — ....	4 223	61	1.4	2 753	0.7	1 120	8	0.7	247	0.2
April — ....	3 342	14	0.4	1 040	0.3	1 035	10	1.0	212	0.2
Mai — ....	4 272	17	0.4	932	0.2	1 023	7	0.7	168	0.2
Juni — ....	4 245	10	0.2	537	0.1	964	8	0.8	148	0.2
Juli — ....	4 271	3	0.1	635	0.1	1 129	10	0.9	140	0.1
August — ....	4 319	23	0.5	652	0.2	1 154	7	0.6	202	0.2
September — ....	4 388	49	1.1	1 004	0.2	1 104	5	0.5	131	0.1
Oktober — ....	4 440	91	2.0	2 842	0.6	1 186	11	0.9	212	0.2
November — ....	4 489	175	3.9	4 390	1.0	1 190	16	1.3	253	0.2
December — ....	4 317	161	3.7	6 191	1.4	1 045	27	2.6	434	0.4

**foreningsmedlemmer juli 1903—december 1913.**

Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.	Skotøiarbeidere.				Boktrykkere.				Aar. Maaned.	
	Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.		Samlet antal ledige arbeidsdage.		Antal arbeidere hvem opgaverne gjelder.		Derav arbeidsledige ved maanedens utgang.			
	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pr. medlem.		
1 205	3	0.2	168	0.1	1 864	19	1.0	194	0.1	Juli 1910.
1 023	6	0.6	394	0.4	1 863	43	2.3	954	0.5	August —
1 215	20	1.6	480	0.4	1 860	48	2.6	1 316	0.7	September —
1 296	28	2.2	705	0.5	1 922	14	0.7	962	0.5	Oktober —
1 338	21	1.6	466	0.3	1 978	12	0.6	423	0.2	November —
1 373	30	2.2	591	0.4	1 934	36	1.9	542	0.3	December —
1 422	52	3.7	1 575	1.1	1 999	17	0.9	744	0.4	Januar 1911.
1 466	43	2.9	1 279	0.8	2 038	15	0.7	367	0.2	Februar —
1 479	25	1.7	1 170	0.8	2 050	17	0.8	496	0.2	Mars —
1 484	16	1.1	558	0.4	2 058	26	1.3	572	0.3	April —
1 285	6	0.5	202	0.2	2 093	8	0.4	391	0.2	Mai —
1 443	16	1.1	210	0.1	2 319	5	0.2	226	0.1	Juni —
1 429	10	0.7	281	0.2	2 482	16	0.6	227	0.1	Juli —
1 423	2	0.1	452	0.3	2 443	25	1.0	627	0.3	August —
1 424	3	0.2	91	0.1	2 388	50	2.1	844	0.4	September —
1 441	4	0.3	313	0.2	2 467	17	0.7	822	0.3	Oktober —
1 484	5	0.3	195	0.1	2 422	11	0.5	333	0.1	November —
1 482	19	1.3	349	0.2	2 452	31	1.3	495	0.2	December —
1 525	25	1.6	850	0.6	2 528	13	0.5	489	0.2	Januar 1912.
1 670	32	1.9	943	0.6	2 517	9	0.4	332	0.1	Februar —
1 652	15	0.9	646	0.4	2 506	25	1.0	557	0.2	Mars —
1 709	4	0.2	300	0.2	2 538	24	0.9	764	0.3	April —
1 694	5	0.3	130	0.1	2 477	14	0.6	515	0.2	Mai —
1 697	2	0.1	127	0.1	2 561	5	0.2	178	0.1	Juni —
1 652	3	0.2	185	0.1	2 594	5	0.2	196	0.1	Juli —
1 594	16	1.0	363	0.2	2 587	20	0.8	382	0.1	August —
1 616	8	0.5	481	0.3	2 564	35	1.4	697	0.3	September —
1 643	11	0.7	347	0.2	2 633	15	0.6	592	0.2	Oktober —
1 680	10	0.6	358	0.2	2 626	17	0.6	463	0.2	November —
1 711	17	1.0	246	0.1	2 652	29	1.1	659	0.2	December —
1 727	25	1.4	1 019	0.6	2 534	10	0.4	500	0.2	Januar 1913.
1 729	40	2.3	802	0.5	2 594	10	0.4	327	0.1	Februar —
1 736	14	0.8	763	0.4	2 584	18	0.7	366	0.1	Mars —
1 717	10	0.6	549	0.3	2 479	47	1.9	1 324	0.5	April —
1 676	12	0.7	330	0.2	2 489	61	2.5	1 431	0.6	Mai —
1 667	6	0.4	261	0.2	2 506	10	0.4	305	0.1	Juni —
1 645	5	0.3	130	0.1	2 450	46	1.9	1 305	0.5	Juli —
1 620	5	0.3	235	0.1	2 410	63	2.6	1 556	0.6	August —
1 639	6	0.4	194	0.1	2 572	53	2.1	2 366	0.9	September —
1 649	6	0.4	170	0.1	2 646	29	1.1	1 100	0.4	Oktober —
1 698	6	0.4	299	0.2	2 677	22	0.8	633	0.2	November —
1 678	33	2.0	325	0.2	2 706	32	1.2	760	0.3	December —

Tabel 1 B. Oversigt over arbeidsledigheten

Aar.	Gjennem-snitlig antal arbeidere, for hvem oplysning haves.	Procent ledige ved							
		Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August
<b>Sæsonfag.</b>									
1905 .....	1 957	28.2	24.8	16.8	12.1	2.1	1.6	1.4	3.1
1906 .....	2 862	25.4	21.5	19.7	12.1	8.7	3.0	1.4	1.7
1907 .....	3 868	21.6	13.8	9.0	6.9	2.6	1.5	2.4	1.3
1908 .....	3 995	21.4	16.9	10.7	7.5	4.5	2.7	2.8	2.5
1909 .....	3 639	22.4	19.3	14.2	11.3	6.0	4.4	4.6	3.6
1910 .....	3 776	18.7	15.5	13.3	2.9	2.7	1.5	1.6	0.9
1911 .....	4 484	9.7	7.7	6.4	3.7	2.0	1.1	1.9	0.9
1912 .....	5 286	7.4	8.2	4.0	2.2	1.1	0.4	0.8	0.4
1913 .....	5 737	5.2	4.4	2.6	1.5	1.0	1.2	0.2	0.8
<b>Andre fag.</b>									
1905 .....	10 091	4.1	3.7	2.8	2.7	1.7	1.5	1.8	2.5
1906 .....	12 178	2.6	2.7	2.2	1.7	0.8	0.7	0.9	1.1
1907 .....	14 697	1.8	1.3	1.6	1.0	1.0	0.7	0.7	1.0
1908 .....	14 087	1.4	1.5	1.5	1.3	1.3	0.8	1.1	1.2
1909 .....	14 670	4.5	4.4	4.0	3.6	3.8	3.8	3.0	3.2
1910 .....	15 341	3.4	3.1	3.1	2.2	1.8	1.5	1.4	1.5
1911 .....	18 482	1.7	1.7	1.4	2.4	1.1	0.7	1.0	1.4
1912 .....	21 258	1.0	1.3	1.2	1.0	0.9	0.6	0.6	0.8
1913 .....	22 842	1.4	1.9	1.6	1.2	0.9	0.6	0.8	0.9
<b>Samtlige fag.</b>									
1905 .....	12 048	7.5	6.8	5.1	4.3	1.8	1.5	1.8	2.6
1906 .....	15 040	6.5	5.7	4.9	3.3	2.1	1.1	1.0	1.2
1907 .....	18 565	5.7	3.9	3.0	2.3	1.4	0.8	1.1	1.0
1908 .....	18 082	5.8	5.0	3.6	2.7	2.0	1.3	1.5	1.5
1909 .....	18 309	8.3	7.6	6.3	5.2	4.2	3.9	3.3	3.3
1910 .....	19 117	6.3	5.6	5.1	2.4	2.0	1.5	1.4	1.4
1911 .....	22 916	3.3	3.0	2.4	2.6	1.3	0.8	1.1	1.3
1912 .....	26 544	2.2	2.6	1.8	1.3	0.9	0.5	0.6	0.7
1913 .....	28 579	2.2	2.3	1.8	1.3	0.9	0.7	0.7	0.9

blandt fagforeningsmedlemmer 1905—1913.

utgangen av:					Gjennem-snittlig ledighets-procent.	Tapt arbeidsdage pr. 100 medlemmer.				
Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Deebr.			1ste kvartal.	2det kvartal.	3dje kvartal.	4de kvartal.	Til-sammen.
5.8	12.1	22.5	30.4	13.4	1 927	476	354	1 400	4 157	
2.8	7.1	9.5	16.6	10.8	1 919	692	232	778	3 621	
2.6	3.9	11.9	20.6	8.2	1 350	413	223	783	2 769	
4.0	8.8	16.2	25.7	10.3	1 499	443	254	1 075	3 271	
3.9	6.5	11.9	16.9	10.4	1 527	602	288	730	3 147	
2.1	2.9	5.2	10.7	6.5	1 109	245	126	405	1 885	
1.7	1.9	4.4	11.9	4.4	700	236	138	352	1 426	
0.5	0.7	1.6	6.3	2.8	587	202	52	188	1 029	
1.0	2.0	4.6	10.9	3.0	410	133	68	389	1 000	
1.9	2.4	2.2	3.6	2.6	305	155	173	194	827	
0.9	1.2	1.4	2.4	1.6	219	90	83	121	513	
0.9	0.8	0.7	1.7	1.1	125	75	73	75	348	
2.0	2.4	2.8	4.6	1.8	119	88	130	250	587	
3.3	3.2	2.8	3.8	3.6	357	285	276	236	1 154	
1.7	1.4	1.2	2.2	2.0	245	160	121	119	645	
0.9	0.7	0.8	1.2	1.3	142	108	89	68	407	
0.9	1.0	0.9	1.4	1.0	105	81	67	84	337	
1.2	1.1	1.2	1.9	1.2	135	96	84	103	418	
2.5	4.0	5.8	8.6	4.4	546	208	203	407	1 364	
1.3	2.5	3.0	5.6	3.2	493	184	114	262	1 053	
1.2	1.4	3.0	5.0	2.5	367	154	105	207	833	
2.4	3.8	5.5	8.8	3.7	429	169	158	418	1 174	
3.4	3.7	4.4	6.1	5.0	607	353	279	324	1 563	
1.8	1.7	2.0	3.9	2.9	411	177	122	178	888	
1.1	0.9	1.5	3.3	1.9	255	132	98	124	609	
0.8	0.9	1.0	2.4	1.3	195	104	63	105	467	
1.2	1.3	1.9	3.7	1.6	188	104	81	162	535	

Tabel 1 C. Arbeidsledighet blandt fagforeningsmedlemmer

Aar.	Jern- og Metal-		Bokbindere		Træarbeidere.		Møbelsnekere.	
	Maaned.	Arbeidere.	Pct. Antal.	Pct. Antal.	Pct. Antal.	Pct. Antal.	Pct. Antal.	Pct. Antal.
<b>1912:</b>								
Januar .....	7 062	1.1	451	0.4	1 188	7.7	517	2.3
Februar .....	7 124	2.3	450	0.2	1 189	9.5	525	1.0
Mars .....	7 378	1.6	460	0.2	1 246	4.2	506	0.4
April .....	7 396	1.4	463	-	1 269	2.2	504	1.0
Mai .....	7 433	1.1	463	-	1 318	0.4	513	0.4
Juni .....	7 609	1.0	465	0.2	1 391	0.1	522	-
Juli .....	7 679	1.0	472	-	1 482	0.1	527	0.6
August .....	7 726	1.0	461	0.2	1 529	-	534	0.6
September .....	7 497	1.0	474	0.4	1 598	0.1	542	0.9
Okttober .....	7 737	1.3	482	0.2	1 599	0.4	540	1.1
November .....	7 760	1.0	490	-	1 590	1.3	537	0.4
December .....	7 772	1.6	486	0.8	1 586	6.0	536	2.2
<b>1913:</b>								
Januar .....	7 948	1.8	510	0.6	1 605	3.4	550	2.4
Februar .....	8 015	2.1	526	0.6	1 636	3.3	556	1.4
Mars .....	8 119	2.0	542	0.2	1 668	2.0	559	1.3
April .....	8 065	1.2	559	0.5	1 425	1.6	565	1.6
Mai .....	8 154	0.7	562	0.2	1 451	0.7	564	1.2
Juni .....	8 048	0.9	575	0.3	1 448	0.7	562	1.4
Juli .....	8 075	0.9	575	0.3	1 744	0.2	572	1.6
August .....	8 006	0.6	584	0.2	1 695	0.8	578	1.2
September .....	8 049	1.2	573	1.6	1 645	2.9	584	0.9
Okttober .....	8 152	1.0	567	0.7	1 655	4.3	601	1.8
November .....	8 200	1.2	587	0.3	1 634	5.0	610	2.3
December .....	8 185	1.8	584	0.7	1 570	3.8	590	4.4
<b>1914:</b>								
Januar .....	8 365	1.6	589	0.5	1 516	8.0	587	3.4
Februar .....	8 526	1.6	592	0.3	1 481	5.1	600	2.3
Mars .....	8 628	1.5	602	0.5	1 484	1.7	602	2.3
April .....	8 611	1.0	596	0.7	1 279	0.5	593	0.8
Mai .....	8 425	0.7	599	0.5	1 326	0.2	607	2.0
Juni .....	8 450	0.8	589	0.2	1 313	0.4	593	0.8
Juli .....	8 477	0.9	577	0.3	1 287	1.1	578	0.3
August .....	8 459	2.4	581	4.5	1 255	3.5	551	9.3
September .....	7 620	2.3	586	4.4	1 013	3.6	546	6.0
Okttober .....	7 506	2.0	587	3.7	989	2.0	535	1.9
November .....	8 342	1.8	592	1.0	944	3.1	623	1.8
December .....	8 119	1.7	594	0.8	921	2.7	542	3.3

<sup>1</sup> Væsentlig de samme i alle maaneder (for enkelte foreninger mangler dog opgaver i fag anførte procenter paa 9 000 jern- og metalarbeidere, 500 bokbindere, 3 000 træarbeidere, boktrykkere, og derefter beregnet ledighetsprocenten for disse 20 000 arbeidere underrett.

i endel viktigere foreninger januar 1912 – desember 1914<sup>1</sup>.

Bakere (Kristiania).		Skøtøiarbeidere.		Murere (Kristiania).		Malere (Kristiania).		Boktrykkere.		Beregnet gjennem- snittlig ledighets- procent <sup>2</sup> .
Antal.	Pct. ledige.	Antal.	Pct. ledige.	Antal.	Pct. ledige.	Antal.	Pct. ledige.	Antal.	Pct. ledige.	
380	4.7	634	1.7	551	14.0	280	16.1	1 813	0.5	3.7
386	3.9	686	2.2	564	20.7	280	10.4	1 827	0.4	4.5
386	6.2	691	0.9	566	10.4	287	2.1	1 963	1.1	2.5
386	7.3	712	0.6	603	6.6	298	-	1 971	0.9	1.8
388	7.2	720	0.6	634	2.1	333	-	1 970	0.5	1.1
388	3.6	716	0.1	639	1.4	353	-	1 981	0.1	0.7
389	2.1	685	0.1	648	0.8	395	-	2 023	0.1	0.7
389	5.1	659	-	670	0.9	422	-	1 989	0.9	0.9
400	6.5	695	-	695	1.2	437	0.5	1 986	1.6	1.1
412	2.9	690	0.3	728	0.7	452	0.7	2 000	0.6	1.0
418	2.4	695	1.0	747	0.4	418	5.5	2 039	0.6	1.2
417	3.4	700	1.0	711	0.6	376	10.9	1 948	1.3	2.7
417	4.8	721	1.4	764	12.3	370	13.5	1 990	0.3	3.1
420	5.0	707	3.1	769	8.5	381	6.3	1 996	0.3	2.8
425	5.6	710	0.7	772	8.8	411	1.2	1 951	0.4	2.1
415	3.9	723	1.1	741	3.4	452	-	1 997	2.0	1.5
415	2.4	691	0.4	721	1.0	464	-	1 947	2.8	1.0
425	1.9	689	0.6	693	0.3	493	-	1 959	2.3	1.0
430	1.9	668	0.3	674	1.2	511	-	1 918	1.9	0.9
450	1.8	651	0.3	675	0.9	494	-	1 925	2.7	0.9
450	7.3	660	0.6	681	0.4	495	-	2 044	2.2	1.7
450	3.3	659	0.6	672	1.9	455	2.2	2 059	1.0	1.7
450	5.6	674	0.1	677	6.6	418	7.2	2 098	1.0	2.5
450	8.0	681	1.2	664	33.6	407	14.7	2 080	1.3	4.7
440	8.6	698	1.4	659	15.6	416	14.2	2 054	0.5	4.2
442	7.9	756	1.5	647	14.7	428	5.6	2 059	0.7	3.2
445	10.1	749	1.2	647	7.0	443	1.8	2 061	0.8	2.2
446	10.1	756	0.5	660	2.1	469	-	2 037	0.5	1.3
450	3.8	706	-	665	0.8	478	-	2 049	0.6	0.8
460	3.0	711	-	652	0.6	481	-	2 059	0.7	0.7
460	2.2	712	-	653	1.5	474	-	2 058	0.9	0.9
450	7.8	712	1.0	658	1.2	450	4.7	2 009	6.6	3.6
454	16.3	720	4.2	633	1.9	435	7.8	1 971	6.8	4.3
450	11.3	735	1.5	638	0.9	423	2.4	1 960	5.2	2.8
444	10.4	753	1.2	652	2.5	414	14.3	2 098	2.3	3.1
446	11.7	767	2.2	668	9.7	380	22.4	2 071	3.6	4.1

endel maaneder).<sup>2</sup> Ved denne beregning har man for alle maaneder anvendt de for hvert 1 000 møbelsnekere, 1 000 bakere, 1 500 skøtøiarbeidere, 1 000 murere, 1 000 malere og 2 000

Tabel 2 A. Antal arbeidere beskjæftiget ved 256 virksom-

Nr.	Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	December	Januar	Mars	Juni
			1906.	1907.	1907.	1907.
1	Meieri.....	1	13	12	11	11
2	Bergverk <sup>1</sup> .....	6	3 031	3 103	3 147	3 201
3	Teglverk.....	4	40	42	39	180
4	Torvstrøfabrik .....	1	16	14	4	7
5	Kalkverk .....	1	14	13	12	14
6	Glasverk .....	2	299	295	295	<sup>2</sup> 140
7	Stenindustri .....	3	359	322	280	299
8	Metal- og maskinindustri .....	57	9 175	9 458	9 519	9 597
9	Kemisk industri .....	4	442	443	444	456
10	Tekstilindustri .....	28	4 667	4 707	4 721	4 711
11	Træstof- og papirfabrikker.....	22	6 040	6 087	6 202	<sup>3</sup> 2 792
12	Diverse papirindustri.....	6	386	391	392	381
13	Lær- og gummiindustri .....	4	175	170	164	153
14	Sagbruk og høvlerier .....	17	2 999	2 708	2 797	3 304
15	Træindustri førevrig .....	13	177	174	152	164
16	Møller.....	3	198	185	185	185
17	Bakerier.....	7	82	83	82	84
18	Bryggerier .....	22	1 007	1 005	1 025	1 043
19	Gjær- og spritfabrikker .....	4	51	51	51	51
20	Hermetikfabrikker .....	5	682	663	649	958
21	Nær.- og nydelsesm. førevrig .....	15	654	636	628	680
22	Beklædningsindustri .....	4	90	93	94	93
23	Malere .....	3	10	8	11	38
24	Skorstensfeiere .....	4	6	6	6	5
25	Boktrykkere .....	15	479	461	482	471
26	Handel .....	5	72	72	89	90
27	Hovedsum	256	31 164	31 202	31 481	29 108
28	Herav:					
28	Væsentlig sæsonfag (nr. 3, 4, 14, 20, 23, 24) .....	34	3 753	3 441	3 506	4 492
29	Andre virksomheter .....	222	27 411	27 761	27 975	24 616

<sup>1</sup> Jfr. note i «Arbeidsmarkedet» 1908, side 90. <sup>2</sup> Streik ved et glasverk; jfr. «Arbeids-3 700 arbeidere.

heter ved utgangen av maanederne december 1906—december 1908.

September 1907.	December 1907.	Januar 1908.	Mars 1908.	Juni 1908.	September 1908.	December 1908.	Nr.
11	15	14	14	13	15	14	1
3 198	2 777	2 906	2 618	2 810	2 710	2 450	2
120	39	30	25	180	85	39	3
17	4	2	4	24	24	17	4
14	13	15	16	16	15	8	5
2 140	296	296	303	301	293	284	6
313	286	262	333	286	309	437	7
9 589	9 830	9 904	9 881	9 446	9 393	8 954	8
441	438	448	522	558	607	599	9
4 711	4 789	4 820	4 889	4 816	4 764	4 761	10
6 393	6 747	1 6 577	1 6 396	1 6 440	6 786	6 547	11
392	411	417	441	444	448	452	12
153	177	180	187	180	191	200	13
3 328	2 975	2 722	2 510	1 2 417	2 841	2 647	14
166	168	172	174	1 171	172	166	15
185	208	208	192	196	202	201	16
82	87	81	78	81	76	76	17
1 003	983	977	1 003	1 047	994	995	18
53	58	57	53	53	57	57	19
1 238	879	801	675	835	949	790	20
674	673	666	645	686	720	708	21
96	96	97	92	98	91	95	22
21	16	24	24	39	31	17	23
6	6	7	7	6	6	7	24
480	510	510	506	485	498	523	25
88	73	81	94	88	80	68	26
32 912	32 554	32 274	31 682	31 716	32 357	31 112	27
4 730	3 919	3 586	3 245	3 501	3 936	3 517	28
28 182	28 635	28 688	28 437	28 215	28 421	27 595	29

**Tabel 2 B. Antal arbeidere beskjæftiget ved 275 virksomheter ved utgangen av maanederne desember 1908—juli 1909.**

Erhvervsgren.	Antal virksomheter.	December 1908.	Januar 1909.	Mars 1909.	Juni 1909.	Juli 1909.
1. Meieri . . . . .	1	14	14	15	14	14
2. Bergverk <sup>1</sup> . . . . .	7	2 965	2 966	2 939	3 561	3 284
3. Teglverk . . . . .	4	52	45	33	184	187
4. Stenindustri . . . . .	4	467	462	422	430	440
5. Kalkverk . . . . .	1	10	8	16	13	10
6. Metal- og maskinindustri	60	10 709	11 128	11 044	10 521	10 320
7. Kemisk industri . . . . .	9	1 282	1 294	1 345	1 293	1 310
8. Tekstilindustri . . . . .	27	4 733	4 704	4 652	4 562	<sup>2</sup> 4 385
9. Træstof- og papirfabrikker . . . . .	27	6 742	6 490	6 304	6 292	6 268
10. Diverse papirindustri . . . . .	5	365	372	377	379	376
11. Lær- og gummiindustri . . . . .	4	206	<sup>3</sup> 54	<sup>3</sup> 58	141	192
12. Sagbruk og høvlerier . . . . .	18	2 103	1 974	2 001	2 418	2 396
13. Træindustri forøvrig . . . . .	14	254	245	239	264	267
14. Møller . . . . .	3	203	201	195	188	190
15. Bakerier . . . . .	9	91	91	91	93	92
16. Bryggerier . . . . .	21	1 071	1 074	1 074	1 133	1 144
17. Gjær- og spritfabrikker . . . . .	4	55	54	54	54	54
18. Hermetikfabrikker . . . . .	5	1 215	1 065	735	1 698	1 783
19. Nærings- og uydelsesmidler forøvrig . . . . .	14	541	506	512	543	543
20. Skotøiindustri . . . . .	2	192	192	193	190	186
21. Beklædningsindustri forøvrig . . . . .	4	73	73	67	71	64
22. Bygmestre . . . . .	1	2	-	-	2	2
23. Malere . . . . .	5	48	68	74	99	94
24. Skorstensfeiere . . . . .	4	7	7	7	4	4
25. Boktrykkere . . . . .	16	502	503	494	486	484
26. Handel . . . . .	6	74	69	77	83	76
27. Hovedsum	275	33 976	33 659	33 018	34 716	34 165
 Herav:						
28. Væsentlig sæsonfag: (nr. 3, 12, 18, 22—24).	37	3 427	3 159	2 850	4 405	4 466
29. Andre virksomheter . . . . .	238	30 549	30 500	30 168	30 311	29 699

<sup>1</sup> Herunder medregnet en anleggsvirksomhet for malmekspорт. <sup>2</sup> Nedgangen skyldes hovedsagelig streik ved en enkelt fabrik. <sup>3</sup> Streik ved den største av de medtagne virksomheter.

Tabel 2 C. Antal arbeidere beskjæftiget ved 287 virksomheter ved utgangen av maanederne juli 1909—januar 1910.

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	Juli 1909.	September 1909.	December 1909.	Januar 1910.
1. Meieri .....	1	13	12	13	14
2. Bergverk <sup>1</sup> .....	9	3 961	3 748	3 151	2 952
3. Teglverk .....	4	186	135	57	40
4. Torvstrotfabrik .....	1	9	9	12	4
5. Kalkverk .....	1	10	12	13	13
6. Stenindustri .....	3	407	432	446	396
7. Metal-, maskin- og skibsbygnings- industri .....	63	10 559	10 566	10 838	11 503
8. Kemisk industri .....	8	1 312	1 327	1 385	1 435
9. Tekstilindustri .....	28	<sup>2</sup> 4 933	<sup>2</sup> 4 960	5 208	5 293
10. Træstof- og papirfabrikker .....	26	6 256	6 289	6 113	6 220
11. Diverse papirindustri .....	7	493	489	507	502
12. Lær- og græmmeindustri .....	4	188	185	178	169
13. Sagbruk og høvlerier .....	20	2 863	2 888	2 479	2 560
14. Træindustri forøvrig .....	12	218	213	208	220
15. Møller .....	4	318	325	314	311
16. Bakerier .....	8	77	78	78	78
17. Bryggerier .....	24	1 264	1 219	1 195	1 190
18. Gjær- og spritfabrikker .....	4	57	57	59	58
19. Hermetikfabrikker .....	4	866	704	544	491
20. Nærings- og nydelsesmidler for- øvrig .....	14	661	668	637	620
21. Skotøiindustri .....	2	184	184	173	173
22. Beklædningsindustri forøvrig .....	4	66	66	74	74
23. Bygmestre .....	2	43	43	10	10
24. Malere .....	5	88	79	54	78
25. Skorstenseiere .....	4	4	4	7	7
26. Boktrykkere .....	17	452	458	484	487
27. Handel .....	7	79	87	84	79
28. Blandet industri <sup>3</sup> .....	1	68	38	16	23
29. Hovedsum	287	35 635	35 275	34 337	35 000
Herav:					
30. Væsentlig sæsonfag: (nr. 3, 4, 13, 19, 23, 24, 25, 28) .....	41	4 127	3 900	3 179	3 213
31. Andre virksomheter .....	246	31 508	31 375	31 158	31 787

<sup>1</sup> Herunder medregnet en anleggsvirksomhet (grubeskapskap), der i juli 1909 syssel-satte 506 flere arbeidere end i desember s. a. og 631 flere end i januar 1910. Ved samme anlegg er som arbeidsstyrke ved maanedens utgang anført middeltallet mellem styrken pr. 15. og 30. <sup>2</sup> Streik ved en enkelt virksomhet; ellers vilde arbeiderantallet antagelig været ca. 100 à 170 større. <sup>3</sup> Bryggeri, sagbruk, møllebruk og teglverk.

Tabel 2 D. Antal arbeidere beskjæftiget ved 252 virksomheter  
i januar 1910—januar 1911.

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	Januar 1910.	Mars 1910,	Juni 1910.	September 1910.	December 1910	Januar 1911.
1. Bergverk .....	8	2 902	3 099	3 723	3 635	3 296	3 020
2. Teglverk .....	3	38	29	72	77	31	31
3. Torvstroffabrik .....	1	2	6	56	8	4	4
4. Stenindustri .....	4	454	435	421	393	415	419
5. Metal-, maskin- og skibsbygn.industri .....	61	11 153	11 395	10 994	11 349	11 547	12 009
6. Kemisk industri.....	8	1 230	1 176	1 179	1 139	982	1 108
7. Tekstilindustri .....	24	4 213	4 212	4 168	4 043	4 113	4 136
8. Træstof- og papir- fabrikker .....	21	4 746	4 894	4 949	5 153	4 908	4 952
9. Diverse papirindustri.	7	434	427	427	426	409	422
10. Lær- og gummiindustri	4	169	99	73	150	164	146
11. Sagbruk og høvlerier .	15	2 201	2 097	2 550	2 615	2 367	2 212
12. Træindustri forøvrig..	6	76	73	74	77	75	72
13. Møller .....	4	303	301	287	290	288	293
14. Bakerier .....	6	38	38	38	38	37	37
15. Bryggerier .....	23	1 066	1 089	1 239	1 181	1 134	1 129
16. Gjær- og spritfabrikker	3	44	44	43	44	45	45
17. Hermetikfabrikker .....	3	330	305	543	612	431	472
18. Nærings- og nydelses- midler forøvrig .....	15	703	674	759	761	764	757
19. Skotoiindustri.....	2	172	169	176	165	169	179
20. Beklædningsindustri forøvrig .....	3	71	70	67	63	65	61
21. Bygmestre .....	1	3	7	-	2	-	-
22. Malere .....	4	35	40	50	37	25	20
23. Skorstensfeiere .....	4	6	6	3	3	5	5
24. Boktrykkere .....	15	481	471	486	482	490	499
25. Handel .....	6	65	80	67	76	72	63
26. Blandet industri .....	1	56	60	91	55	65	51
27. Hovedsum	252	30 991	31 296	32 535	32 874	31 901	32 142
Herav:							
28. Væsentlig sæsonfag: (nr. 2, 3, 11, 17, 21 —23, 26) .....	32	2 671	2 550	3 365	3 409	2 928	2 795
29. Andre virksomheter ..	220	28 320	28 746	29 170	29 465	28 973	29 347

Jfr. tilsvarende opgaver i Fabriktaellingen 1909, 1ste hefte, tabel 6 og Haandverks-  
tællingen 1910.

**Tabel 2 E. Antal arbeidere ved 229 virksomheter  
januar—december 1911.**

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	Januar 1911.	Mars 1911.	Juni 1911.	September 1911.	December 1911.
1. Bergverk .....	8	3 079	3 247	3 372	2 838	3 128
2. Teglverk .....	2	21	37	81	51	28
3. Tørvstrøfabrik .....	1	3	2	46	7	3
4. Kalkverk .....	1	17	17	19	22	22
5. Glasverk .....	1	149	149	149	146	146
6. Stenindustri .....	4	484	283	253	321	432
7. Metal- og maskinindustri	50	9 955	9 762	9 655	9 993	10 490
8. Kemisk industri .....	7	1 158	1 232	1 152	1 203	1 117
9. Tekstilindustri .....	24	4 355	4 326	4 243	4 214	4 314
10. Træstof- og papirfabrik- ker .....	19	4 671	4 626	4 719	4 645	4 591
11. Diverse papirindustri .....	6	402	398	390	391	391
12. Lær- og gummiindustri ..	3	144	137	139	140	141
13. Sagbruk og høvlerier ....	13	1 800	1 813	2 125	2 160	1 919
14. Traeindustri forøvrig .....	9	166	174	180	169	171
15. Møller .....	5	401	403	404	411	395
16. Bakerier .....	4	46	46	46	39	41
17. Bryggerier .....	22	1 132	1 144	1 276	1 239	1 198
18. Gjær- og spritfabrikker ..	2	20	20	20	20	22
19. Hermetikfabrikker .....	3	463	403	696	603	495
20. Nærings- og nydelses- midler forøvrig .....	14	758	795	848	901	867
21. Beklædningsindustri .....	5	299	307	302	302	318
22. Malere .....	3	15	29	40	35	18
23. Skorstensfeiere .....	3	4	4	3	3	4
24. Boktrykkere .....	14	481	489	498	492	515
25. Handel .....	5	60	80	70	70	72
26. Blandet industri (teglv., sag, mølle) .....	1	46	56	92	58	54
27. Hovedsum	229	30 109	29 979	30 818	30 473	30 892
<b>Herav:</b>						
28. Væsentlig sæsonfag: (nr. 2, 3, 13, 19, 22, 23, 26) .....	26	2 352	2 344	3 083	2 917	2 521
29. Andre virksomheter .....	203	27 757	27 635	27 735	27 556	28 371

Tabel 2 F. Antal arbeidere beskjæftiget ved 266 virksomheter  
december 1911—december 1912.

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	December 1911.	Mars 1912.	Juni 1912.	September 1912.	December 1912.
1. Bergverk .....	9	3 158	3 444	3 633	3 830	3 823
2. Teglverk .....	2	28	23	86	46	31
3. Torvstrøfabrik .....	1	2	14	7	5	2
4. Stenindustri .....	2	284	225	200	196	208
5. Kalkverk .....	1	18	21	18	16	17
6. Metal- og maskinindustri	63	12 852	13 657	13 308	13 162	13 307
7. Kemisk industri .....	5	1 103	1 083	1 133	1 167	1 087
8. Tekstilindustri .....	25	4 923	5 035	4 867	4 795	4 984
9. Træstof- og papirfabrik- ker .....	27	6 443	6 370	6 902	7 020	6 912
10. Diverse papirindustri ..	9	499	528	524	547	574
11. Lær- og gummiindustri..	6	156	151	136	168	176
12. Sagbruk og høvlerier ..	15	2 672	2 471	2 524	2 402	2 254
13. Træindustri forøvrig ..	12	229	250	252	232	239
14. Møller .....	4	213	232	203	204	211
15. Bakerier .....	9	314	321	362	340	367
16. Bryggerier og mineralvand- fabrikker .....	27	1 359	1 421	1 602	1 470	1 439
17. Gjær- og spritfabrikker ..	4	57	57	57	58	59
18. Hermetikfabrikker .....	3	435	448	668	665	471
19. Nærings- og nydelses- midler forøvrig .....	10	725	731	818	830	859
20. Skotøiindustri .....	3	298	307	319	310	328
21. Beklædningsindustri for- øvrig .....	2	43	39	37	37	40
22. Malere .....	4	11	27	34	41	20
23. Skorstensfeiere .....	2	3	3	2	2	4
24. Boktrykkere .....	14	557	545	535	541	561
25. Handel .....	6	93	85	101	104	108
26. Blandet industri <sup>1</sup> .....	1	19	32	63	38	21
27. Hovedsum	266	36 494	37 520	38 391	38 226	38 102
Herav:						
28. Væsentlig sæsonfag: (nr. 2, 3, 12, 18, 22, 23, 26) .....	28	3 170	3 018	3 384	3 199	2 803
29. Andre virksomheter .....	238	33 324	34 502	35 007	35 027	35 299

<sup>1</sup> Sag, teglverk m. m.

**Tabel 2 G. Antal arbeidere beskjæftiget ved 206 virksomheter  
december 1912—december 1913.**

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	December 1912.	Mars 1913.	Juni 1913.	September 1913.	December 1913.
1. Bergverk .....	9	4 384	4 340	4 476	4 816	4 224
2. Teglverk .....	2	34	33	94	48	29
3. Tørvstrøfabrik .....	1	2	2	33	12	2
4. Kalkverk .....	1	17	17	16	15	21
5. Stenindustri .....	1	74	79	64	64	81
6. Metal- og maskinindustri	57	12 624	12 821	12 305	12 581	12 237
7. Kemisk industri .....	3	485	523	547	547	511
8. Tekstilindustri .....	13	3 093	3 113	2 989	2 980	3 003
9. Træstof- og papirfabrik- ker .....	31	7 319	7 404	7 862	7 975	7 666
10. Diverse papirindustri....	6	447	461	450	449	472
11. Lær- og gummiindustri ..	4	189	206	195	200	191
12. Sagbruk og hovlerier....	13	1 590	1 612	1 781	1 570	1 405
13. Træindustri forovrig ....	11	277	286	296	292	289
14. Møller .....	2	198	190	169	185	187
15. Bakerier .....	3	50	50	50	50	50
16. Bryggerier og mineralvand- fabrikker .....	13	1 091	1 140	1 316	1 177	1 109
17. Gjær- og spritfabrikker ..	3	45	45	46	47	51
18. Hermetikfabrikker .....	3	494	457	615	479	359
19. Nærings- og nydelses- midler forovrig .....	7	817	860	822	812	823
20. Skotoiindustri .....	3	326	347	338	342	351
21. Malere .....	3	27	37	46	59	42
22. Boktrykkere .....	12	545	555	560	560	581
23. Handel .....	2	34	38	26	28	28
Blandet industri:						
24. Bryggeri, sag og tegl- verk .....	1	63	52	75	58	72
25. Boktrykkeri, bokbinderi- m. m. ....	2	127	128	122	130	129
26. Hovedsum	206	34 352	34 796	35 293	35 476	33 913
Herav:						
27. Væsentlig sæsonfag: (2, 3, 12, 18, 21, 24)....	23	2 210	2 193	2 644	2 226	1 909
28. Andre virksomheter .....	183	32 142	32 603	32 649	33 250	32 004

Tabel 2 H. Antal arbeidere beskjæftiget ved 208 virksom-

Erhvervsgren.	Antal virksom- heter.	December 1913.	Januar 1914.	Februar 1914.	Mars 1914.	April 1914.
1. Bergverk .....	7	4 219	4 529	4 548	4 451	4 407
2. Teglverk .....	2	27	34	13	16	35
3. Torvstrøfabrik .....	1	1	1	1	1	3
4. Stenindustri .....	1	95	72	85	85	87
5. Metal-, maskin- og skibsbygnings- industri .....	66	11 922	12 449	12 438	12 718	12 520
6. Kemisk industri .....	3	512	535	525	511	557
7. Tekstilindustri .....	11	3 237	3 268	3 327	3 328	3 324
8. Træstof- og papirfabrikker .....	28	6 993	7 065	6 966	6 988	7 018
9. Diverse papirindustri .....	5	303	304	306	310	309
10. Lær- og gummiindustri .....	3	167	167	161	153	155
11. Sagbruk og høvlerier .....	10	932	905	937	975	924
12. Træindustri forøvrig .....	10	232	243	255	253	258
13. Møller .....	1	11	23	32	32	42
14. Bakerier .....	4	69	69	68	68	68
15. Bryggerier og mineralvandfabr.	14	1 346	1 326	1 329	1 378	1 446
16. Gjær- og spritfabrikker .....	2	33	33	34	33	33
17. Hermetikfabrikker .....	14	1 315	1 498	1 127	1 201	1 449
18. Nærings- og nydelsesmidler for- øvrig .....	6	599	540	543	500	501
19. Skotøiindustri .....	3	544	556	573	565	571
20. Beklædningsindustri forøvrig .....	1	31	32	31	28	25
21. Bygmestre .....	1	21	41	25	20	29
22. Malere .....	2	25	24	24	24	30
23. Skorstensfeiere .....	3	4	4	4	4	4
24. Boktrykkere .....	12	612	657	747	665	670
25. Handel .....	6	152	150	150	152	151
26. Blandet industri <sup>2</sup> .....	2	165	157	166	167	165
27. Hovedsum	208	33 567	34 682	34 415	34 626	34 781
 Heraf :						
28. Væsentlig sæsonfag .....	25	2 490	2 664	2 297	2 408	2 639
(nr. 2, 3, 11, 17, 21–23, 26).						
29. Andre virksomheter .....	183	31 077	32 018	32 118	32 218	32 142

<sup>1</sup> En række hermetikfabrikker med dermed i forbindelse staaende bliktrykkeri m. m., skjellige virksomheter. <sup>2</sup> Streik ved en stor fabrik 8. juli—20. september.

heter i hver av maanederne december 1913—december 1914.

Mai 1914.	Juni 1914.	Juli 1914.	August 1914.	September 1914.	Oktober 1914.	November 1914.	December 1914.	Nr.
4 344	4 396	4 501	3 305	4 027	4 185	4 347	3 730	1
52	66	69	36	25	25	23	9	2
11	35	29	6	5	7	10	1	3
91	92	81	68	34	34	34	34	4
12 281	11 901	11 831	11 317	11 575	11 542	11 596	11 449	5
564	568	544	491	500	541	577	550	6
3 264	3 116	3 2 294	3 2 295	2 987	3 080	3 170	3 179	7
7 132	7 065	7 128	6 835	6 940	6 807	6 676	6 530	8
311	308	297	283	283	281	283	283	9
147	147	139	134	131	130	134	101	10
943	996	1 025	943	957	919	913	906	11
246	246	259	254	252	245	253	253	12
29	26	25	22	23	26	27	27	13
68	69	69	69	69	67	67	67	14
1 500	1 589	1 768	1 451	1 398	1 354	1 344	1 362	15
33	33	33	33	33	33	33	33	16
1 557	1 786	1 963	1 926	1 849	1 867	1 935	1 641	17
598	623	582	584	608	612	595	524	18
562	547	536	529	533	532	528	529	19
28	28	25	19	23	23	25	22	20
21	27	29	29	24	19	16	32	21
32	32	42	42	44	44	30	19	22
4	3	3	3	3	3	4	4	23
659	622	615	543	566	598	601	601	24
146	143	143	139	140	141	144	147	25
163	163	159	172	176	147	133	141	26
34 786	34 627	34 189	31 528	33 205	33 262	33 498	32 174	27
2 783	3 108	3 319	3 157	3 083	3 031	3 064	2 753	28
32 003	31 519	30 870	28 371	30 122	30 231	30 434	29 421	29

tilhørende samme firma, er her regnet som 1 hermetikfabrik. <sup>2</sup> Sagbruk i forening med for-

Tabel 3 A. Norges offentlige arbeidsformidling 1898—1. juli 1914.<sup>1</sup>

Arbeidskontorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
<b>Kristiania.</b>						
1898 .....	4 087	2 681	2 005	1 291	1 472	690
1899 .....	8 687	4 647	3 598	2 455	2 834	1 583
1900 .....	9 147	3 914	3 273	3 264	3 435	2 244
1901 .....	9 382	4 165	3 719	4 370	4 542	3 400
1902 .....	12 990	4 651	4 404	6 037	4 471	4 045
1903 .....	13 287	4 331	4 099	8 428	6 446	5 976
1904 .....	13 672	4 161	3 908	9 138	7 749	6 545
1905 .....	18 725	6 039	5 643	9 263	8 890	7 110
1906 .....	16 482	6 809	6 272	9 308	10 454	7 628
1907 .....	12 680	7 674	6 914	9 498	11 236	8 336
1908 .....	13 777	7 652	5 747	10 924	13 113	8 990
1909 .....	15 304	7 803	6 306	11 926	13 275	9 924
1910 .....	15 947	9 558	8 062	13 826	15 075	12 064
1911 .....	14 654	10 344	7 894	14 883	16 291	13 179
1912 .....	14 055	10 406	8 266	16 089	17 410	13 914
1913 .....	15 247	10 897	8 714	17 146	18 613	14 529
1. halvaar 1914 .....	8 154	6 182	4 664	8 574	9 798	7 565
Tilsammen	216 277	111 914	93 488	156 420	165 104	127 722
<b>Fredrikshald.</b>						
1. halvaar 1914 .....	622	315	145	239	271	76
<b>Fredrikstad.</b>						
1909 .....	2 974	1 022	555	174	260	33
1910 .....	1 421	766	348	121	298	24
1911 .....	1 018	603	241	135	361	49
1912 .....	505	498	179	97	279	28
1913 .....	502	447	193	82	296	30
1. halvaar 1914 .....	429	553	214	70	248	30
Tilsammen	6 849	3 889	1 730	679	1 742	194
<b>Hamar.</b>						
1908 .....	191	209	76	167	334	71
1909 .....	155	194	45	155	397	51
1910 .....	109	214	30	107	382	28
1911 .....	100	186	37	80	318	28
1912 .....	55	124	13	52	234	10
1913 .....	40	130	16	43	236	11
1. halvaar 1914 .....	22	79	8	16	143	3
Tilsammen	672	1 136	225	620	2 044	202

<sup>1</sup> For 1908 blev arbeidskontorerne i Kristiania, Bergen, Trondhjem og Stavanger drevet som kommunale kontorer.

Opgaverne er hentet fra den officielle statistik.

Arbeidskontorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
<b>E l v e r u m.</b>						
1908 .....	90	142	31	111	206	38
1909 .....	94	214	35	167	448	67
1910 .....	98	173	30	153	407	70
1911 .....	119	152	21	215	452	93
1912 .....	122	166	38	335	560	128
1913 .....	186	306	32	412	742	131
1. halvaar 1914 .....	70	109	17	178	447	63
Tilsammen	779	1 262	204	1 571	3 262	590
<b>L i l l e h a m m e r.</b>						
1912 .....	113	157	79	45	90	39
1913 .....	101	98	34	25	43	6
1. halvaar 1914 .....	43	97	16	10	39	4
Tilsammen	257	352	129	80	172	49
<b>G j o v i k.</b>						
1908 .....	402	531	129	143	680	40
1909 .....	201	302	35	157	971	57
1910 .....	139	214	43	117	729	44
1911 .....	85	179	24	106	439	32
1912 .....	126	300	45	123	365	42
1913 .....	76	130	16	119	361	47
1. halvaar 1914 .....	46	65	15	59	208	24
Tilsammen	1 075	1 721	307	824	3 753	286
<b>H o n e f o s s.</b>						
2. halvaar 1913 .....	163	97	45	141	243	47
1. -- 1914 .....	19	22	13	46	97	27
Tilsammen	182	119	58	187	340	74
<b>D r a m m e n.</b>						
1909 .....	1 608	1 228	948	733	1 363	463
1910 .....	1 901	1 540	1 289	763	1 381	643
1911 .....	2 081	1 734	1 492	891	1 511	799
1912 .....	2 149	1 967	1 696	907	1 563	829
1913 .....	2 088	2 036	1 806	919	1 525	849
1. halvaar 1914 .....	1 017	974	855	435	785	418
Tilsammen	10 844	9 479	8 086	4 648	8 128	4 001
<b>H o r t e n.</b>						
1909 .....	298	192	86	96	182	37
1910 .....	180	165	56	92	141	31
1911 .....	163	151	49	91	186	41
1912 .....	281	647	66	156	265	80
1913 .....	351	322	106	276	482	109
1. halvaar 1914 .....	195	253	53	209	279	81
Tilsammen	1 468	1 730	416	920	1 535	379

Arbeidskoutorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
<b>Tønsberg.</b>						
2. halvaar 1913 . . . . .	878	866	485	99	210	53
1. — 1914 . . . . .	687	654	441	119	396	82
Tilsammen	1 565	1 520	926	218	606	135
<b>Skiens.</b>						
1910 . . . . .	813	722	410	35	101	17
1911 . . . . .	705	1 132	452	32	102	20
1912 . . . . .	598	1 154	416	16	57	11
1913 . . . . .	645	1 108	415	9	59	5
1. halvaar 1914 . . . . .	316	401	204	8	24	5
Tilsammen	3 077	4 517	1 897	100	343	58
<b>Arendal.</b>						
1909 . . . . .	281	242	193	291	390	166
1910 . . . . .	449	167	135	306	347	106
1911 . . . . .	511	261	215	315	386	136
1912 . . . . .	430	225	156	327	427	133
1913 . . . . .	300	156	99	271	245	94
1. halvaar 1914 . . . . .	145	45	21	125	69	49
Tilsammen	2 116	1 096	819	1 635	1 864	684
<b>Kristiansand S.</b>						
1909 . . . . .	304	139	127	278	204	189
1910 . . . . .	403	215	179	452	322	234
1911 . . . . .	450	244	169	613	439	329
1912 . . . . .	559	343	212	676	543	372
1913 . . . . .	499	292	226	705	559	406
1. halvaar 1914 . . . . .	236	175	135	358	325	220
Tilsammen	2 451	1 408	1 048	3 082	2 392	1 750
<b>Stavanger.</b>						
1903 . . . . .	1 685	884	813	315	181	104
1904 . . . . .	1 409	790	683	352	224	118
1905 . . . . .	4 285	2 080	1 827	881	920	313
1906 . . . . .	4 127	2 246	1 938	754	1 314	315
1907 . . . . .	3 713	2 619	1 535	517	1 144	203
1908 . . . . .	4 126	2 256	1 559	514	813	204
1909 . . . . .	5 021	2 393	1 870	1 860	2 518	1 297
1910 . . . . .	4 835	3 019	2 362	2 493	3 142	1 871
1911 . . . . .	5 100	4 587	3 224	2 559	3 208	2 073
1912 . . . . .	4 767	4 326	2 944	2 480	3 142	2 043
1913 . . . . .	5 729	4 068	3 147	2 718	3 390	2 172
1. halvaar 1914 . . . . .	3 105	2 274	1 828	1 297	1 699	1 081
Tilsammen	47 902	31 542	23 730	16 740	21 695	11 794

Arbeidskontorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
<b>Haugesund.</b>						
1. februar—1. august 1914.	891	784	431	c. <sup>1</sup> 340	419	232
<b>Bergen.</b>						
1898 . . . . .	1 750	928	803	775	386	335
1899 . . . . .	1 857	1 141	941	756	754	560
1900 . . . . .	2 673	1 118	1 033	1 004	898	746
1901 . . . . .	2 711	1 249	1 034	1 043	871	682
1902 . . . . .	2 849	1 220	1 102	1 437	929	764
1903 . . . . .	2 501	1 242	1 105	1 307	910	755
1904 . . . . .	3 105	1 892	1 653	1 326	1 032	850
1905 . . . . .	2 818	1 831	1 669	1 452	1 094	929
1906 . . . . .	4 190	2 483	2 123	1 531	1 345	997
1907 . . . . .	3 553	2 577	2 026	1 573	1 372	1 138
1908 . . . . .	3 629	2 370	1 814	1 543	1 296	991
1909 . . . . .	5 402	2 631	2 289	1 659	1 207	1 060
1910 . . . . .	4 361	3 045	2 562	1 807	1 622	1 318
1911 . . . . .	4 278	3 585	2 926	2 081	2 080	1 744
1912 . . . . .	4 162	3 887	3 058	2 711	2 854	2 220
1913 . . . . .	4 446	4 086	3 277	2 753	3 641	2 373
1. halvaar 1914 . . . . .	2 386	2 177	1 785	1 371	1 974	1 178
Tilsammen	56 671	37 462	31 200	26 129	24 265	18 640
<b>Aalesund.</b>						
2. halvaar 1913 (5 maaneder)	382	185	122	61	128	23
1. — 1914 . . . . .	460	449	328	108	280	56
Tilsammen	842	634	450	169	408	79
<b>Kristiansund N.</b>						
1908 . . . . .	89	22	5	44	21	5
1909 . . . . .	134	20	11	55	56	13
1910 . . . . .	69	32	16	37	54	8
1911 . . . . .	40	15	-	27	49	4
1912 . . . . .	16	14	3	7	14	-
1913 . . . . .	65	34	17	1	5	-
1. halvaar 1914 . . . . .	18	3	3	-	1	-
Tilsammen	431	140	55	171	200	30
<b>Trondhjem.</b>						
1902 . . . . .	1 372	816	613	114	159	22
1903 . . . . .	868	622	459	74	107	31
1904 . . . . .	751	384	264	66	66	22
1905 . . . . .	895	630	357	38	48	13
1906 . . . . .	<sup>1</sup> 1 476	425	340	84	63	11
1907 . . . . .	802	529	249	ca. 20	43	3
1908 . . . . .	765	432	235	18	31	1
1909 . . . . .	772	258	171	14	21	3
1910 . . . . .	649	186	119	1	4	-

<sup>1</sup> Det forholdsvis høie tal skriver sig delvis fra en arbeidsledighetstælling.

<sup>2</sup> Approksimativt beregnet.

Arbeidskontorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
Trondhjem (forts.).						
1911 . . . . .	683	247	103	-	-	-
1912 . . . . .	328	326	75	1	-	-
1913 . . . . .	301	302	51	2	5	1
1. halvaar 1914 . . . . .	177	95	41	-	-	-
Tilsammen	9 839	5 252	3 077	432	547	107
S t e n k j æ r.						
1908 . . . . .	28	48	4	1	25	-
1909 . . . . .	8	26	3	7	45	2
1910 . . . . .	2	15	-	-	9	-
1911 . . . . .	35	17	10	10	22	3
1912 . . . . .	65	54	11	14	42	1
1913 . . . . .	58	57	16	10	34	2
1. halvaar 1914 . . . . .	21	30	14	6	11	3
Tilsammen	217	247	58	48	188	11
N a m s o s.						
1. halvaar 1914 . . . . .	158	29	4	8	2	-
B o d ø.						
1908 . . . . .	11	5	4	3	-	-
1909 . . . . .	-	25	2	-	-	-
1910 . . . . .	1	4	-	-	-	-
1911 . . . . .	5	6	-	-	-	-
1912 . . . . .	9	-	-	-	-	-
1913 . . . . .	3	-	-	-	-	-
1. halvaar 1914 . . . . .	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	29	40	6	3	-	-
T r o m s ø.						
1. halvaar 1914 . . . . .	120	68	15	12	32	2
T r y s i l.						
1909 . . . . .	4	42	1	-	49	-
1910 . . . . .	1	39	-	2	38	1
Tilsammen	5	81	1	2	87	1
A l l e k o n t o r e r.						
1898 . . . . .	5 837	3 609	2 808	2 066	1 858	1 025
1899 . . . . .	10 544	5 788	4 539	3 211	3 588	2 143
1900 . . . . .	11 820	5 032	4 306	4 268	4 333	2 990
1901 . . . . .	12 093	5 414	4 753	5 413	5 413	4 082
1902 . . . . .	17 211	6 687	6 119	7 588	5 559	4 831
1903 . . . . .	18 341	7 079	6 476	10 124	7 644	6 866
1904 . . . . .	18 937	7 227	6 508	10 882	9 071	7 535
1905 . . . . .	26 723	10 580	9 496	11 634	10 952	8 365
1906 . . . . .	26 275	11 963	10 673	11 677	13 176	8 951

Arbeidskontorer.	Den mandlige avdeling.			Den kvinnelige avdeling.		
	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søkende.	Ledige pladser.	Besatte pladser.
Alle kontorer (forts.)						
1907 . . . . .	20 748	13 399	10 724	11 608	13 795	9 680
1908 . . . . .	23 108	13 667	9 604	13 468	16 519	10 340
1909 . . . . .	32 560	16 731	12 677	17 572	21 386	13 362
1910 . . . . .	31 378	20 074	15 641	20 312	24 052	16 459
1911 . . . . .	30 027	23 443	16 857	22 038	25 844	18 530
1912 . . . . .	28 340	24 594	17 257	24 036	27 845	19 850
1913 . . . . .	32 060	25 617	18 817	25 792	30 817	20 888
1. halvår 1914 <sup>1)</sup> . . . . .	19 337	15 833	11 250	13 588	17 547	11 199
Tilsammen	365 339	216 737	168 505	215 277	239 399	167 096

<sup>1)</sup> For Haugesund medregnet juli.

Tabel 3 B. Norges offentlige arbeidsformidling i 1914.<sup>1</sup>

	Den mandlige avdeling.			Den kvindelige avdeling.			Antal arbeids- søkende pr. 100 ledige pladser.		
	Ar- beids- søk.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Ar- beids- søk.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Mænd.	Kvin- der.	
<b>A. Samtlige kontorer:</b>									
Januar.....	3 165	1 894	1 565	2 017	2 228	1 577	167	91	
Februar.....	3 135	2 007	1 476	1 990	2 371	1 403	156	84	
Mars.....	3 307	2 281	1 662	2 434	3 308	1 913	145	74	
April.....	3 424	3 110	2 178	2 520	3 561	2 188	110	71	
Mai.....	3 142	3 220	2 174	2 488	3 222	2 245	98	77	
Juni.....	3 080	3 186	2 141	2 117	2 787	1 852	97	76	
Juli.....	3 028	3 150	2 000	2 027	2 660	1 736	96	76	
August.....	5 312	2 874	2 131	2 347	2 359	1 497	185	99	
September.....	5 603	3 207	2 421	2 865	2 860	1 810	175	100	
Oktober.....	5 490	3 187	2 580	3 303	3 193	2 335	172	103	
November.....	4 594	2 451	2 037	2 093	1 951	1 383	187	107	
December.....	3 797	2 422	2 001	1 889	2 183	1 608	157	87	
Ialt 1914	47 077	32 989	24 366	28 090	32 683	21 547	143	86	
« 1913	32 060	25 617	18 817	25 792	30 817	20 888	125	84	
« 1912	28 340	24 594	17 257	24 036	27 845	19 850	115	86	
« 1911	30 027	23 443	16 857	22 038	25 844	18 530	128	85	
<b>B. De enkelte kontorer i 1914:</b>									
1. Kristiania .....	1ste halvaar	8 154	6 182	4 664	8 574	9 798	7 565	132	88
	2det —	13 145	7 169	5 884	8 293	8 201	6 499	183	101
2. Fredrikshald .....	1ste —	622	315	145	239	271	76	197	88
	2det —	582	269	142	308	266	104	216	116
3. Fredrikstad .....	1ste —	429	553	214	70	248	30	78	28
	2det —	718	301	176	109	189	51	239	58
4. Hamar .....	1ste —	22	79	8	16	143	3	28	11
	2det —	113	134	41	44	125	11	84	35
5. Elverum .....	1ste —	70	109	17	178	447	63	64	40
	2det —	160	112	43	375	425	129	143	88
6. Lillehammer .....	1ste —	43	97	16	10	39	4	44	26
	2det —	118	143	35	27	27	-	83	100
7. Gjøvik .....	1ste —	46	65	15	59	208	24	71	28
	2det —	64	34	12	116	272	31	188	43
8. Hønefoss.....	1ste —	19	22	13	46	97	27	86	47
	2det —	106	82	46	155	151	52	129	103
9. Drammen .....	1ste —	1 017	974	855	435	785	418	104	55
	2det —	1 191	953	864	506	596	448	125	85
10. Horten .....	1ste —	195	253	53	209	279	81	77	75
	2det —	281	370	54	206	233	74	76	88

<sup>1</sup> For Namsoys arbeidskontor foreligger ikke specificert maanedsopgave for de første 6 maaneder av 1914, men bare opgave underrett for halvaaret. I tabellens første avsnitt er denne halvaarsopgave forholdsmaessig fordelt paa de enkelte maaneder. Moss arbeidskontor (oprettet 1. desember 1914) er ikke medtatt.

Tabel 3 B. (Forts.). Norges offentlige arbeidsformidling i 1914.

	Arbeids-søk.	Den mandlige avdeling			Den kvinnelige avdeling			Antall arbeids-søkende pr. 100 ledige pladser.	
		Ledige pladser.	Besatte pladser.	Arbeids-søk.	Ledige pladser.	Besatte pladser.	Mænd.	Kvin-der.	
11. Tønsberg .....	1ste halvaar	687	654	441	119	396	82	105	30
	2det	819	629	475	266	351	159	130	76
12. Skien .....	1ste	316	401	204	8	24	5	79	33
	2det	551	816	417	11	20	5	68	55
13. Arendal .....	1ste	145	45	21	125	69	49	322	181
	2det	359	117	79	191	154	60	307	124
14. Kristiansand S. .	1ste	236	175	135	358	325	220	135	110
	2det	292	151	107	409	300	210	193	136
15. Stavanger .....	1ste	3 105	2 274	1 828	1 297	1 699	1 081	137	76
	2det	2 963	2 074	1 699	1 398	1 555	1 119	143	90
16. Haugesund .....	1ste	807	649	377	[c. 318]	349	211	124	(91)
	2det	773	680	388	440	527	303	114	83
17. Bergen .....	1ste	2 386	2 177	1 785	1 371	1 974	1 178	110	69
	2det	3 425	2 588	2 329	1 455	1 609	1 048	132	90
18. Aalesund .....	1ste	460	449	328	108	280	56	102	39
	2det	357	147	88	136	151	48	243	90
19. Kristiansund N. .	1ste	18	3	3	-	1	-	600	-
	2det	197	90	60	12	4	3	219	300
20. Trondhjem .....	1ste	177	95	41	-	-	-	186	-
	2det	1 073	365	210	29	19	11	294	153
21. Stenkjaer .....	1ste	21	30	14	6	11	3	70	55
	2det	35	47	11	9	17	-	74	53
22. Namsos .....	1ste	158	29	4	8	2	-	545	400
	2det	172	-	-	-	2	-	-	-
23. Bodø .....	1ste	-	-	-	-	-	-	-	-
	2det	-	-	-	-	-	-	-	-
24. Tromsø .....	1ste	120	68	15	12	32	2	176	38
	2det	330	20	10	29	12	4	1 650	242
Samtlige kontorer:	1ste halvaar	19 253	15 698	11 196	13 566	17 477	11 178	123	78
	2det	27 824	17 291	13 170	14 524	15 206	10 369	161	96
Iste og 2det halvaar tilsammen		47 077	32 989	24 366	28 090	32 683	21 547	143	86

Tabel 4 A. De anerkjendte arbeidsledighetskasser 1909—1913:

Nr.	Arbeidsledighetskassen for :	Aar.	Kassens gjennomsnittlige medlemstal.	Antal tapte arbeidsdage, for hvilke understøttelse er gitt av kassen <sup>1</sup> .		Antal understøttede, 1 pet. av medlems-tallet.	
				1. falt.	2. pr. 100 medl.	3. falt.	4. 6
1	Norsk traearbeiderforbund	1909	2 270	19 917	877	893	39.3
		1910	2 468	13 861	562	612	26.0
		1911	3 244	13 404	413	675	20.8
		1912	3 802	15 178	399	929	24.4
		1913	4 446	17 934	403	951	21.4
2	Norsk centralforening for boktrykkere	1909	1 488	10 075	677	530	35.5
		1910	1 542	15 019	974	701	45.5
		1911	1 678	11 058	659	582	34.7
		1912	1 815	9 449	521	579	31.9
		1913	1 916	14 756	770	738	38.5
3	Norsk jern- og metalarbeiderforbund	1909	7 724	59 836	775	1 631	21.1
		1910	8 360	31 198	373	1 420	17.0
		1911	10 036	27 095	262	1 602	16.0
		1912	11 829	31 994	270	2 040	17.3
		1913	12 796	33 295	260	1 841	14.4
4	Kristiania banskemakerverforening	1909	28	120	429	16	57.1
		1910	?	-	?	?	?
		1911	?	ca. 400	?	?	?
		1912	26	65	250	3	11.5
5	Norsk møbelindustriarbeiderforbund	1909	660	4 401	667	298	45.2
		1910	728	2 258	310	221	30.4
		1911	797	2 190	275	281	35.3
		1912	1 003	1 986	198	247	24.6
		1913	1 112	2 910	262	353	31.7
6	Chokolade- og sukkervarearbeidernes forening	1909	67	70	104	2	3.0
		1910	73	202	277	12	16.4
		1911	69	142	206	6	8.7
		1912	ca. 70	148	211	6	8.6
		1913	ca. 100	231	231	9	9.0
7	Kristiania tapetserer- og dekoratørforening	<sup>4</sup> 1909	84	218	260	?	?
		<sup>5</sup> 1910	86	250	291	?	?
		<sup>5</sup> 1911	120	607	506	?	?
		<sup>5</sup> 1912	125	345	276	16	12.8
8	Kristiania høvleriarbeideres fagforening <sup>6</sup>	1909	248	500	202	17	6.9
		1910	233	101	43	5	2.1
		1911	270	255	94	11	4.1
		1912	279	700	251	44	15.8
		1913	274	598	218	31	11.3
9	Kontorfunktionærernes forening	1911	547	460	84	8	1.5
		1912	807	37	5	2	0.2
		1913	1 249	368	29	7	0.6

<sup>1</sup> For nr. 5, 11—15, 18, 20 muligvis antal tapte arbeidsdage overhodet. For nr. 9 og 210, ved aarets utgang 50. <sup>4</sup> Rubrik 2—4 gjelder antagelig regnskapsaaret 1. april 1909—1911 o. s. v. <sup>5</sup> Rubrik 7—14 gjelder aarene 1. juli 1909—30. juni 1910, 1. juli 1910—

**Medlemstal, understøttede, indtægter, utgifter og beholdning.**

Indkommet medlems- kontingent,  Kr.	Kassens indtægter.				Kassens utgifter.				Beholdning ved aarets udgang.  Nr.
	Indkommet refusion fra det offent- lige,  Kr.	Andre ind- tægter (ga- ver, renter m. v.),  Kr.	Tilsammen,  Kr.	Utbetalte under- støttelser,  Kr.	Andre ut- gifter (adm., trykning etc.),  Kr.	Tilsammen,  Kr.	Kr.		
	7	8	9	10	11	12	13	14	
24 593	7 834	181	32 608	31 867	472	32 339	1 413	1	
21 535	9 685	40	31 260	22 178	-	22 178	10 494		
31 889	6 907	77	38 873	21 447	-	21 447	27 921		
38 785	6 970	470	46 225	24 286	-	24 286	49 860		
44 859	5 401	1 347	51 607	28 694	-	28 694	72 773		
22 851	2 050	2 021	26 922	14 543	1 143	15 686	17 651	2	
24 459	4 912	2 308	31 679	22 552	1 404	23 956	25 376		
24 814	3 115	3 028	30 957	16 719	1 241	17 960	38 373		
25 534	1 968	1 444	28 946	13 876	1 277	15 153	52 165		
25 808	3 245	1 807	30 860	21 619	1 290	22 909	60 117		
39 133	11 320	152	50 605	86 293	-	86 293	4 560	3	
44 643	24 392	* 10 000	79 035	60 666	-	60 666	22 929		
53 093	15 617	1 476	70 186	59 026	-	59 026	34 089		
62 820	21 495	-	84 315	74 449	-	74 449	43 955		
71 234	15 654	1 722	88 610	74 458	-	74 458	58 107		
261	21	22	304	184	-	184	907	4	
269	40	16	325	-	-	-	1 232		
249	238	31	518	714	-	714	1 036		
255	34	39	328	102	-	102	1 262		
4 741	567	149	5 457	3 812	110	3 922	5 535	5	
5 379	751	233	6 363	3 156	12	3 168	8 730		
6 059	504	369	6 932	3 611	20	3 631	12 031		
7 055	358	598	8 011	3 894	-	3 894	16 149		
7 979	283	744	9 006	4 177	250	4 427	20 728		
233	31	25	289	92	-	92	935	6	
259	44	26	329	239	-	239	1 025		
277	33	29	339	153	-	153	1 211		
221	52	40	313	210	-	210	1 314		
268	83	40	391	457	-	457	1 248		
564	-	79	643	347	25	372	921	7	
777	200	29	1 006	904	50	954	912		
887	349	46	1 282	918	52	970	1 225		
430	223	-	653	812	63	375	1 504		
1 196	41	34	1 271	300	66	366	1 365	8	
1 243	60	43	1 346	382	75	457	2 256		
1 275	254	83	1 612	576	145	721	3 147		
1 280	64	127	1 471	1 248	165	1 413	3 205		
1 324	343	236	1 903	655	194	849	4 260		
1 203	-	60	1 263	530	-	530	2 567	9	
2 246	113	111	2 470	68	417	485	4 551		
2 689	-	206	2 895	653	450	1 103	6 343		

10: medregnet sondage. \* Overført fra forbundets reservefond. <sup>3</sup> I 1. kvartal gjennemsnit 1. mars 1910, rubrik 7-14 kalenderaaret 1909. <sup>2</sup> Regnskapsaarene 1. april 1910-31. mars 30. juni 1911 o. s. v.

Tabel 4 A. (Forts.). De anerkjendte arbeidsledighetskasser 1909—1913:

Nr.	Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Kassens gjennemsnittlige medlemstal.	Antal tapte arbeidsdage, for hvilke understøttelse er gitt av kassen.		Antal understøttede, i pct. av medlemsstallet.	
				1	2	3	4
10 Den underordnede handelstands forbund	1909	727	323	44	5	0.7	
	1910	750	554	74	10	1.3	
	1911	881	583	66	12	1.4	
	1912	979	694	71	14	1.4	
	1913	1 237	1 116	91	20	1.6	
11 Norsk baker- og konditorforbund	1910	808	7 080	876	233	28.8	
	1911	883	7 581	859	253	28.7	
	1912	1 109	8 900	803	298	26.9	
	1913	1 337	9 207	689	307	22.9	
12 Kristiania sten-, jord- og cementarbeideres forening	1910	230	360	157	30	13.0	
	1911	575	1 285	223	207	36.0	
	1912	555	1 392	251	90	16.2	
	1913	600	2 980	497	139	23.2	
13 Norsk skotoiarbeiderforbund	1910	1 245	8 425	677	213	17.1	
	1911	1 437	6 793	473	200	13.9	
	1912	1 636	4 881	298	204	12.5	
	1913	1 686	5 103	303	178	10.6	
14 Norsk litografisk forbund	1911	269	324	120	11	4.1	
	1912	315	576	183	22	7.0	
	1913	336	969	288	40	11.9	
15 Norsk guldsmedarbeiderforbund	1911	481	332	69	13	2.7	
	1912	606	2 366	390	108	17.8	
	1913	644	1 890	294	73	11.3	
16 Kristiania fri arbeiderorganisation <sup>2</sup>	1911	1 587	36	6	3	0.5	
	1912	1 92	6	7	1	1.1	
	1913	1 121	6	5	1	0.8	
17 Stavanger hermetikarbeiderforening	1912	1 460	387	84	16	3.4	
	1913	1 403	3 830	950	138	34.2	
18 Norsk formerforbund	1912	1 366	? 1 537	113	222	16.3	
	1913	1 517	? 1 773	117	153	10.1	
19 Norsk skind- og lærindustriarbeiderforbund	1913	250	575	230	14	5.6	
	( <sup>1</sup> /10 12— <sup>1</sup> /10 13)	( <sup>1</sup> /10 13)					
20 Salmaker- og tapetsersvendenes forening	1913	305	854	280	34	11.1	
	( <sup>1</sup> /10 12— <sup>1</sup> /10 13)	( <sup>1</sup> /10 13)					

<sup>1</sup> Ved aarets utgang. <sup>2</sup> Rubrik 3—14 gjelder regnskapsaarene 1/4 1911—<sup>31/3</sup> 1912 o. s. v.

**Medlemstal, understøttede, indtægter, utgifter og beholdning.**

Kassens indtægter.				Kassens utgifter.				Beholdning ved aarets udgang.	Nr.
Indkommel medlems- kontingent,	Indkommel refusion fra det offent- lige,	Andre ind- tægter (ga- ver, renter m.v.),	Tilsammen,	Utbetalte under- støttelser,	Andre ut- gifter (adm., trykning etc.),	Tilsammen,			
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
7	8	9	10	11	12	13	14		
1 844	-	-	1 844	454	100	554	2 987	10	
1 826	159	83	2 068	708	319	1 027	4 029		
2 059	188	112	2 359	607	705	1 312	5 076		
2 156	254	85	2 495	791	600	1 391	6 180		
2 416	378	278	3 072	1 326	800	2 126	7 126		
9 319	-	433	9 752	7 080	1 385	8 465	1 286	11	
8 480	1 833	100	10 413	7 581	261	7 842	3 857		
10 233	2 115	150	12 498	8 986	510	9 496	6 859		
12 142	4 003	240	16 385	18 414	403	18 817	4 427		
1 317	-	14	1 331	529	12	541	788	12	
3 454	588	50	4 092	1 779	76	1 855	3 025		
5 731	673	-	6 404	2 326	403	2 729	6 700		
5 563	130	317	6 010	4 471	580	5 051	7 659		
6 433	-	152	6 585	7 189	322	7 511	4 194	13	
6 366	2 214	-	8 580	5 972	318	6 290	6 484		
6 740	1 627	-	8 367	5 568	337	5 905	8 946		
7 090	1 688	30	8 808	5 571	354	5 925	11 828		
1 747	80	17	1 844	834	801	1 635	2 210	14	
3 283	486	88	3 857	2 418	1 390	3 808	2 259		
3 283	640	95	4 018	3 123	1 626	4 749	1 528		
3 427	-	264	3 691	662	-	662	9 476	15	
3 149	-	318	3 467	3 958	-	3 958	8 985		
4 193	760	57	5 010	3 907	-	3 907	10 087		
386	-	85	473	59	-	59	414	16	
141	16	105	262	10	-	10	666		
133	3	29	165	10	-	10	822		
4 097	36	125	4 258	578	136	714	5 387	17	
4 610	1 416	219	6 245	5 763	187	5 950	5 692		
12 381	29	269	12 679	4 600	-	4 600	15 177	18	
13 032	1 023	223	14 278	5 054	-	5 054	24 403		
1 138	182	19	1 339	831	-	831	639	19	
3 631	296	3	3 930	1 739	610	2 349	1 582	20	

**Tabel 4 B. Arbeidsledighets-understøttelse (medregnet reisebidrag) kvartalsvis og den samlede understøttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv.**

Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Samlet utbetalt understøttelse <sup>1</sup> i					Derav:		
		1ste kvartal.	2delt kvartal.	3dje kvartal.	4de kvartal.	hele aaret.	Statens bidrag (netto.)	Kom- munernes bidrag.	Kassens netto- utgift.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Norsk Træarbeiderforbund	1909	17 231.45	6 728.50	2 657.70	5 249.75	31 867.40	3 361.66	6 601.38	21 901.36
	1910	13 895.75	4 086.00	742.40	3 454.05	22 178.20	2 382.00	4 657.54	15 138.66
	1911	12 581.65	4 942.50	1 044.50	2 878.25	21 446.90	2 071.52	4 077.44	15 297.94
	1912	15 599.87	5 049.35	856.80	2 779.55	24 285.57		7 121.68	17 163.89
	1913	13 030.20	3 863.07	2 121.30	9 679.45	28 694.02		8 633.93	20 060.09
	1914	28 438.05	6 530.90	6 018.35	13 757.34	54 744.64			
Norsk Centralforening for Bok- trykkere	1909	3 420.00	3 188.60	5 122.40	1 777.80	13 508.80	1 200.35	1 966.79	10 341.66
	1910	5 602.80	3 538.35	9 897.75	3 513.00	22 551.90	1 586.52	2 742.56	18 222.82
	1911	2 854.20	3 287.50	7 794.50	2 805.75	16 691.95	972.16	1 736.08	13 983.71
	1912	2 432.00	3 196.50	4 558.00	3 651.50	13 838.00		2 290.11	11 547.89
	1913	2 190.00	4 558.00	10 671.00	3 621.50	21 040.50		3 067.81	17 972.69
	1914	2 057.75	1 840.65	12 218.25	?	?			
Norsk Jern- og Metalarbeider- Forbund	1909	24 748.80	20 378.25	21 508.70	19 766.90	86 402.65	8 738.95	17 392.08	60 271.62
	1910	19 905.50	16 434.70	13 068.00	11 258.20	60 666.40	5 748.26	11 388.41	43 529.73
	1911	15 232.00	17 632.51	13 356.34	12 805.10	59 025.95	5 308.87	10 360.10	43 356.98
	1912	18 610.15	19 144.24	17 626.05	19 095.75	74 476.19		18 965.85	55 510.34
	1913	26 473.95	17 479.37	15 291.26	15 223.10	74 467.68		18 541.73	55 925.95
	1914	19 469.60	16 440.73	33 080.20	?	?			

<sup>1</sup> Disse opgaver stemmer av forskjellige grunde ikke altid med tabel 4 A, rubrik 11, bl. a. fordi et beløp i de aarsregnskaper, som ligger til grund for nævnte tabel, kan være medregnet i et andet år end i de kvartalsopgaver, som er nærværende tabels kilder; eller fordi utbetalinger, som der ikke er søkt refusjon for, tildels ikke er medtatt i nærværende tabel.

**Tabel 4 B (forts.). Arbeidsledighets-understøttelse (medregnet reisebidrag) kvartalsvis og den samlede  
understøttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv.**

Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Samlet utbetalte understøttelse i					Derav:		
		1ste kvartal. Kr.	2det kvartal. Kr.	3die kvartal. Kr.	4de kvartal. Kr.	hele aaret. Kr.	Statens bidrag (netto.) Kr.	Kom- munernes bidrag. Kr.	Kassens netto- utgift. Kr.
Kristiania Hanskemakerforening	1909	120.00	-	-	-	120.00	13.33	26.67	80.00
	1910	-	-	-	-	-	-	-	-
	1911	-	-	714.00	-	714.00	79.34	158.66	476.00
	1912	42.00	?	?	?	?	34.00	-	?
Norsk Møbelindustriarbeider- forbund	1909	1 331.69	906.22	1 058.93	515.50	3 812.34	293.13	586.12	2 933.09
	1910	979.38	892.63	758.30	526.00	3 156.31	165.84	331.63	2 658.84
	1911	1 152.60	911.05	1 096.10	451.15	3 610.90	175.45	350.88	3 084.57
	1912	1 385.80	853.60	882.75	771.85	3 894.00	326.80	-	3 567.20
	1913	1 116.50	940.65	674.80	1 445.32	4 177.27	560.64	-	3 616.63
	1914	2 082.05	1 071.10	4 323.05	2 903.85	10 380.05	-	-	-
Chokolade- og Sukkervarearbeidernes Forening, Kristiania	1909	71.40	-	21.00	-	92.40	10.27	20.53	61.60
	1910	45.75	122.25	21.75	49.50	289.25	22.59	41.66	175.00
	1911	36.75	25.50	75.00	15.75	153.00	4.09	8.16	140.75
	1912	84.00	110.25	-	16.00	210.25	51.75	-	158.50
	1913	176.00	153.00	-	128.00	457.00	125.66	-	331.34
	1914	60.00	116.00	?	?	?	-	-	-
Kristiania Tapetserer- og Dekoratørforening	1909	170.00	10.00	111.00	56.00	347.00	66.51	133.04	742.64
	1910	200.02	251.67	111.00	32.50	595.19	116.36	232.68	798.08
	1911	601.64	181.31	301.17	63.00	1 147.12	223.46	-	829.13
	1912	372.17	186.25	122.00	372.17	1 052.59	-	-	-

**Tabel 4 B (forts.). Arbeidsledighets-understøttelse (medregnet reisebidrag) kvartalsvis og den samlede understøttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv.**

Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Samlet utbetalt understøttelse i					Derav:		
		1ste kvartal.	2det kvartal.	3die kvartal.	4de kvartal.	hele aaret.	Statens bidrag (netto.)	Kom- munernes bidrag.	Kassens netto- utgift.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kristiania Høvleri arbeideres Fagforening	1909	-	-	132.50	113.75	246.25	13.80	27.62	204.83
	1910	33.25	33.25	63.00	47.25	176.75	17.69	35.39	123.67
	1911	21.00	250.25	89.25	89.25	449.75	49.97	99.95	299.83
	1912	334.25	63.00	103.25	98.00	598.50	174.96	-	423.54
	1913	224.00	862.50	-	-	1 086.50	343.00	-	743.50
	1914	14.00	640.50	532.00	565.25	1 751.75	-	-	-
Kontorfunktionærernes Forening	1911	-	-	162.00	177.00	339.00	37.66	75.34	226.00
	1912	7.50	-	-	60.75	68.25	-	-	(68.25)
	1913	-	45.00	44.50	478.50	568.00	185.67	-	382.33
	1914	185.00	261.75	461.25	1 037.00	1 945.00	-	-	-
Den Underordnede Handelstands Forbund	1909	-	-	-	25.00	25.00	2.77	5.56	16.67
	1910	175.50	87.50	230.00	140.25	633.25	56.19	141.22	435.84
	1911	195.45	55.00	175.00	213.00	638.45	66.25	132.56	439.64
	1912	78.10	226.82	266.60	214.70	786.22	249.29	-	536.93
	1913	509.00	194.50	261.10	344.10	1 308.70	427.03	-	881.67
	1914	298.70	138.00	355.50	274.00	1 066.20	-	-	-
Norsk Baker- og Konditor forbund	1910	1 724.00	1 727.00	1 479.40	2 150.00	7 080.40	177.00	286.00	6 617.40
	1911	1 833.00	1 859.00	1 154.00	2 735.00	7 581.00	708.98	1 307.67	5 564.35
	1912	2 091.00	2 022.00	1 467.00	3 405.50	8 985.50	2 386.66	-	6 598.84
	1913	4 486.50	4 486.50	3 009.00	6 951.50	18 933.50	4 826.92	-	14 106.58
	1914	6 339.00	3 800.00	7 111.00	13 699.00	30 949.00	-	-	-

Tabel 4 B (forts.). Arbeidsledighets-understøttelse (medregnet reisebidrag) kvartalsvis og den samlede  
understøttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv.

Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Samlet utbetalt understøttelse i					Derav:		
		1ste kvartal.	2det kvartal.	3die kvartal.	4de kvartal.	hele aaret.	Statens bidrag (netto.)	Kom- munernes bidrag.	Kassens netto- utgift.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Kristiania Sten-, Jord- og Cement- arbeideres Forening	1910	-	-	-	529.50	529.50	54.84	109.66	365.00
	1911	1 260.30	33.60	54.00	408.00	1 755.90	197.70	343.40	1 214.80
	1912	1 533.00	258.00	27.00	477.00	2 295.00	685.50		1 609.50
	1913	3 034.50	502.00	359.00	574.50	4 470.00	1 250.67		3 219.33
	1914	2 561.50	261.00	521.00	744.00	4 087.50			
Norsk Skotøiarbeiderforbund	1910	3 564.13	1 204.71	478.72	1 941.66	7 189.22	180.10	360.22	6 648.90
	1911	3 666.08	860.28	812.21	633.09	5 971.66	613.43	1 222.91	4 135.32
	1912	2 866.67	762.77	1 099.12	839.46	5 568.02	1 704.20		3 863.82
	1913	2 900.24	1 104.83	774.05	791.46	5 570.58	1 696.70		3 873.88
	1914	3 270.15	974.18	2 051.38	2 238.71	8 534.40			
Norsk Litografisk Forbund	1911	-	-	381.20	456.40	837.60	26.82	53.60	757.18
	1912	543.50	895.72	?	?	?	485.61		?
	1913	1 361.50	?	150.50	490.00	?	653.11		?
	1914	891.60	445.50	?	?	?			
Norsk Guldsmedarbeiderforbund	1911	284.85	63.00	227.10	87.45	662.40	-	-	662.40
	1912	296.85	248.75	58.33	3 354.77	3 958.70	-	-	3 958.70
	1913	1 060.35	638.75	771.25	430.25	2 900.60	947.96		1 952.64
	1914	685.95	299.60	3 482.20	?	?			

**Tabel 4 B (forts.). Arbeidsledighets-understøttelse (medregnet reisebidrag) kvartalsvis og den samlede  
understøttelses fordeling paa staten, kommunerne og kasserne selv.**

Arbeidsledighetskassen for:	Aar.	Samlet utbetalt understøttelse i					Derav:		
		1ste kvartal.	2det kvartal.	3die kvartal.	4de kvartal.	hele aaret.	Statens bidrag (netto.)	Kom- munernes bidrag.	Kassens netto- utgift.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kristiania Fri Arbeiderorganisation	1911	-	-	-	39.60	39.60	5.40	10.80	42.60
	1912	19.20	-	-	-	19.20			
	1913	10.00	9.60	-	-	19.60			
	1914	-	-	-	-	-			
Stavanger Hermetikarbeiter- forening	1912	99.00	9.00	-	469.50	577.50	192.50	1 945.33	3 817.67
	1913	2 586.00	261.00	940.50	1 975.50	5 763.00			
	1914	364.50	219.00	734.00	?	?			
Norsk Formerforbund	1912	668.54	688.18	1 451.75	1 791.78	4 600.25	482.05	782.64	4 118.20
	1913	1 734.51	1 138.17	1 023.22	1 158.14	5 054.04			
	1914	1 573.75	1 244.62	5 039.80	6 327.22	14 185.39			
Norsk Skind- og Lærindustri- arbeiderforbund	1913	175.60	109.50	329.65	215.00	829.75	254.06	-	575.69
	1914	66.30	90.40	427.20	281.45	865.35			
Salmaker- og Tapetsersvendenes Forening	1913	802.18	508.11	428.45	285.00	2 023.74	475.40	-	1 548.34
	1914	716.50	472.87	2 282.48	?	?			

Tabel 4 C. De utbetalte understøttelsers fordeling paa refusionsberettigede og ikke refusionsberettigede medlemmer samt utlænninger utenfor kasserne for nedenstaaende forbund.

Arbeidsledighetskasser for:	Aar.	Ialt.	Utbetalt understøttelsesbeløp:					
			herav til					
			medlemmer med refusion.		medlemmer uten refusion.		utkendinger uten- for kassen.	
			Ialt.	Pct.	Ialt.	Pct.	Ialt.	Pct.
		Kr.	Kr.		Kr.		Kr.	
Norsk Træarbeider- forbund	1909	31 867	31 490	98.8	302	1.0	75	0.2
	1910	22 178	21 456	96.7	578	2.6	144	0.7
	1911	21 447	20 042	98.5	1 124	5.2	281	1.3
	1912	24 286	21 186	87.2	2 480	10.2	620	2.6
	1913	28 694	24 434	85.1	3 408	11.9	852	3.0
Norsk Centralforening for Boktrykkere	1909	14 543	c. 9 043	62.2	c. 3 163	21.7	2 337	16.1
	1910	22 551	c. 14 752	65.4	c. 541	2.4	7 259	32.2
	1911	16 719	c. 9 419	56.4	c. 607	3.6	6 693	40.0
	1912	13 876	c. 6 376	46.0	c. 3 057	22.0	4 443	32.0
	1913	21 619	c. 10 619	49.1	c. 3 934	18.2	7 066	32.7
Norsk Jern- og Metal- arbeiderforbund	1909	86 293	78 317	90.7	6 172	7.2	1 804	2.1
	1910	60 666	48 505	80.0	9 131	15.0	3 030	5.0
	1911	59 026	44 072	74.7	11 805	20.0	3 149	5.3
	1912	74 449	53 758	72.2	17 923	24.1	2 768	3.7
	1913	74 458	54 042	72.6	17 402	23.4	3 014	4.0
Norsk Lithografisk Forbund	1911	834	454	54.4	295	35.4	85	10.2
	1912	2 418	1 518	62.8	670	27.7	230	9.5
	1913	3 123	1 908	61.1	950	30.4	265	8.5
Norsk Baker- og Konditor- forbund	1 <sup>1</sup> 1910	2 150	2 009	93.4	81	3.8	60	2.8
	1911	7 581	5 574	73.5	1 257	16.6	750	9.9
	1912	8 986	6 579	73.2	1 467	16.3	940	10.5
	1913	18 414	13 606	74.0	3 608	19.7	1 200	6.3

<sup>1</sup> Tallene gjelder kun 4de kvartal (kassen blev anerkjendt fra 1. oktober).

**Tabel 4 D. Kommunernes refusionsbeløp til statskassen ved kommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908—1913.**

By e r.	1908.	1909.	1910.	1911.	$\frac{1}{1} - \frac{30}{6}$	$\frac{1}{7} - \frac{30}{6}$	Til-
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	sammen.
Kristiania . . . . .	1 302.92	9 271.07	8 210.87	7 765.87	5 795.11	10 201.75	42 547.59
Fredrikshald . . . . .	10.64	291.29	153.77	260.82	222.70	205.46	1 144.68
Sarpsborg . . . . .	86.69	415.27	186.90	91.37	33.58	59.44	873.25
Fredrikstad . . . . .	289.30	1 117.62	432.16	380.57	182.63	258.54	2 660.82
Moss . . . . .	71.82	310.84	121.57	59.47	19.34	88.98	672.02
Drebak . . . . .	-	-	-	5.56	-	-	5.56
Hamar . . . . .	7.16	93.40	36.68	92.00	72.54	39.32	341.10
Kongsvinger . . . . .	-	-	-	4.00	-	10.00	14.00
Gjøvik . . . . .	4.78	38.94	77.38	84.54	30.60	125.22	361.46
Lillehammer . . . . .	-	-	10.78	13.93	16.96	13.91	55.58
Hønefoss . . . . .	-	-	-	10.56	28.86	41.12	80.54
Drammen . . . . .	105.99	520.04	601.34	666.56	390.58	617.00	2 901.51
Kongsberg . . . . .	-	-	-	24.90	51.54	14.50	90.94
Holmestrand . . . . .	-	6.00	9.34	12.46	-	-	27.80
Horten . . . . .	4.66	21.34	77.34	104.26	27.54	37.86	273.00
Tønsberg . . . . .	12.49	171.45	137.90	195.88	184.22	596.62	1 298.56
Sandefjord . . . . .	35.71	317.71	66.44	59.78	43.08	170.61	693.33
Larvik . . . . .	-	102.66	4.80	36.80	60.14	78.45	282.85
Kragerø . . . . .	-	10.90	25.28	5.66	-	-	41.84
Brevik . . . . .	-	0.22	12.66	4.29	13.76	22.38	53.31
Porsgrunn . . . . .	-	-	19.14	5.34	22.78	8.88	56.14
Skien . . . . .	0.69	55.37	151.67	186.90	175.18	134.34	704.15
Notodden . . . . .	-	-	-	-	-	103.91	103.91
Risør . . . . .	-	2.88	1.56	-	-	-	4.44
Tvedstrand . . . . .	-	1.55	-	-	-	-	1.55
Arendal . . . . .	-	35.12	35.43	76.00	46.72	152.38	345.65
Grimstad . . . . .	-	65.14	16.32	-	-	16.00	97.46
Kristiansand . . . . .	27.38	104.44	214.65	306.99	109.58	203.64	966.68
Flekkefjord . . . . .	-	-	13.24	28.78	30.00	70.70	142.72
Egersund . . . . .	-	-	8.66	8.22	-	-	16.88
Sandnes . . . . .	-	1.66	11.55	1.33	16.90	13.94	45.38
Stavanger . . . . .	268.87	711.24	841.88	792.60	461.48	1 532.56	4 608.63
Kopervik . . . . .	-	-	-	19.00	6.22	29.34	54.56
Haugesund . . . . .	2.34	107.65	88.74	211.63	87.68	529.64	1 027.68
Bergen . . . . .	778.65	3 313.28	1 987.67	1 812.88	833.44	1 570.88	10 298.80
Florø . . . . .	-	4.00	2.34	4.00	-	-	10.34
Aalesund . . . . .	232.02	1 198.76	543.56	571.87	158.28	551.36	3 255.85
Molde . . . . .	-	23.57	37.04	38.02	120.26	202.88	421.77
Kristiansund . . . . .	1.11	96.41	250.34	351.10	32.52	201.45	932.93
Trondhjem . . . . .	83.60	849.46	1 320.00	1 282.50	810.70	1 229.66	5 575.92
Levanger . . . . .	-	-	-	-	-	6.00	6.00
Stenkjaer . . . . .	13.00	-	-	-	4.88	13.00	30.88
Namsos . . . . .	4.00	38.29	19.72	-	-	-	62.01

Tabel 4 D. (Forts.). Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908—1913.

By e r.	1908.	1909.	1910.	1911.	1/1— 1912.	<sup>30/6</sup> 1/7 1912— <sup>30/6</sup> 1913.	Til- sammen.
					Kr.	Kr.	Kr.
Bodø . . . . .	138.00	15.90	9.26	24.98	46.56	18.29	252.99
Narvik . . . . .	39.55	92.18	54.24	106.22	81.28	127.45	500.92
Harstad . . . . .	-	10.12	17.90	49.32	31.28	70.55	179.17
Tromsø . . . . .	7.34	18.34	28.32	163.74	85.60	207.85	511.19
Hammerfest . . . . .	-	-	-	12.68	16.24	173.02	201.94
Vadsø . . . . .	-	-	-	-	-	20.00	20.00
Vardø . . . . .	-	10.00	14.22	-	-	-	24.22
Sum	3 528.71	19 446.11	15 852.66	15 933.38	10 350.76	19 768.88	84 880.50
<b>Bygder.</b>							
<b>Smaalenenes amt.</b>							
Askim . . . . .	-	2.22	18.70	9.50	8.44	3.00	41.86
Eidsberg . . . . .	-	-	-	-	16.00	0.89	16.89
Berg . . . . .	-	18.78	22.22	31.42	21.28	36.78	130.48
Skjeberg . . . . .	-	22.56	51.72	28.88	7.00	5.22	115.38
Borge . . . . .	-	-	5.56	5.28	3.20	10.20	24.24
Tune . . . . .	11.78	53.23	15.46	24.00	8.00	6.10	118.57
Glemminge . . . . .	77.19	342.20	128.10	182.47	55.64	69.44	855.04
Kraakerøy . . . . .	37.07	82.77	18.50	50.30	16.90	-	205.54
Onsø . . . . .	-	3.11	18.24	11.72	-	-	33.07
Rygge . . . . .	-	-	-	-	2.00	-	2.00
Moss . . . . .	50.25	256.76	108.92	91.42	17.92	26.82	551.59
	176.29	781.63	387.42	434.99	156.38	157.95	2 094.66
<b>Akershus amt.</b>							
Kraakstad . . . . .	-	-	4.66	20.98	7.78	5.82	39.24
Nesodden . . . . .	-	31.70	3.74	-	12.80	4.62	52.86
Aker . . . . .	47.94	177.17	202.71	207.98	195.96	360.74	1 192.50
Bærum . . . . .	8.48	84.54	124.30	30.66	42.47	123.60	414.05
Asker . . . . .	-	-	-	-	1.56	5.84	6.90
Høland . . . . .	-	-	-	-	1.78	17.78	19.56
Enebak . . . . .	-	-	-	-	-	5.28	5.28
Sørum . . . . .	-	8.00	-	-	-	10.66	18.66
Skedsmo . . . . .	3.80	16.66	24.52	2.99	26.06	39.99	114.02
Lillestrøm . . . . .	-	-	-	4.66	30.88	196.81	232.35
Nittedal . . . . .	-	-	-	-	-	20.00	20.00
Gjerdrum . . . . .	-	-	-	15.56	12.44	-	28.00
Ullensaker . . . . .	-	-	-	21.78	4.66	16.00	42.44
Nes . . . . .	-	-	-	13.55	8.44	3.12	25.11
Eidsvold . . . . .	-	-	-	22.88	15.78	46.22	84.88
Nannestad . . . . .	-	-	-	-	-	16.89	16.89
	60.22	318.07	359.93	341.04	360.61	872.87	2 312.74
<b>Hedemarkens amt.</b>							
Ringsaker . . . . .	-	-	8.10	8.92	-	-	17.02
Vang . . . . .	1.34	15.89	3.84	31.98	54.78	45.77	153.60
Loiten . . . . .	-	-	-	11.94	-	48.66	60.60
Stange . . . . .	-	3.05	-	-	3.38	-	6.43

**Tabel 4 D. (Forts.). Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908—1913.**

Byg d e r .	1908.	1909.	1910.	1911.	1/1— <sup>30/6</sup>	1/7 1912— <sup>30/6</sup>	Til-sammen.
					1912.	1913.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Søndre Odalen .....	-	-	19.46	14.48	23.24	7.12	64.80
Eidskogen .....	4.00	241.18	43.20	102.78	80.06	50.11	521.33
Hof .....	-	-	-	6.44	-	24.13	30.57
Aasnes .....	-	2.22	3.66	-	3.00	-	8.88
Elverum .....	-	3.12	-	3.44	-	34.34	40.90
Stor-Elvedalen .....	-	-	-	-	-	28.44	28.44
Ytre Rendalen .....	-	-	-	-	5.56	-	5.56
Lille-Elvedalen .....	3.56	20.50	5.78	3.88	-	45.22	78.94
	8.90	285.96	84.04	183.86	170.02	283.79	1 016.57
<b>Kristians amt.</b>							
Ringebu .....	-	-	-	-	3.34	-	3.34
Vardal .....	-	10.00	-	-	-	4.74	14.74
Østre Toten .....	-	-	-	3.33	-	-	3.33
Vestre Toten .....	-	-	1.00	-	-	-	1.00
Lunner .....	-	-	-	-	-	2.00	2.00
Jevnaker .....	-	-	-	-	-	5.00	5.00
Brandbu .....	-	-	-	-	-	18.66	18.66
	10.00	1.00	3.33	3.34	30.40	-	48.07
<b>Buskerud amt.</b>							
Norderhov .....	-	-	-	18.00	13.78	-	31.78
Aal .....	-	-	-	-	-	26.66	26.66
Krødsherred .....	-	-	-	10.90	3.56	3.12	17.58
Modum .....	16.00	40.49	54.47	117.66	51.90	70.70	351.22
Øvre Eker .....	-	7.18	20.86	14.00	-	29.78	71.82
Nedre Eker .....	-	-	6.34	12.00	4.66	-	23.00
Lier .....	3.56	-	62.11	26.54	9.34	23.94	125.49
Røken .....	-	-	-	-	24.74	16.88	41.62
Hurum .....	0.66	-	68.16	59.96	35.22	30.66	194.66
Rollag .....	-	-	3.12	-	-	-	3.12
	20.22	47.67	215.06	259.06	143.20	201.74	886.95
<b>Jarlsberg og Larviks amt.</b>							
Skoger .....	-	20.56	23.32	46.98	20.40	100.23	211.49
Sande .....	-	-	-	-	-	3.94	3.94
Hof .....	-	-	13.26	14.30	18.42	0.48	46.46
Vaale .....	-	-	-	5.12	-	-	5.12
Borre .....	-	-	-	8.64	38.20	7.66	54.50
Stokke .....	-	-	-	-	2.44	-	2.44
Sem .....	-	13.33	14.22	28.02	13.54	110.22	179.33
Nøttero .....	-	-	-	-	-	24.56	24.56
Sandehherred .....	131.65	251.82	51.08	15.44	16.88	136.72	603.59
Tjølling .....	13.00	7.00	-	-	-	18.00	38.00
Hedrum .....	-	-	3.60	13.94	10.60	2.00	30.14
	144.65	292.71	105.48	132.44	120.48	403.81	1 199.57
<b>Bratsberg amt.</b>							
Bamle .....	-	2.88	-	-	-	-	2.88
Eidanger .....	-	9.00	27.10	-	-	-	36.10
Gjerpen .....	-	-	39.00	6.64	10.08	5.16	60.88
Solum .....	6.44	26.77	57.62	18.80	0.88	19.55	130.06

**Tabel 4 D. (Forts.). Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908–1913.**

Bygder.	1908.	1909.	1910.	1911.	1/1— 1912.	30/ 6 1912— 1913.	Til- sammen.
					Kr.	Kr.	Kr.
Hollen . . . . .	-	-	-	-	13.78	11.66	1.00 26.44
Lunde . . . . .	-	-	-	-	-	-	2.00 2.00
Bø . . . . .	-	-	-	-	-	-	9.33 9.33
Sande . . . . .	-	-	-	-	-	10.66	- 10.66
Hitterdal . . . . .	16.89	466.44	609.10	520.88	213.72	380.66	2 207.69
Tinn . . . . .	-	44.51	107.48	269.70	845.14	823.40	2 090.23
Gransherred . . . . .	-	-	5.34	-	-	-	5.34
Mø . . . . .	-	-	-	-	-	-	5.34 5.34
Laardal . . . . .	-	-	-	7.78	-	-	7.78
Vinje . . . . .	-	-	-	17.78	-	-	17.78
	23.33	549.60	845.64	855.36	1 092.14	1 246.44	4 612.51
<b>Nedenes amt.</b>							
Holt . . . . .	-	-	2.00	-	-	-	2.00
Aamli . . . . .	-	-	-	3.12	-	-	3.12
Froland . . . . .	2.27	-	-	-	-	8.00	10.27
Tromø . . . . .	-	-	-	2.66	-	3.55	6.21
Hisø . . . . .	-	5.33	2.22	20.00	18.66	92.27	138.48
Oiestad . . . . .	-	52.98	34.12	8.44	-	18.46	114.00
Fjære . . . . .	-	1 734.93	613.24	82.56	19.00	64.67	2 514.40
Eyje . . . . .	-	-	-	2.66	-	-	2.66
	2.27	1 793.24	651.58	119.44	37.66	186.95	2 791.14
<b>Lister og Mandals amt.</b>							
Oddernes . . . . .	-	7.11	21.00	47.90	30.48	58.63	165.12
Vennesla . . . . .	1.34	20.04	-	-	-	-	21.38
Søgne og Greipstad . . . . .	-	20.00	10.00	-	-	-	30.00
	1.34	47.15	31.00	47.90	30.48	58.63	216.50
<b>Stavanger amt.</b>							
Ogne . . . . .	-	-	-	-	-	24.00	24.00
Høiland . . . . .	-	-	19.96	1.10	26.76	-	47.82
Hetland . . . . .	-	27.72	32.70	2.26	-	-	62.68
Nerstrand . . . . .	-	-	-	4.22	-	-	4.22
Avaldsnes . . . . .	-	-	-	-	-	15.06	15.06
Skaare . . . . .	7.00	35.55	31.00	27.78	-	25.66	126.99
	7.00	63.27	83.66	35.36	26.76	64.72	280.77
<b>Søndre Bergenhus amt.</b>							
Kvinnherred . . . . .	-	-	-	-	-	5.24	5.24
Skaanevik . . . . .	-	-	-	-	1.78	-	1.78
Etne . . . . .	-	-	-	-	-	8.88	8.88
Finnaas . . . . .	-	-	-	-	4.44	5.78	10.22
Stord . . . . .	-	-	4.34	4.66	7.34	3.55	19.89
Os . . . . .	-	-	6.00	-	-	-	6.00
Sammanger . . . . .	-	-	-	12.22	-	17.54	29.76
Fane . . . . .	-	-	-	7.78	-	-	7.78
Fjeld . . . . .	-	-	22.22	-	-	-	22.22
Askoen . . . . .	164.08	250.16	130.34	109.12	70.62	91.22	815.54
Aarstad . . . . .	144.55	1 472.23	346.08	224.44	87.34	308.26	2 552.90
Haus . . . . .	-	30.33	6.00	3.34	-	2.66	32.33
Hosanger . . . . .	-	1.93	1.86	2.84	-	3.12	9.75

Tabel 4 D. (Forts.). Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908—1913.

Byg d e r.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912— 1912.	1912— 30/6 1913.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Herle . . . . .	-	-	-	-	6.44	40.44	46.88
Lindaas . . . . .	-	2.40	-	-	-	-	2.40
Ullensvang . . . . .	-	235.40	244.66	54.67	81.80	87.54	704.07
Ulvik . . . . .	-	-	6.54	-	26.22	-	32.76
Jondal . . . . .	-	-	-	-	2.96	-	2.96
Voss . . . . .	-	1.11	2.34	3.34	17.22	26.00	50.01
	310.56	1 975.71	749.14	419.57	306.16	600.23	4 361.37
<b>Nordre Bergenhus amt.</b>							
Sulen . . . . .	-	-	-	-	5.70	-	5.70
	-	-	-	-	5.70	-	5.70
<b>Romsdals amt.</b>							
Vartdalstrand . . . . .	-	7.80	-	-	-	-	7.80
Volden . . . . .	-	-	-	3.66	8.66	104.04	116.36
Hjørundfjord . . . . .	-	-	-	-	3.60	-	3.60
Søkkelen . . . . .	-	8.20	-	-	-	-	8.20
Ørskog . . . . .	-	13.72	-	-	-	-	13.72
Vatne . . . . .	-	-	-	-	-	34.10	34.10
Borgund . . . . .	-	4.67	-	-	-	14.22	18.89
Vestnes . . . . .	-	-	-	23.40	-	-	23.40
Bolsø . . . . .	-	-	-	-	77.94	60.73	138.67
Sandø . . . . .	-	-	-	-	-	18.67	18.67
Bremsnes . . . . .	-	12.44	32.70	1.56	-	14.22	60.92
Stangvik . . . . .	-	28.06	-	-	-	-	28.06
Valsøfjorden . . . . .	-	-	7.12	12.44	-	17.67	37.23
	74.89	39.82	41.06	90.20	263.65	263.65	509.62
<b>Søndre Trondhjems amt.</b>							
Hevne . . . . .	-	-	-	-	-	19.56	19.56
Rissen . . . . .	-	-	-	6.22	-	-	6.22
Orkedalen . . . . .	-	2.66	-	-	-	2.66	5.32
Meldalen . . . . .	-	23.78	4.90	-	-	8.56	37.24
Horg . . . . .	-	-	-	-	-	3.56	3.56
Buviken . . . . .	-	-	18.22	3.12	-	18.44	39.78
Byneset . . . . .	-	-	-	3.11	-	-	3.11
Strinden . . . . .	-	45.40	48.90	65.76	42.30	119.80	322.16
Malvik . . . . .	-	8.22	-	13.12	0.98	5.28	27.60
Klæbu . . . . .	-	-	-	-	-	5.34	5.34
	80.06	72.02	91.33	43.28	183.20	183.20	469.89
<b>Nordre Trondhjems amt.</b>							
Meraker . . . . .	-	0.89	-	-	-	-	0.89
Laanke . . . . .	-	-	-	-	2.44	-	2.44
Frosta . . . . .	-	-	-	2.88	-	-	2.88
Aaseu . . . . .	-	-	-	2.34	-	-	2.34
Værddalen . . . . .	-	-	-	-	-	11.66	11.66
Grong . . . . .	-	-	-	-	-	17.12	17.12
Klingen . . . . .	6.04	21.94	3.42	-	-	-	31.40
	6.04	22.83	3.42	5.22	2.44	28.78	68.73

Tabel 4 D. (Forts.). Kommunernes refusionsbeløp til statskassen vedkommende arbeidsledighetsunderstøttelser 1908—1913.

Byg d e r.	1908.	1909.	1910.	1911.	<sup>1/1—30/6</sup> 1912.	<sup>1/7—30/6</sup> 1913.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<b>Nordlands amt.</b>							
Bindalen .....	-	-	-	-	20.22	3.00	23.22
Tjøta .....	-	-	-	-	-	26.67	26.67
Stamnes .....	-	-	-	-	-	9.44	9.44
Mo .....	581.68	210.66	324.77	171.32	282.44	1 570.87	
Fauske .....	17.87	96.24	112.88	76.18	185.44	488.61	
Evenes .....	-	-	-	-	-	22.33	22.33
Vaagan .....	-	8.22	-	-	3.00	14.33	25.55
Gimsøy .....	-	32.89	30.56	79.08	-	1.55	144.08
Hadsel .....	-	2.33	8.46	8.88	-	-	19.67
Sortland .....	-	-	-	-	-	9.78	9.78
	642.99	345.92	525.61	270.72	554.98		2 340.22
<b>Tromsø amt.</b>							
Trondenes .....	-	-	-	-	-	11.89	11.89
Salangen .....	-	-	116.44	237.90	174.46	881.94	1 410.74
Lyngen .....	-	-	-	-	-	23.11	23.11
	116.44	237.90	174.46	916.94		1 445.74	
<b>Finmarkens amt.</b>							
Sydværanger .....	-	194.86	283.10	503.38	264.71	508.33	1 754.38
	-	194.86	283.10	503.38	264.71	508.33	1 754.38
Sum for byer .....	3 528.71	19 446.11	15 852.66	15 933.38	10 350.76	19 768.88	84 880.50
— « herreder .....	760.82	7 180.64	4 374.67	4 236.85	3 298.74	6 563.41	26 415.13
Hovedsum	4 289.53	26 626.75	20 227.33	20 170.23	13 649.50	26 332.29	111 295.63

## **Arbeidsledighetsforsikringen i utlandet.**

Den Departementale Komite av 11te juni 1904, hvis forslag ligger til grund for lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 12te juni 1906, har i sin indstilling av 30te december 1905 side 185 flg. git en del oplysninger om arbeidsledighetsforsikringens utvikling i fremmede land.

I anledning av spørsmålet om revision av ovennævnte lov med tillægslove av 25de juli 1908, 15de august 1911 og 18de august 1914 har S o c i a l - d e p a r t e m e n t e t s L o v k o n t o r tilveiebragt nedenstaaende oplysninger om sakens nuværende stilling i utlandet.

### **Danmark.**

Spørsmålet om offentlig støtte til forsikring mot arbeidsløshet blev, efter gjentagne gange at ha været fremme i Riksdagen, sat op til behandling av I n v a l i d i t e t s k o m i t é e n av 1903, som i mars 1906 fremla et forslag til lov om anerkjendte arbeidsløshetskasser. Forslaget, som fulgte linjene i den danske paa frivillighetens grund ordnede sykeforsikring, blev uten nævneværdig forandring lov den 9de april 1907.

Loven var ment som en forsøkslov og fastsatte derfor selv, at forslag til dens revision skulde fremsættes for den i 1912 sammentrædende ordentlige Riksdag. Forslag til revision blev i henhold hertil forelagt Folketinget den 9de oktober 1912 og førte i samlingen 1913—1914 til vedtagelse av lov om a n e r k j e n d t e a r b e i d s l ø s h e t s k a s s e r av 8 de a p r i l 1914. Loven er for flere paragrafers vedkommende en gjentagelse av loven av 1907 og forrykker ikke det ved den lagte grundlag for arbeidsløshetskassenes virksomhet; imidlertid medfører den nye lov dog en del ændringer av ganske væsentlig betydning.

Av den nye lovs bestemmelser er §§ 17, 18 og 19 (om Arbeidsløshetsinspektorats indre forhold og Arbeidsløshetsnævnets sammensestning) trædt i kraft den 15de april 1914, og fra 1ste april 1915 træder loven helt istedetfor loven av 1907.

Den nye lov gaar i hovedtrækkene ut paa følgende:

Ved arbeidsløshetskasser forstaaes i loven foreninger av lønsarbeidere, som er knyttet til et eller flere bestemte fag (f. eks. handel, kontorvirksomhet, industri, haandverk, landbruk, bevertningsnæringsvirksomhet, jordarbeide) og har sluttet sig sammen for — som eneste formaal — at sikre hverandre gjensidig hjælp i tilfælde af arbeidsløshet av en viss, i loven nærmere angitt slags. Lønsarbeider er efter loven enhver, som mot løn eller akkordbetaling eller som ulønnet lærling (eller medhjælp) inden riket stadig eller midlertidig beskjæftiges i virksomheter indenfor ovennævnte fag eller som for arbeidsgiveren mot vederlag har tilsyn med eller ledelse av saa-

danne. Indenriksministeren kan dog tillate, at loven, med de efter forholdene nødvendige ændringer, finder anvendelse paa foreninger av andre end lønsarbeidere, naar de har sluttet sig sammen i øiemed som nævnt. Ved den sissste bestemmelse, som er ny i loven av 1914, vil arbeidsløshetsforsikringen kunne utstrækkes til de selvstændige erhvervsdrivende, men hvorledes en forsikring mot arbeidsløshet skal kunne anordnes for en saadan samsundsklasse har loven ikke git nogen veileitung om, og saken vil vistnok frembyde adskillige vanskeligheter.

Naar en arbeidsløshetskasse som ovenfor nævnt opfylder lovens krav med hensyn til medlemstal ( regelmæssig mindst 50 medlemmer), til vilkaar for optagelse i kassen, medlemsbidrags størrelse, omfang og arten av den understøttelse, som skal ydes, m. v. (hvorom nærmere nedenfor), har kassen ret til av Indenriksministeren at bli meddelt offentlig anerkjendelse.

Anerkjendelsen medfører for det første ret til stats tilskud. Dette skal for hver kasse aarlig svare til halvdelen av de samlede medlemsbidrag (ordinær kontingen og ekstraopkrævninger, men ikke bøter, indskud o. lign.), som er indbetalt av dens ubemidlede, nydende medlemmer (jfr. nedenfor). Efter loven av 1907 var statsbidraget noget høiere, idet det utgjorde halvdelen av medlemsbidragene tillagt kommunetilskuddet; nu bortfalder altsaa den del av statstilskuddet, som beregnedes efter det oppebaarne kommunetilskud.

Dernæst kan kassene faa frivillige kommunebidrag. Herom bestemmer loven, at kommuner, i hvilke anerkjendte arbeidsløshetskasser har hovedsæte eller avdelinger, har ret til, uten samtykke av høiere myndighet, at yde tilskud til den eller de paagjældende kasser, dog at kommunens tilskud ikke for nogen kasses vedkommende for et enkelt regnskapsaar maa overstige en tredjedel av de samlede medlemsbidrag, indbetalt af medlemmer, for hvilke kommunen var opholdskommune den nærmest forutgaaende 31te mars. Videre kan et medlems opholds- eller forsørgelseskommune yde tilskud til bestridelse av hans medlemsbidrag for det løpende regnskapsaar, naar kommunalbestyrelsen skjønner, at han vanskelig vil kunne utrede hele sit bidrag; ydelsen av saadant tilskud, som ikke maa overstige  $\frac{1}{3}$  av medlemsbidraget, medfører ikke for vedkommende de med mottagelse av fattighjælp forbundne følger.

De offentlige tilskud utbetales kassene efterskudsvis i henhold til regnskaper, som føres efter fastsatte skemaer for aar, regnet fra 1ste april til 31te mars, og som med beretning om virksomheten og medlemsfortegnelse indsendes til Arbeidsløshetsinspektøren og gjennemgaaes av ham.

Som ordinære — «nydende» — medlemmer av en anerkjendt arbeidsløshetskasse optages ubemidlede lønsarbeidere (formue ikke over 5000 kroner for ugifte, 10 000 kroner for gifte). Aldersgrænsen for optagelsen bestemmer kassen i sin vedtægt; dog maa den ikke sættes under 18 eller over 60 aar. Vedkommende maa videre være knyttet til det eller de fag, for hvilke kassen er bestemt (faglige kasser), eller bosat indenfor kassens omraade (kasser med udelukkende stedlig begrænsning og aapen for enhver, som fylder vilkaarene, uanset fag). Den, som tilfredsstiller disse krav, maa ikke negtes optagelse i kassen og kan i tilfælde af negtelse faa dennes retmæssighet prøvet af Arbeidsløshetsinspektøren med adgang til appell til Indenriksministeren; indtrædelse i en arbeidsløshetskasse er saaledes ikke betinget av, at vedkommende er medlem av fagets organisation (fagforeningen). I denne sammenhæng er dog at merke, at det i en arbeidsløshetskasses vedtægt kan bestemmes, at kassens styre kan negte at opta personer, som av legemlige eller moralske grunde maa ansees usikket til regelmæssig erhvervsvirksomhet eller til samarbeide med arbeidsledere eller arbeidskamerater, liksom det ogsaa kan bestemmes, at styret skal

kunne utelukke saadanne personer fra medlemsret i kassen; ogsaa her kan den, som mener sig forurettet, klage til overordnet myndighet (Arbeidsløshetsnævnet og Indenriksministeren)

Foruten «nydende» medlemmer kan en anerkjendt arbeidsløshetskasse ogsaa opta medlemmer, som bare yder bidrag til kassen, men ikke har ret til hjælp av denne. Disse medlemmer med «hvilende» medlemsret behøver ikke at være lønsarbeidere eller ubemidlet i lovens forstand og kan være under 18 aar (f. eks lærlinger). Naar de fornødne betingelser er tilstede, kan saadanne blot bidragydende medlemmer kræve at gaa over til at være nydende medlemmer og vil da i visse henseender ha fordel af allerede fra før at være medlemmer av kassen (jfr. nedenfor).

Ingen kan samtidig nyde medlemsret i mere end én anerkjendt arbeidsløshetskasse, og den, som opfylder betingelsene for at være nydende medlem av en kasse, kan ikke staa som bare bidragydende medlem av samme. Intet medlem av en anerkjendt arbeidsløshetskasse kan ved at indtræde i flere arbeidsløshetskasser sikre sig en større daglig pengehjælp end  $\frac{2}{3}$  af den gjennemsnitlige arbeidsfortjeneste i vedkommende fag eller indenfor kassens omraade.

Det aarlige medlemsbidrag, kontingensten, skal være fastsat saaledes, at den i forbindelse med det ovenfor omhandlede tilskud fra det offentlige efter de forhaandenværende erfaringer maa antages tilstrækkelig til at yde medlemmene den i vedtaegten fastsatte understøttelse. Ekstrabidrag skal kunne opkræves i forhold til kassens skiftende behov. Kontingenstberetningen lettes i høi grad ved, at alle arbeidsløshetskasser paa én nær er faglig begrænsede kasser og derhos paa tre nær landeskasser, det vil si omfattende hele riket; ved den faglige begrænsning muliggjøres en nogenlunde rigtig forutberegning af utgiftene, idet den fra fag til fag saa forskjellige arbeidsløshetsrisiko derved kan komme i betragtning, og ved at omraadet er det hele land, opnaaes større risikofordeling (likesom denne omstændighed har betydning for den i arbeidsløshetsforsikringen saa vigtige arbeidsanvisning).

Understøttelsen kan ydes som: 1) dagpenge, 2) husleichjælp, 3) reise- og flyttehjælp og 4) barselhjælp i indtil 4 uker efter nedkomsten (det sisste nyt i loven af 1914); den utredes kontant eller in natura, dog at restancer til arbeidsløshetskassen (men ikke andet krav, f. eks. fagforeningens) kan fradrages ved utbetalingen.

Hyd understøttelsens størrelse angaar, maa der av faglig begrænsede kasser ikke ydes utover  $\frac{2}{3}$  af den gjennemsnitlige arbeidsfortjeneste i vedkommende fag og av stedlig begrænsede kasser ikke utover  $\frac{2}{3}$  af den almindelige arbeidsløn indenfor kassens omraade; dog maa understøttelsen i intet tilfælde utgjøre under 50 øre eller over 2 kroner daglig. Hvis et medlem, som har ret til understøttelse som følge af arbeidsløshet, overtår et arbeide mot vederlag, som er mindre end forannævnte maksimumsunderstøttelse, kan kassen supplere hans indtægt op til dette beløp; omvendt kan understøttelsen forholdsvis bortfalde, hvis vedkommende under en arbeidsløshetsperiode faar midlertidig arbeide mot løn, som er høiere end hans eller fagets gjennemsnitlige dagsindtægt.

Der skal i arbeidsløshetskassens vedtaegt være fastsat et maksimum av dagantal, for hvilket der kan ydes understøttelse til et medlem indenfor et tidsrum af 12 maaneder; dette maksimum kan undtagelsesvis og med Indenriksministerens særlige tilladelse sættes til 50 dage, men skal som almindelig regel være mindst 70 dage. Den, som i løpet af 3 paa hverandre følgende regnskapsaar i understøttelse af kassen har mottat et beløp, som svarer til det tredobbelte af det aarlige maksimum, kan ikke faa yderligere understøtt-

telse, før han i et helt regnskapsaar har været medlem og betalt kontingent for dette tidsrum.

For at faa understøttelse av en arbeidsløshetskasse maa vedkommende i de umiddelbart forut for understøttelsens ydelse forløpne 12 maaneder ha været medlem av kassen og betalt sit medlemsbidrag. Heri kan dog Indenriksministeren tillate lempninger til fordel for lærlinger og unge fabrikarbeidere. Likesaa har medlemmer med «hvilende» medlemsret, naar de gaar over til at bli «nydende medlemmer», ret til at faa understøttelse efter et i kassens vedtægt fastsat tidsrum etter overgangen; dette tidsrum skal under hensyntagen til forholdet mellem de hvilende og de nydende medlemmers bidrag ansættes til mindst 1 og høist 12 paa hverandre følgende maaneder.

Understøttelse tilstaaes ikke for de første 6 dage af hver arbeidsløshetsperiode; denne ventetid, karenstiden, kan i vedtægten sættes op til 15 dage. Kravet om karenstid er i loven av 1914 mildnet derhen, at karenstidene tillates sammenlagt: et medlem kan f. eks. ta 4 dages karenstid, derefter faa midlertidig arbeide og efter dettes ophør fortsætte karenstidene, til det vedtægtsmæssige antal er naadd; det samme gjælder om arbeidsløse dage umiddelbart forut og efter sygdom. For kasser, hvor forholdene i faget bevirker hyppige kortvarige arbeids- og arbeidsløshetsperioder, kan Indenriksministeren bestemme, at karenstiden helt eller delvis skal bortfalde. Paa den anden side skal Indenriksministeren for kasser, som i større omfang tæller sæsonarbeidere blandt sine medlemmer, bestemme, enten at understøttelse ikke skal ydes paa visse tider af aaret, eller at karenstiden skal være over 15 dage. Det ovennævnte midlertidige arbeide, som ikke avbryter karenstiden, maa ikke vare over 3 (med Indenriksministerens samtykke 5) uker.

I denne sammenhæng nævnes, at det i en arbeidsløshetskasses vedtægt kan bestemmes, at kassen er berettiget til at indgaa overenskomst med andre (utenlandske) foreninger om gjensidig understøttelse til medlemmer; overenskomst som nævnt skal godkjendes af Arbeidsløshetsinspektøren og kan af ham kræves opsgaet. Denne bestemmelse er ny i loven av 1914, men lovfæster i hovedsaken en med Indenriksministerens godkjendelse i en aarrække fulgt praksis; bestemmelsen tillater kassene at utvide sine ved gjensidighetsoverenskomstene paatagne forpligtelser til ogsaa at omfatte ydelse af understøttelse av enhver art, mot tidligere alene reisehjælp.

Lovens formaal er at støtte arbeidsvillige og arbeidsdygtige personer under uforskyldt arbeidsløshet. Understøttelse maa derfor ikke ydes:

- 1) under streik eller lockout til arbeidere, som omfattes av samme,
- 2) til medlemmer, hvis arbeidsløshet er forårsaket ved sygdom eller arbeidsudygtighet, saalænge sygdommen eller arbeidsudygtigheten varer,
- 3) til medlemmer, hvis arbeidsløshet hitrører fra, at de uten fyldestgjørende grund har forlatt sit arbeide, eller maa ansees forskyldt ved overdreven nydelse af berusende drikke eller ved ufordragslighet overfor arbeidsgivere eller arbeidskamerater eller ved utilbørlig adfærd,
- 4) til medlemmer, som avsoner idømt straf, hensitter i varetægtsarrest, oppebærer fast fattigunderstøttelse eller som avtjener vernepligt,
- 5) til medlemmer, som uten fyldestgjørende grund vægrer sig ved at overla et av kassens styre eller kommunalt arbeidsanvisningskontor anvist arbeide, som efter kassens styres skjøn svarer til hans evner.

Negter en kasses styre i henhold til foranstaende regler at yde et medlem understøttelse, kan han indanke avgjørelsen til Arbeidsløshetsnævnets og videre til Indenriksministerens prøvelse. Adgang til saadan administrativ appell har ogsaa Arbeidsløshetsinspektøren og en kommunalbestyrelse i tilfælde av, at understøttelse antages uretmæssig indrømmet.

Nyt i loven av 1914 er forskriften om krisefond. En anerkjendt arbeidsløshetskasse kan gjennem vedtægtsbestemmelse henlægge en av Indenriksministeren nærmere fastsat brøkdel av medlemsbidragene til et særskilt fond, som ikke maa brukes til dækning av kassens ordinære understøttelse, men av hvis midler der under ekstraordinær arbeidsløshet kan utredes understøttelse utover det i vedtægten fastsatte høieste dagantal, dog i ett aar ikke for mere end 70 dage. «Kriseunderstøttelse» maa bare ydes medlemmer, som tilhører et fag, indenfor hvilket der ifølge Indenriksministerens avgjørelse hersker ekstraordinær arbeidsløshet. Til arbeidsløshetskasser, som har oprettet krisefond, skal de kommuner, hvor kassene har hovedsæte eller avdelinger, i alle tilfælde yde tilskud utgjørende det lovbestemte maksimum (jfr. ovenfor). De nærmere regler om disse fonds virksomhet fastsættes av Indenriksministeren.

Tilsynet med de anerkjendte arbeidsløshetskasser føres efter loven av en av Kongen utnævnt *Arbeidsløshetsinspektør*. Til ham skal kassene indsende sine andragender om anerkjendelse; han skal gjennemgaa deres vedtægter og paase, at de fyldestgjør lovens krav, avgjøre indstilling om kassenes anerkjendelse og hans samtykke er nødvendig til vedtægtenes forandring. Gjennem aarsregnskapene og -beretningene skal han følge kassenes virksomhet, og i mindst 3-aarige perioder foretages der paa hans foranstaltning regnskaps- og kasseeftersyn hos samtlige kasser. Arbeidsløshetsinspektøren foretar (med bistand av en til Inspektoratet knyttet statistiker) de nødvendige paa statistiske beregninger over de enkelte fags arbeidsløshetsrisiko hvilende undersøkelser av det rette forhold mellem kontingen og understøttelse. Ved siden herav har Arbeidsløshetsinspektøren ifølge loven den almindelige opgave at være kassene behjælpelig med fornøden oplysning og veileitung og yde sin bistand til oprettelsen av nye kasser. Denne siste del av virksomheten er blit særlig fremtrædende ved siden av kontrollen med, at kassene holder sig sine vedtægter efterrettelig og at kassenes medlemmer i hvert enkelt tilfælde faar sin ret. Angaaende de anerkjendte arbeidsløshetskassers virksomhet avgir Arbeidsløshetsinspektøren hvert aar beretning til Indenriksministeren, som offentliggjør et utdrag av den.

Under Arbeidsløshetsinspektørens forsæte avholdes aarlig et møte av tillidsmand for arbeidsløshetskassene. Enhver anerkjendt kasse sender 1 tillidsmand; tæller en kasse over 1000 medlemmer, har den ret til at sende 2 tillidsmænd og yderligere 1 for hvert fulde antal 1000 medlemmer. Aarsmøtet skal forhandle om kassenes virksomhet og samarbeide, og her foretar tillidsmændene tillike valg inden sin midte paa 6 medlemmer av *Arbeidsløshetsnævnet*. Dette er et raad med Arbeidsløshetsinspektøren som formand og bestaaende — foruten av de 6 nævnte tillidsmænd — tillike av 2 av Landstinget og 2 av Folketinget valgte medlemmer. I loven er forskjellige saker henlagt under nævnet, dels til erklæring og dels til avgjørelse, men derhos har det den opgave at «danne bindeledd mellem de enkelte kasser, fastsætte regler for deres samvirken, herunder for overflytning av medlemmer fra en kasse til en anden, og saavidt gjørlig sørge for ensartethet i reglene for kassenes understøttelser». Endelig kan nævnet utarbeide regler om hel eller delvis gjenforsikring av kassenes risiko. Arbeidsløshetsnævnet, som altsaa efter sin sammensætning repræsenterer den praktiske sagkyndighet, ansees som en faktor av væsentlig betydning for lovens heldige utførelse og i det hele arbeidsledighetsforsikringens bedst mulige fremme. Av spørsmål, som har været drøftet i nævnet, kan anføres: definition av begrepet arbeidsløshet, organisation av en det hele land omfattende faglig arbeidsanvisning (jfr. lov om arbeidsanvisning av 29de april 1913), overflytningsregler m. m.

Angaaende arbeidsløshetskassenes virksomhet m. v. hit-sættes en del oplysninger fra Arbeidsløshetsinspektørens seneste indberetning for regnskapsaaret 1ste april 1913—31te mars 1914:

Ved utgangen av regnskapsaaret — den 31te mars 1914 — var der tilsammen anerkjendt 55 arbeidsløshetskasser, d. v. s. det samme antal som ved begyndelsen af regnskapsaaret, idet i dettes løp ingen ny kasse er meddelt anerkjendelse. Av kassene var de 51 faglig begrænsede landskasser, 3 faglig begrænsede landsdelskasser (omfattende Sjælland) og 1 lokalt begrænset (omfattende Gentofte, Lyngby og Gladsaxe sogne).

Antallet av ubemidlede nydende medlemmer i disse 55 anerkjendte kasser var 131 113, hvorav 115 251 mænd og 15 862 kvinder. Medlemmene fordele sig saaledes, at omkring 46 pct. falder paa Kjøbenhavn med Fredriksberg, 38 pct. paa provinsbyene og 16 pct. paa landdistrikturene. 18 kasser med i alt 40 839 medlemmer hadde baade helt-, halvt- og delvis betalende medlemmer (efter deres stilling i faget, deres lønsforhold og lignende). Det samlede antal halvt- og delvis betalende medlemmer beløp sig til 10 307. Den største del derav var kvinder.

Foruten de nævnte ubemidlede nydende medlemmer hadde kassene ved regnskapsarets utgang 47 bemidlede nydende medlemmer, 1 075 medlemmer med «hvilende» medlemsret og 2 æresmedlemmer.

I regnskapsaaret er medlemstallet i de anerkjendte arbeidsløshetskasser steget med omkring 11 000 eller 9 pct. Stigningen falder spredt over de fleste kasser; bare nogle faa av de smaa kasser viser en liten tilbakegang. Av stigningen hidrører de 7 000 fra 6 av de store kasser (Arbeidsmændenes, De Kvindelige Arbeideres, Tobaksarbeidernes, Tekstilarbeidernes, Skräddernes og De Faglerte Jern- og Metalarbeideres arbeidsledighetskasser).

I forhold til samtlige organiserte arbeidere i Danmark er antallet av arbeidsløshetsforsikrede det samme som i regnskapsaaret 1912—1913, d. v. s. omkr. 6/7, nemlig 131 113 forsikrede af 152 787 organiserte. Av de 21 000—22 000 organiserte arbeidere, som ikke er forsikret, utgjør stats- og kommunearbeidere omkr. 10 000, landarbeidere og husassistenter opimot 2 000, sjøfolk (herunder syrbøtere) vel 4 000, handels- og kontorfunktionærer samt farmaceuter over 4 000.

Arbeidsledighetskassenes indtægter i regnskapsaaret stiller sig saaledes:

Nydende medlemmers bidrag	{	ordinært kr. 1 516 989.
Andre medlemmers bidrag.	ekstraordinært	« 28 919.
Bøter, indskud m. m.	«	5 981.
Gaver.	«	9 774.
Renter.	«	2 386.
Statstilskud for 1912—1913	«	104 567.
Kommunetilskud for 1912—1913	«	891 144.
	«	413 534.
		Tilsammen kr. 2 973 294.

Det vil sees, at der i ordinært og ekstraordinært bidrag fra nydende medlemmer i det forløpne aar er indbetalt et samlet beløp av litt over 1½ million kroner; bidraget utgjør i gjennomsnit pr. medlem kr. 12,30. I forhold til regnskapsaaret 1912—1913 med et indbetalt medlemsbeløp av kr. 1 408 112 er der altsaa en stigning af over 100 000 kroner; stigningen skyldes væsentligst foretagne utvidelser av understøttelsen.

Statskassens tvungne og kommunenes frivillige tilskud utredes efter-skudsvis for det forløpne regnskapsaar, og kan derfor først optages paa regn-skapene for det aar, som følger efter det, for hvilke de er ydet.

Det ovenfor under indtægten opførte kommunetilskud, som altsaa angaaer kassenes regnskapsaar 1912—1913 (kommunens regnskapsaar 1913—1914) er betalt af 57 bykommuner med ialt kr. 385 720 og 97 landskommuner med ialt kr. 27 814. Av det indbetalte beløp fra kommunene er kr. 401 434 indsendt til inspektoretatet til videre fordeling mellem kassene.

Arbeidsledighetskassenes utgifter fordeler sig saaledes:

Dagpenge . . . . .	kr. 1 822 812.
Reisehjælp . . . . .	“ 66 882.
Juleunderstøttelse . . . . .	“ 30 531.
Flyttehjælp . . . . .	“ 23 920.
Hjælp in natura . . . . .	“ 5 739.
Administrationsutgifter . . . . .	“ 268 658.
	Ialt kr. 2 218 542.

Ialt er der saaledes i understøttelse ydet omtr. 2 millioner kroner mot omkr.  $1\frac{1}{2}$  million i 1912—1913. Av understøttelsen er den overveiende del ydet i form av dagpenge, dels som stedlig understøttelse, dels som dagpenge til reisende.

Juleunderstøttelse er ydet av 18 kasser. Denne hjælp gives medlemmer, som er arbejdsløse ved juletid og har været det i et visst i vedtægtene nærmere fastsat antal dage før jul.

Flyttehjælp er ydet av 23 kasser.

Ydelsen av naturalhjælp er bragt i anvendelse av 4 kasser.

Den samlede administration i kassene (av forsikringen og arbeidsanvisningen tilsammen) har som anført kostet ialt kr. 268 658 eller 9 pct. av det samlede intægtsbeløp i gjennemsnit kr. 2.13 pr. medlem.

En sammenstilling av det samlede intægts- og det samlede utgiftsbeløp viser, at indtægten for samtlige kasser underrett har oversteget utgiftene med kr. 754 752. Dette resultat fremkommer derved, at 53 kasser har hat et samlet overskud av kr. 806 706, mens 2 kasser har hat underskud til et samlet beløp av kr. 51 954.

Kassenes samlede formue utgjorde den 31te mars 1914 kr. 3 137 162 mot den 31te mars 1913 kr. 2 382 410.

Nedenstaende tabel gir en oversikt over kassenes statstilskud og kommunenes frivillige tilskud i de 6 regnskapsaar, som er forløpet siden arbeidsløshetskasselovens ikrafttræden den 1ste august 1907:

Budgettermin.	Statstilskud.		Tilsammen.
	Kr.	Kr.	
1908—1909 <sup>1</sup> . . . . .	150 083.32	84 546.20	234 629.52
1909—1910 . . . . .	576 159.35	252 141.94	828 301.29
1910—1911 . . . . .	681 630.33	311 065.16	992 695.49
1911—1912 . . . . .	770 578.27	338 993.27	1 109 571.54
1912—1913 . . . . .	822 536.15	374 113.85	1 196 650.00
1913—1914 . . . . .	891 143.67	413 534.50	1 304 678.17
	3 892 131.09	1 774 394.92	5 666 526.01

Arbeidsledigheten i 1913—1914 har i det store og hele været som i terminen 1912—1913. For hvert av disse to aar er tallet paa samtlige ledige dage pr. medlem for alle kassene tilsammen 20.

Tallet paa understøttede dage pr. medlem er gået op fra 10 til 11. Da kassens medlemsantal er steget, er ogsaa de absolute tal paa understøttede og paa samtlige ledige dage steget. Likesom i 1912—1913 er ogsaa i 1913—1914 48 pct. av samtlige ledige arbeidsdage blit dækket med understøttelse.

<sup>1</sup> Statstilskuddet og kommunenes tilskud mangler for lovens første virkeaar 1907—1908, da begge tilskud utredes efterskudsvis og følgelig først opføres paa regnskapet for det aar, som følger efter det, for hvilket de er ydet.

Arbeidsledighetens stigning og synken indenfor de enkelte faggrupper i aarene 1908—1909 til og med 1913—1914 sees av følgende tabel:

		1908—09	1909—10	1910—11	1911—12	1912—13	1913—14
Bygningsfag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	27	24	25	21	16	18
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	75	68	60	48	34	34
Arbejdsmandsfag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	6	7	10	11	11	12
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	68	17	23	22	21	23
Nærings- og nydelses- middel-industrifag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	10	13	10	9	8	6
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	21	23	22	17	16	10
Tekstil- og beklæd- nings-industrifag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	5	7	7	6	6	7
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	8	9	12	11	11	13
Træ-industrifag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	12	10	9	7	6	7
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	25	26	20	15	13	14
Metal-industrifag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	15	15	14	8	7	8
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	31	32	26	16	13	14
Bok-industrifag . . . . .	Understøttede dage . . . . .	8	11	12	11	10	10
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	11	16	17	15	13	14
Samtlige kasser . . . . .	Understøttede dage . . . . .	13	13	14	12	10	11
	Samtlige l. arbejdssdage . . .	39	31	30	24	20	20

Arbejdsløshetsnævnet har i regnskapsaaret 1913—1914 avholdt 6 møter. Der har foreligget til behandling og avgjørelse 5 klager, indbragt i henhold til arbejdsløshetskasseloven, samt en overflytningssak. Iøvrig har nævnets møter væsentligst været optat af spørsmålet om arbeidsanvisningslovens utførelse i praksis og forholdsregler i den anledning fra kassenes side.

### Sverige.

Arbeidsledighetsforsikringens utvikling skyldes i Sverige som andensteds først og fremst arbeidersammenslutningenes selvhjælpsbestræbelsær.

Saaledes blev der allerede i 1884 af landets ældste og bedst ordnede fagorganisation, Svenska Typografförbundet, oprettet en arbeidsledighets- og reisehjælpskasse. Virksomheten var til en begyndelse temmelig begrænset, men viste sig allikevel meget nyttig for forbundets medlemmer og blev derfor efterhvert git større omfang. Typografenes eksempel blev i løbet af 90-aarene fulgt af det ene fagforbund efter det andet, og ved utgangen af 1914 var der ialt 18 fagforeninger med et samlet medlemsantal af 64 000, som tilsikrer sine medlemmer understøttelse i tilfælde af arbeidsledighed. Efter foreliggende oplysninger er inden de faglige sammenslutninger i arbeidsledighetsunderstøttelse utbetalt i 1906: kr. 96 000, 1907: kr. 100 000, 1908: kr. 244 000, 1909: kr. 331 000, 1910: kr. 295 607, 1911: kr. 242 568, 1912: kr. 235 560, 1913: kr. 214 278.

De almindelige principer for fagforeningenes arbeidsledighetsunderstøttelse er i korthet følgende:

Berettiget til understøttelse er alle foreningens medlemmer, i regelen dog først, efterat vedkommende har været medlem i  $\frac{1}{2}$ —1 aar. Ret til understøttelse indtræder bare ved uforskyldt arbeidsledighed, hvortil i almindelighed regnes enhver avskedigelse fra arbeidsgiverens side, som ikke er foranlediget ved en arbeidskonflikt eller ved drukkenskap. I almindelighed forekommer

der ogsaa bestemmelser om en karenstid. Understøttelsen er 1 kr., 1.50 à 2 kr. pr. dag, forskjellig for de forskjellige foreninger; i visse tilfælde varierer den for medlemmer inden samme forening (etter medlemstidens længde, kontingentens størrelse, forsørgelsesbyrde m. v.). Understøttelsen ydes fra 5–13 uker pr. aar, undtagelsesvis noget længere. Den arbeidsledige taper understøttelsen, hvis han vægrer sig ved at overta arbeide — ogsaa utenfor hans vanlige yrke —, som bydes ham mot tarifmessig betaling.

For denne understøttelsesvirksomhet har visse foreninger dannet særskilte fonds, hvortil avsættes en del av den lovbestemte kontingen; i andre utredes arbeidsledighetsunderstøttelsen av forbundets almindelige kasse.

Næsten alle svenske fagsforeninger, som paa denne maate har indrettet forsikring mot arbeidsledighet, har sluttet overenskomst med likeartede utenlandske foreninger om gjensidig understøttelse for reisende medlemmer.

Disse arbeidernes selvhjælpsbestræbelser har hittil ikke faat nogen støtte av det offentlige gjennem lovgivningen eller ved pengebidrag. Spørsmålet har imidlertid i en aarrække været under overveielse saavel av kommunale som statsmyndigheter.

Saaledes utarbeidet en av Overstatholderen i Stockholm i 1894 nedsat komunal komite en utredning i saken og hadde herunder sin opmærksomhet benvendt paa de forsøk, som i andre land var gjort for at finde en heldig form for indførelse av arbeidsledighetsforsikring; men komitéen sandt saken for vanskelig til dengang at kunne bringe i forslag nogen foranstaltning i nævnte retning.

I 1907 gav Riksforstyringsanstalten paa foranledning av en i Stockholm aaret i forveien avholdt fattigstyre-kongress og i henholdt til Regjeringens anmodning en fremstilling av arbeidsledighetsforsikringens davaerende stilling i ind- og utland; men heller ikke dette førte til noget praktisk resultat.

Tanken om, at staten med sine større hjælpemidler maatte træ støttende til i kampen mot arbeidsledigheten, begyndte efterhaanden at gjøre sig mere gjældende, og i 1908 blev der i Riks-dagen vakt motion om, at der skulde iverksættes en offentlig utredning af arbeidsledigheten i Sverige og om muligheten av en forsikring mot dens økonomiske følger. Forslaget mødte adskillig tilslutning, men vandt ikke flertal — og blev likeledes avslaat av Riks-dagen i 1909 og 1910. Av forslagets motstandere, særlig landsrepræsentantene, blev det fremholdt, at forslagene fortrinsvis vilde komme industriarbeiderne til gode og derigjennem bevirke, at industrien endnu sterkere vilde kunne lokke til sig og binde arbeidskraften paa bekostning av de øvrige næringsveie.

I 1911 beslutted Regjeringen at igangsætte en undersøkelse av arbeidsledighetsforsikringens utvikling og nuværende stilling i utlandet og i Sverige og paa grundlag derav utarbeide de forslag i emnet, som utredningen maatte gi anledning til. Av Civilministerens foredrag i saken hitsættes:

«Hvorvidt staten eller kommunene er den heldigste bærer av forsikrings- eller understøttelsesvirksomheten paa dette omraade, er et omstridt spørsmål, som i andre land har faat forskjellig løsning. Jeg forestiller mig, at i Sverige, hvor en stor del av de industrielle bedrifter ligger paa landsbygden, vil sakens fremme neppe kunne bygges paa en udelukkende kommunal indgripen. Staten maa træ til alene eller i samvirke med kommunen, hvis der skal kunne opnæaes nogen virkelig effektiv foranstaltning til hjælp for de arbeidsledige.» Noget regjeringsforslag i saken er hittil ikke fremkommet, og de ekstraordinære foranstaltninger, som blev trufne ved begyndelsen av krisen 1914, ansees tilstrækkelige for 1915.

### Finland.

I de senere aar har spørsmaalet om forsikring mot arbeidsledighet tiltrukket sig stadig større opmerksomhet hos den finske arbeiderklasse, og inden de fagforbund, som dannes av metalarbeidere, papirarbeidere, tekstilarbeidere og typografer, er der oprettet arbeidsledighetskasser. De understøttelser, som er utbetalt, er imidlertid ikke store, saaledes i 1909: 15 625 mark og i 1910 20 960 mark, motsvarende henholdsvis 3,9 og 9,5 pct. av vedkommende forbunds samlede utgifter; av nævnte beløp falder det aller meste paa metalarbeiderforbundet.

Samtidig er ogsaa spørsmaalet om det offentlige stilling til disse arbeidernes selvhjælpsbestræbelser optat til behandling. I 1908 blev der av Senatet nedsat en komité til at undersøke arbeidsledighetens utstrækning og former i Finland og muligheten av at indføre en arbeidsledighetsforsikring efter utenlandsk mønster med bidrag av stat og kommune, samt paa grundlag av disse undersøkelser utarbeide et forslag i saken.

Komitén fremla sin betænkning i 1911 og saken har derefter været behandlet av Finlands Landdag, som den 28de april 1914 — i hovedtrækkene i overensstemmelse med komitéforslaget — vedtok et utkast til «förordning angående arbetslöshestskassor, som äga rätt till bidrag ur allmänna medel».

Fra Landdagen er saken oversendt Senatet, hvor den for tiden befinder sig.

Det av Landdagen vedtagne lovutkast bygger i det store og hele paa de tilsvarende love i Norge og Danmark.

Ved arbeidsløshetskasse forstaar utkastet en for lønsarbeidere oprettet understøttelseskasse, som ved indtrædende arbeidsledighet bevilger sine medlemmer understøttelse og i dette øiemed av dem oppebærer en bestemt kontingen. Medlemstallet maa mindst være 50, og kontingenindtægten maa utgjøre mindst halvdelen af kassens indkomster (fraregnet det nedenfor omtalte bidrag av offentlige midler).

En arbeidsløshetskasses virksomhetsomraade kan omfatte det hele land eller dele derav, likesom den kan være delt i stedlige avdelinger. Kassen kan være tilsluttet en forening eller forbund av foreninger, som forfølger ogsaa andre formaal end forsikring mot arbeidsledighet; men arbeidsledighetskassens virksomhet maaisaafald være avgrenset fra foreningens (forbundets) øvrige gjøremaal og der maa føres særskilt regnskap m. v. over forsikringsvirksomheten. Tillemnningen er gjort av hensyn til de allerede bestaaende arbeidsledighetskasser, som ikke formelt er selvstændige kasser. Derimot har utkastet ingen bestemmelse, som svarer til den norske lovs § 6 om, at en arbeidsledighetskasse med offentlig bidrag skal være pligtig til paa almindelige vilkaar at opta som medlemmer ogsaa personer utenfor vedkommende fagforbund, naar de tilhører arbeidsfaget. En saadan pligt vilde — uttales der — vistnok medføre praktiske vanskeligheter; administrationen vilde bli vanskeliggjort, idet der for ikke-fagforeningsmedlemmer vilde kræves særskilte regnskaper, medlemsbøker m. m., likesom en saadan bestemmelse antages at ville vække motstand blandt arbeiderne. Her maa dog merkes, at efter forslaget kan ogsaa utenfor fagforeningene staaende personer — om de saa maatte ønske — oprette arbeidsledighetskasser.

Arbeidsløshetskasser, som fylder lovens krav, kan paa ansøkning av Senatet bli tilstaat ret til at faa bidrag av offentlige midler.

Det er drøftet i ovennævnte komitébetænkning, hvorvidt bidraget bør sættes i forhold til den til arbeidsløshetskassene indbetalte medlemskontingen eller til de av kassene utbetalte understøttelser. Komitén og med den Land-

dagen har valgt den siste ordning som den principielt rigtigste, idet der ogsaa er lagt vægt paa, at kommunenes andel i bidraget (se nedenfor) under kontingentsystemet maatte bli at fastsætte efter antallet av de i vedkommende kommune boende medlemmer uten hensyn til arbeidsløshetens ulike omfang paa de forskjellige steder; herved vilde det nemlig kunne hænde, at en kommunens bidrag til en kasse, hvis virksomhet omfattet flere kommuner, kom til at staa i urimelig forhold til den arbeidsløshetsunderstøttelse, som blev ydet til medlemmer, bosatte i kommunen.

Det offentliges bidrag er sat til to trediedele av de understøttelser, som i det forløpne halvaar er utbetalt de medlemmer, som i nævnte tid hadde ett eller flere barn under 15 år eller andet til arbeide uskikket barn, og til halvdelen av de beløp, som kassen har utbetalt andre av sine medlemmer.

Komitéen og Landdagen fremhæver, at omsorgen for de arbeidsledige nærmest paahviler kommunene og at disse derfor bør bære en del av heromhandlede understøttelser, i hvilken forbindelse bemerkes, at arbeidsløshetsforsikringen i nogen mon vil komme til at formindske kommunenes fattigutgifter. I Landdagens utkast foreslaaes derfor, at halvdelen av det offentliges bidrag skal erstattes av den kommune, i hvilken det medlem, som understøttelsen er git til, har hjemstavnsret. Av praktiske grunde skal dog staten forskudsvis utrede det hele bidrag og derefter søke refusion hos vedkommende kommune for dens andel.

Ifølge utkastet kan en kommune betale, helt eller delvis, den kontingen, som paahviler et medlem av en arbeidsløshetskasse. Saadan hjælp medfører ikke de med mottagelse av fattighjælp forbundne følger.

Som medlemmer av en understøttelseskasse kan ikke optages personer over 60 år; en høiere aldersgrænse er antat at kunne medføre stor risiko for arbeidsløshetskassene. Dog skal en arbeider, som er over 60 år, kunne optages som medlem, naar der ikke er forløpet mere end 60 dage, siden han trædte ut av en anden til offentlige bidrag berettiget arbeidsløshetskasse. Lavalderen for at bli optat som understøttelsesberettiget medlem er sat til 15 år.

Medlemskontingenen skal fastsættes saaledes, at de derved indkomne beløp sammen med det offentliges bidrag gjør det mulig for kassen at opfylde sine forpligtelser og avsætte til reserve- og andre fond de beløp, som maatte være bestemt i kassens vedtægter. Kontingen (og understøttelse) kan sættes til ulike beløp for de forskjellige grupper av medlemmer (efter yrke, medlemstid, arbeidsløn, bosted, familieforhold og lignende).

Understøttelsen kan ydes som dagpenge, husleie- og reisehjælp, og den utredes kontant eller in natura. Dagunderstøttelsen maa ikke sættes til et mindre beløp end 50 penni eller til et høiere beløp end 3 mark.

Understøttelse maa ikke ydes længere end 90 dage i løpet av 12 maaneder. Medlemmer, som i løpet av 3 paa hverandre følgende aar er utbetalt den efter vedtægtene høieste understøttelse, kan ikke faa yderligere understøttelse, førend 12 maaneder er gåaet og kontingenen for denne tid paa vedtægtsmæssig maatte betalt.

For at faa understøttelse maa vedkommende ha været medlem av arbeidsløshetskassen i de i de siste forut for understøttelsen forløpne 6 maaneder og betalt kontingen for denne tid. Videre maa han ha været arbeidsløs i en i vedtægtene fastsat ventetid, som ikke maa sættes kortere end 6 eller længere end 15 dage. Dog kan reisehjælp ydes medlemmer før ventetidens utløp.

Arbeidsløsheten maa være uforskyldt, ikke hitrøre fra streik eller lockout, sygdom o. s. v. Herom likesom angaaende pligt til at overta tilbudt arbeide, og om midlertidig lønnet beskjæftigelse gjælder lignende bestemmelser som efter den danske lov.

Tilsynet med kassene føres av den inspektionsmyndighet, som Senatet dertil forordner. Senatet utfører likeledes de forskrifter, som trænges til lovens gjennemførelse.

Landdagen anslaar det aarlige bidrag, som efter dens forslag vil bli at utrede av offentlige midler, til 280 000 mark, hvorav staten faar at bære noget over det halve, kommunene resten. Ved denne beregning er gaat ut fra forutsætningen i komitébetænkningen av 1911, at de av arbeidsledighetskassene utbetaalte understøttelser aarlig vil gaa op til høist 480 000 mark, samt fra, at halvdelen av dette beløp vil ydes til arbeidsløse med forsørgelsesbyrde.

### Belgien.

Den i Gent i 1898 trufne ordning<sup>1</sup> med kommunale bevilgninger til de fagforeninger, som yder sine medlemmer understøttelse under arbeidsledighet, er efterfulgt av lignende tiltak i alle større industridistrikter, og «kommunale arbeidsledighetsfond», som bevilgningene kaldes, er blit oprettet i flere kommuner, dels av de enkelte kommuner hver for sig, dels av flere kommuner i fellesskap. Fremgangen i de senere aar sees av følgende oversikt:

Aar.	Antal fonds.	Antal kommuner.	Tilsluttede kasser.	Utgifter			
				Kommunale bevilgninger Frances.	Utbetalte under- støttelser Frances.	Forvaltning, Frances.	Sum, Frances.
1907.....	14	27	284	101 367	79 426	10 374	89 800
1908.....	16	32	346	155 955	134 968	14 797	149 765
1909.....	21	41	364	138 972	117 841	17 092	134 933
1910.....	22	50	362	133 696	89 808	15 883	105 691
1911.....	25	72	396	141 995	126 313	17 577	143 890
1912.....	27	92	432	192 506	147 398	19 418	166 846

Arbeidsledighetsfondene er som nævnt kommunale institutioner, men er ikke underlagt den kommunale forvaltning; de har et særskilt reglement og eget styre, sammensat av repræsentanter for de kommunale myndigheter og for arbeiderne.

Av de 432 arbeidsledighetskasser, som ved utgangen av 1912 var tilsluttet kommunale fonds, tilhørte 69 tekstilindustrien, 61 træ- og møbelindustrien, 51 bygningsfaget, 51 metalindustrien og 41 den grafiske industri.

Den understøttelse, som arbeidsledighetsfondene yder, blir enten utbetaalt til arbeidsledighetskassene (fagforeningene) i forhold til disses egne understøttelsesbeløp i aaret, eller hver forsikret, som er arbeidsledig, faar sig direkte utbetaalt av fondet det beløp, som fondet tilskyter utover fagforeningens understøttelse. Dette sisste er den mest almindelige fremgangsmaate, idet 91 procent av alle offentlige midler utbetales paa denne maate. Et mindre antal kommunale fonds yder ogsaa særskilt understøttelse til arbeidsledige medlemmer av spareforeninger eller ihændehavere av sparebankbøker.

<sup>1</sup> Se den Departementale Komités indstilling, side 218-221, hvor «Gentersystemet» nærmere er omtalt.

De i 1912 utbetaalte understøttelser fordeler sig saaledes:

Til faglige arbeidsledighetskasser blev utbetaalt . . . . .	12 546 francs.
« arbeidsledige medlemmer av faglige kasser . . . . .	134 157 «
« arbeidsledige medlemmer av spareforeninger . . . . .	393 «
« arbeidsledige ihændehavere av sparebankbøker . . . . .	289 «
« andre arbeidsledige . . . . .	13 «

Tils. 147 398 francs.

Antallet arbeidsledige, som i 1912 nød godt av de kommunale bidrag, var 28 650 med tilsammen 145 954 arbeidsledighetsdage.

Ved siden av ovennævnte bidrag fra arbeidsledighetsfondene utbetaalte de anerkjendte fagforeningskasser i løpet av 1912 310 581 francs til arbeidsledige medlemmer.

Den kommunale arbeidsledighetsforsikrings heldige virkninger har medført, at den belgiske stat — fra 1907 av — har støttet bevægelsen med bidrag.

Statstilskuddet fordeles paa forskjellig maate: en del overlates de kommunale arbeidsledighetsfonds, en anden del utbetales direkte til fagforeningskasser, som er tilsluttet kommunale fonds, og en tredie del tilstaaes arbeidsledighetskasser, som opfylder visse vilkaar med hensyn til organisation og forvaltning uten samtidig at tilhøre nogen af de kommunale arbeidsledighetsfonds.

I aarene 1908—1912 blev statstilskuddet fordelt paa følgende maate:

	1908	1909	1910	1911	1912
Til de kommunale arbeidsledighetsfonds	2 195	3 250	2 760	3 335	3 672
Til arbeidsledighetskasser, tilknyttet de kommunale arbeidsledighetsfonds...	7 890	9 872	13 809	14 480	19 210
Til arbeidsledighetskasser for av staten anerkjendte fagforeninger, som ikke er tilknyttet de kommunale arbeidsledighetsfonds.....	1 421	1 914	1 555	1 729	2 029
Tils.	11 506	15 036	18 124	19 544	24 911

### Nederlandene.

Antallet av foreninger, som sikrer sine medlemmer understøttelse i tilfælde af arbeidsledighed, har skudt rask vekst i senere aar.

Ifølge «Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistik», januar 1914, var der ved utgangen av:

aaret 1910: 504 foreninger med 43 601 forsikrede medlemmer.

« 1911: 535 « « 48 482 « «

« 1912: 655 « « 58 876 « «

« 1913: 770 « « 70 481 « «

Av disse foreninger var de fleste fagforeninger, nemlig ved utgangen av:

aaret 1910: 486 foreninger med 42 319 medlemmer.

« 1911: 513 « « 46 682 «

« 1912: 629 « « 56 972 «

« 1913: 742 « « 68 361 «

I en del kommuner — ved begyndelsen av 1914: i 27 — er der efter belgisk mønster oprettet kommunale fonds med formaal at yde hjælp mot arbeidsledighed. Disse fonds har faat en stadig øket tilslutning blandt de foreninger, som gir sine medlemmer understøttelse i tilfælde af arbeidsledighed. Antallet av tilsluttede foreninger utgjorde saaledes ved utgangen av:

aaret 1910: 209 foreninger med 18 226 forsikrede medlemmer.

« 1911: 248	« « 24 268	« «
« 1912: 281	« « 29 313	« «
« 1913: 306	« « 34 533	« «

Heri var indbefattet henholdsvis 185, 221, 252 og 277 fagforeninger med henholdsvis 16 216, 21 949, 26 985 og 32 341 forsikrede medlemmer.

I aarene 1911, 1912 og 1913 blev der af foreningene utbetalt medlemmene i arbeidsledighetsunderstøttelse henholdsvis 58 260, 110 605 og 335 651 gylden. Av disse beløp falder henholdsvis 45 969, 50 191 og 64 969 paa foreninger, tilsluttet de kommunale arbeidsledighetsfonds. Til forsikrede medlemmer av disse foreninger ydet fondene i de nævnte aar et tilskud av henholdsvis 37 906, 42 070 og 51 099 gylden. Desuden blev der i samme aar af arbeidsledighetsfondene ydet mindre bidrag til medlemmer av foreninger, som ikke var tilsluttet fondene.

Staten yder ikke noget tilskud til foreningenes selvhjælpsbestræbelser paa dette omraade. Der foreligger fra 1907 et forslag til lov om statsbidrag til fremme af arbeidsledighetsforsikring, men forslaget har — saavidt vites — endnu ikke ledet til vedtagelse av nogen lov.

### Frankrike.

Regjeringsdekretet av 9de september 1905,<sup>1</sup> som i medhold av finansloven av 22de april s. a. fastsætter reglene for statsbidrag til arbeidsledighetskasser, er delys ændret ved tillægsdekreter av 20de april og 31te december 1906, 3die december 1908 og 28de december 1912.

Av forandringene merkes:

Ifølge dekretets a r t. 5 har kassene først ret til statsbidrag efter at ha været i virksomhet i 6 maaneder. Hertil er nu føjet følgende tillægsartikel:

«Dog kan der til opmuntring ydes en begyndende kasse et bidrag indtil 100 francs, naar den har mindst 50 medlemmer, har indkrævet kontingent og paalagt sine medlemmer en kontingent, stor nok til, at kassens regelmæssige virksomhet er sikret.»

Bestemmelsen i a r t. 9 om, at statsbidrag ikke kan beregnes efter en høiere arbeidsledighetsunderstøttelse end 2 francs om dagen, er forandret, idet understøttelsesbeløpets maksimumsgrænse er sat op til 2.50 francs. Videre er artiklen git følgende tillæg:

«Den del av arbeidsledighetsunderstøttelsen, som skyldes tilskud fra kommuner, departementer (amter) m. v., medtages ikke ved beregningen av statsbidraget.»

Art. 11, 1ste led er git en ny lydelse; 2det led er uforandret; som 3die led er tilføjet følgende bestemmelse:

«Er forholdet en trediedel ikke naadd, og kassens virksomhet ikke desto mindre har et normalt forløp, kan kassen ydes et bidrag av indtil 20 pct. av

<sup>1</sup> Se den Departementale Komités indstilling. side 63-67, hvor dekretet er gjengitt i oversættelse.

de i halvaaret ialt indbetalte kontingentbeløp. I dette tilfælde kommer bestemmelseren i § 12 til anvendelse.»

Ifølge art. 12 i dekretet av 1905 maatte statsbidraget ikke overstige 16 pct. av de i løpet av halvaaret utbetalte understøttelser. Maksimumsgrænsen er nu forhøjet til 20 pct. av understøttelsesbeløpet.

I den av «Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale» for aaret 1913 avgivne beretning<sup>1</sup> om statstilskuddet til arbeidsledighetskassene uttales, at forsikring mot arbeidsledighet stadig gjør fremskridt, men dog endnu ikke er naadd sin fulde utvikling. Det oplyses, at der i statsbidrag til arbeidsledighetskasser i hvert av aarene 1911, 1912 og 1913 blev bevilget 70 000 francs, hvorav i de nævnte aar blev utbetaalt i bidrag henholdsvis 50 726 francs, 47 742 francs og 55 445 francs. Statsbidrag blev i 1912 ydet 114 kasser med ialt 49 595 medlemmer og i 1913 117 kasser med et samlet medlemsantal av 50 815. Særlig inden tekstilindustrien øker antallet af arbeidsledighetskasser: mens det saaledes i 1909 bare fandtes 8 arbeidsledighetskasser med ialt 5 318 medlemmer, var der i 1913 29 anerkjendte kasser med tilsammen 11 256 medlemmer.

### Schweiz.

Den 3die juni 1913 vedtok Nationalraadet en motion til Forbundsraadet om at opta til overveielse, hvorvidt og i tilfælde hvorledes forsikring mot arbeidsledighet kan bli fremmet gjennem Forbundsforanstaltning. Forbundet har dog hat store opgaver paa andre områder av socialforsikringen og har derfor ikke hittil kunnet gaa til løsning av spørsmålet om arbeidsledighetsforsikringen. Imidlertid er det pekt paa, at Forbundet vil kunne samvirke i saken med de enkelte kantoner til oprettelse av frivillig offentlig forsikring og understøttelse av fagforeningenes arbeidsledighetsforsikring og herunder hiføre den ønskelige enhet i forsikringsregler m. v., likesom der ved Forbundets indgripen vil kunne skaffes tilveie den nødvendige ensartede statistik og andre erfaringer, som trænges til lovfistning i større omfang.

Angaaende foranstaltninger i de enkelte kantoner hitsættes følgende oplysninger:

**Basel.** (Basel-Stadt.) Siden 1910 er der indrettet en offentlig forsikringskasse, som tegner frivillig forsikring mot arbeidsledighet.

Ret til forsikring har enhver mandlig og kvindelig, mindst 17 aar gammel, arbeider (salarié), som har bodd i kantonen i de siste 6 maaneder og som ikke har stadig sysselsættelse i større avstand fra kantonen end 25 km.

Maanedspræmien, som betales ved indklaebning av merker, er forskjellig etter arbeidets art, lønnens størrelse og familiens økonomiske stilling; præmien er henført til 3 klasser:

med en dagløn av indtil .....	4,50	fr.	utgjør den	60	cts.
« — « « .....	5,50	« « «	80	«	«
« — « over .....	5,50	« « «	1	fr.	—

Den daglige understøttelse er for alle slags arbeidere fastsat saaledes: enslige personer med en dagløn av indtil .....

4,50	fr.	: 1,80	fr.	pr.	dag
« — « —	4,50—5,50	«	2,00	«	—
« — « —	av mere end..	5,50	«	2,20	« —

<sup>1</sup> av 14de september 1914, inddat i «Bulletin du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale» for august—septbr. s. a.

forsørgelsespligtige personer

med en dagløn av indtil .....	4,50	fr.: 2,40	fr. pr. dag
“ “ — fra .....	4,50—5,50	“ 2,60	“ —
“ “ — av mere end ..	5,50	“ 2,80	“ —

Understøttelsen maa ikke overstige et beløp, som svarer til to trediedele av, hvad der er vedkommendes dagløn. Den utbetales først efter 3 dages ventetid og tilstaaes i høiden for 70 dage i ett år.

I tilfælde af arbeidsledighed maa den arbeidsledige melde sig to gange daglig i det offentlige arbeidsanvisningskontor. Forutsætningen for overtagelsen af arbeide er, at den arbeidsledige er skikket til det, at arbeidet er lønnet efter tarifens eller de stedlige arbeidsbetingelser og at den forsikrede, hvis han har familie, kan gaa hjem over middag. Den arbeidsledige er ikke forpligtet til at overta arbeide, som er blitt ledig ved streik eller lockout.

Byen Basel har indtatt i sine kontrakter om overtagelse av offentlige byggearbeider en bestemmelse om, at arbeiderne skal tages fra de kommunale arbeidsanvisningskontorer. Disse kontorer skal først anvise arbeide for dem, som er medlem av arbeidsledighetskassen eller av de foreningskasser, som nyder bidrag af det offentlige.

Indretningens daglige forvaltning tilligger en af Regeringen ansat forretningsfører. Tilsynet føres af en kommission paa 11 for 3 år valgte medlemmer, af hvilke 6 tilsettes af Regeringen, mens de 5 vælges af de forsikrede inden deres midte. Denne kommission er tillike appelinstant i indretningens anliggender.

Indretningens medlemstal utgjorde i 1911: 447, i 1912: 793, i 1913: 1643.

I 1913 ydet indretningen tilskud til 8 private fagforeningskasser med et samlet medlemsantal af 5 116.

I 1913 var der ialt 2 100 anmeldte arbeidsledige med tilsammen 43 681 tapte arbeidsdage. Av disse fik 1 682 utbetalte understøttelser til et samlet beløp av 90 116 francs (783 blev direkte understøttet af kassen med ialt 54 405 francs; 899 av vedkommende fagforening med tilsammen 35 711 francs).

Av indretningens medlemmer i 1913 (1643) tilhørte 1 125 bygningsfaget. Av disse var over 70 pct. ældre end 30 år og over 62 pct. utlændinger.

Som tilskud til indretningen ydet det offentlige i 1911: 15 000 francs, i 1912: 29 200 francs og i 1913: 42 400 francs.

Den 3-aarige prøvetid for indretningen utløp sommeren 1913 og den ovennævnte kommission har fundet, at grundlaget for indretningen har slaat til og at der ikke er opfordring til at gjøre nogen forandringer.

Foruten gjennem den ovennævnte forsikringsindretning støtter det offentlige ogsaa arbeidsledighetsforsikringens fremme ved at yde bidrag til fagforeninger og andre sammenslutningers kasser for forsikring mot arbeidsledighet.

Betingelsene herfor er, at foreningen har bestaat i 6 maaneder, har sit hovedsæte eller iafald en avdeling i Basel-Stadt og tæller mindst 50 dér bosatte medlemmer.

Understøttelse maa bare ydes uforskyldt arbeidsledige, som har tilhørt kassen i de sisste 6 maaneder og betalt den skyldige kontingen. Understøttelse maa ikke ydes mere end 70 dage i aaret og beløpet ikke overstige 2/3 av den tidligere arbeidsløn.

Statstilskuddet beregnes i forhold til den indbetalte medlemskontingent (mellem 20 og 40 pct. av dens samlede beløp) og til de av kassen utbetalte understøttelsesbeløp (mellem 30 og 60 pct. av disses samlede beløp). Tilskuddets ene del skal tjene til at skaffe kassen et reservefond; naar dette har naadet

en bestemt høide, falder denne del av statsbidraget bort, og ydes først paany, naar reservefondets størrelse er avtat under den fastsatte grænse. Den anden del av statstilskuddet kan helt eller delvis anvendes til dækning af kassens utlæg eller tjenc til dannelsen af et særfond. Naar kassens samlede formue har naadd en bestemt høide, bortfalder denne del af statstilskuddet for paany at bli ydet, hvis formuen undergaar en betydelig formindskelse.

I 1911 og 1912 blev der ydet tilskud til 5 fagforeninger, henholdsvis 3 195 francs og 3 412 francs: d. v. s. 40 til 50 pct. af den av dem ydede understøttelse.

**Genf.** Ifølge en lov av 1909 har staten for et tidsrum av 10 aar paatat sig at yde fagforeninger og visse andre sammenslutninger, som har oprettet arbeidsledighetskasser for sine medlemmer, et tilskud av 60 pct. av understøttelser, utbetalet den, som paa almindelig vis er indtraadt som medlem av kassen.

Foreningene har at forelægge sine vedtægter m. v. til offentlig godkjendelse. Vilkaaret for statstilskuddet er, at understøttelsen for det enkelte medlems vedkommende ikke overskrider 60 dage om aaret og ikke tilstaaes andre av kassens medlemmer end dem, som har været bosat i kantonen i det siste aar eller har tilhørt en likeartet schweizisk forening mindst i ett aar. Foreninger, hvis love utelukker schweiziske borgere fra at bli medlemmer, nyder ikke godt af statsbidrag.

Arbeidsledighet, som skyldes streik, sygdom, ulykkestilfælde under arbeidet eller andre fysiske mangler, gir ikke ret til understøttelse.

Foreningene maa føre eget regnskap for sin arbeidsledighetskasse. Statsbidraget utbetales efterskudsvis ved hvert kvartals utløp mot fremlæggelse av behørig regnskap.

I 1910 var der 10 understøttede faglige kasser (neelig for handelsmedhjælpere, metalarbeidere, bokbindere, hattemakere, tobaksarbeidere, bryggere, bakere, litografer, tapetserere og tømmermænd). I 1911 steg tallet til 12 (idet barbererne, snekkerne og polererne kom til, mens tømmermændene faldt bort). Statsbidraget utgjorde i 1910: 2 343 francs og i 1911: 1 953 francs.

**Neuchâtel.** Der foreligger et lovforslag fra 1912 om indførelse av tvungen forsikring mot arbeidsledighet, hvilket forslag imidlertid er begrænset til at omfatte arbeidere og arbeidersker i urmakerier og smaamekanik. Forsikringspligtige er arbeidere i nævnte virksomhetsgrense i alderen 18 til 65 aar med en aarsindtægt af ikke over 4 000 francs. For schweizerne, som ikke er borgere av kantonen, indtrær forsikringspligten, naar de har været bosat i kantonen i ett aar, for utlændinger efter to aar.

I præmie betaler en mandlig arbeider 1 fr. maaneden, en kvindelig arbeider 0,75 fr. Arbeidsgiverne og staten yder hver likesaa meget som de forsikrede.

Understøttelse ydes først, naar forsikringens styre (bestaaende af repræsentanter for arbeiderne, arbeidsgiverne og det offentlige) finder, at der er indtraadt en arbeidskrise.

Ventetiden skal fra tid til anden fastsættes ved særskilt beslutning.

Understøttelsesbeløpene utgjør:

for ugifte mænd	2,00	fr.	pr.	dag.
“ gifte	2,50	“	“	“
“ ugifte kvinder	1,50	“	“	“
“ gifte	2,00	“	“	“

hvortil føies 0,25 fr. pr. dag for hvert barn under 17 aar.

Understøttelsens varighet er indtil 60 dage, hvilket tidsrum dog undtagelsesvis kan overskrides, hvis kassens stilling er god.

Ved en lov efter dette forslag antages 7800 mænd og 2200 kvinder, altsaa ialt 10 000 personer, at ville bli forsikret mot arbeidsledighet.

**Zürich.** Under 23de mai 1914 er der utfærdiget en forordning om arbeidsledighetsforsikring i byen Zürich. Forordningen, som er traadt ikraft den 1ste august 1914, anordner oprettelsen af en offentlig forsikringskasse med tilskud af byens midler til kassens oprettelse, forvaltning og dækning af underskud ved virksomheten. Desuden indeholder forordningen tilsvagn om tilskud af bykassen til arbeidsledige, som er forsikret mot arbeidsledighet hos fagorganisationer, som har tat sig av saken ved egen selvhjælp.

Den nærmere ordning falder i hovedtrækene sammen med, hvad der gjælder Basel-Stadt (se foran).

### Tyskland.

Arbeidsledighetsforsikringen er hittil fremmet gjennem frivillig og kommunalt tiltak, dels efter forbillede av en i Køln i 1896 oprettet forsikringsindretning mot arbeidsledighet om vinteren (omdannet i 1911 til en frivillig forsikringskasse for det hele aar for ikke-organiserte arbeidere og for gjenforsikring for de arbeidersammenslutninger, som yder arbeidsledighetsunderstøttelse) — dels gjennem tillempning af Genter-systemet (første gang i Strassburg i 1907). I de senere aar er det imidlertid hævdet, at der til sakens løsning kræves støtte af staten (de enkelte forbundsstater og Det Tyske Rike) gjennem lovgivning og bevilgning. En forestilling i denne retning er bl. a. fremkommet fra det tyske bymøte (der Deutsche Städetag) i 1911, som anmodet Forbundsraadet om at opta til undersøkelse spørsmålet om en tvangsforsikring mot arbeidsledighet i vintertiden og snarest mulig forelægge Riksdagen lovforslag herom. I december 1913 meddelte statssekretæren i Riksdagen, at Regeringen hadde optat til overveielse spørsmålet om en statsforsikring mot arbeidsledighet, men at dertil trængtes en fuldkommere arbeidsledighetsstatistik og en utvikling af arbeidsanvisningen.

Av de forbundsstater, som har git sig av med saken, er i første række at nævne

**Bayern.** Indenriksministeriet lot i 1909 utarbeide en mørstervedtægt for kommunale anstalter for arbeidsledighetsforsikring, som blev tilstillet myndighetene i de større byer med opfordring til paa grundlag av vedtægten at gjøre praktiske forsøk med arbeidsledighetsforsikring.

Mørstervedtægten forudsætter, at der er to særskilte kasser, hvis oprettelse og forvaltning bekostes af kommunen:

en frivillig forsikringskasse, hvori saavel de enkelte arbeidere som deres sammenslutninger kan tegne forsikring, og som selv skaffer sig midler til at yde den vedtægtsmæssige understøttelse ved at opkræve medlemsbidrag, og

en tilskudskasse, som skal gi tilskud til forsikringskassens medlemmer og til sammenslutninger, som yder understøttelse mot arbeidsledighet; tilskudskassens midler forutsættes tilveiebragt gjennem ydelser fra kommuner e. lign.

Angaaende den nærmere ordning hitsættes følgende:

Forsikringskassen skal — som nævnt — dække sine utgifter gjennem tilstrækkelig høje indskudsbetaler. Hertil kommer de bidrag, som

tilskudskassen yder. Men disse bidrag skal tjene til at forhøie kassens egne ydelser, ikke til at lette dens byrde.

Der skal være en indtrædelsesavgift af (i norske penge) 45 øre og det ukentlige indskud beregnes under hensyntagen til vedkommendes arbeide og størrelsen av hans familie. Indskyterne ordnes i 4 indskudsklasser og indenfor hver klasse sondres videre mellem ugifte og gifte personer: Til klasse I hører den utlærte arbeider i fast sysselsættelse, til klasse II den ikke-utlærte i varig arbeide sysselsatte arbeider; under klasse III går den ikke-utlærte sæsonarbeider og under klasse IV utlærte sæsonarbeidere. Størrelsen av det ukentlige indskud beregnes saaledes:

Hvis der — under forudsætning af en understøttelse, ydet i 60 dage (10 uker) — av indretningen skal erlægges

daglig:	svarer hertil et indskud i klasse				
	I.	II.	III.	IV.	
ore.	ore.	ore.	ore.	ore.	ore.
53	13	21	32	40	
71	18	28	43	53	
89	22	35	53	67	
91	27	43	64	80	

Da kassen ikke har noget sikkert beregningsgrundlag, er der foreslaat en bestemmelse om, at medlemmer, som har trukket beløp, som overskrider gjennomsnittet av de til arbeidsledige utbetalte summer, skal erlægge et forhøjet indskud, mens medlemmer, som enten overhode ikke eller bare forsmaabeløp har faldt kassen tilbyrde, kan faa tilbake en del av sine indskud. Av samme grund skal understøttelsen fastsættes for hver maaned i forhold til de beløp, kassen har til raadighet. Første gangs understøttelse ydes, naar indskud er betalt for 52 uker; yderligere hjælp ydes, hvis i løpet av de siste 52 uker 40 ukeindskud er erlagt. Desuden forutsættes en ventetid av 8 dage efter arbeidsledighetens indtræden.

Som medlem av kassen optages arbeidere i alderen mellem 18 og 60 aar, — kvinder paa betingelse av, at de er ugifte eller skaffer underhold til sin familie. Arbeidere, som i de siste 3 aar har arbeidet i jordbruks- eller skogbruksbedrifter, er utelukket fra kassen; — en bestemmelse, som tar sigte paa at hindre, at arbeidsledighetsforsikringen opmuntrer til øket indrykning i byene av landsens arbeidere.

Understøttelsen ophører, hvis en arbeidsledig vægrer sig ved at overta et arbeide, som anvises ham. Ethvert passende og tilsvarende lønnet arbeide er han pligtig til at overta, selvom det er utenbys og ikke hører til hans fag. Dog er han ikke pligtig til at paata sig arbeidet, hvis det er uforholdsmaessig vanskeligere end hans sedvanlige beskjæftigelse eller er egnet til at skade ham i hans fagarbeide eller hvis der i vedkommende fag er streik eller lockout. Gifte arbeidere behøver ikke at paata sig arbeide utenfor kommunen, hvis dette vil vanskeliggjøre omsorgen for og samværet med deres familie. Arbeidsløse pligter daglig at melde sig i det kommunale arbeidskontor.

Av hensyn til de arbeiderforeninger, som ikke har indført arbeidsledighetsunderstøttelse, har utkastet truslet bestemmelse om, at saadanne foreninger, som paa stedet har mindst 30 medlemmer, under visse omstændigheter kan anmelde sine medlemmer til forsikring, indkassere indskud og utbale under-

støttelse. Der er ogsaa adgang til tillægfsforsikring af medlemmer med et større antal paarørende og en delforsikring af personer, som allerede er forsikret andetsteds (f. eks. i «Gewerkschaft», d. v. s. en i grubedrift anvendt selskapsform).

Tilskudskassen, som udelukkende bestaar ved bidrag fra kommuner og ved ydeler fra andet hold, har til øiemed forholdsvis at øke de ydeler, som forsikringskassen og organisationene erlægger, med bestemt tilmaalte beløp til hver enkelt understøttet og uddele sparepræmier til «sparere». Herved er gjennemført den grundsætning, at medlemmer av arbeiderorganisationene hverken stilles bedre eller daarligere end forsikringskassens medlemmer, mens den «sparer», som har mindre understøttelse behov, som ingen risiko har overtat og intet offer har bragt andre, faar et mindre tilskud. Videre er den grundsætning bestemmende, at ved alle former for arbeidsledighetsunderstøttelse maa understøttelsens samlede sum være begrænset til, hvad der er nødvendig til et nødtørftig underhold; den maa ikke svække den arbeidslediges interesse i at skaffe sig arbeide, og endelig maa understøttelsen ikke bidra til at lette organisationen i klassekampen.

Som følge av disse grundsætninger indeholder utkastet vigtige avvikeler fra Genter-systemet: Det tilskud, som ydes et foreningsmedlem, sættes nemlig ikke til en bestemt brøkdel af foreningsunderstøttelsen, men det er like stort som det tilskud, et medlem av forsikringskassen faar. Det ordnes som en bestemt pengeydelse, som for hver maaned fastsættes i forhold til kassens forhaandenrørende midler. Yder foreningen mindre end kassen, blir tilskuddet tilsvarende avkortet; yder denne mere end kassens høieste bidragssats, blir dog tilskuddet avkorlet med et beløp, svarende til, hvad foreningens ydelse overstiger kassens høieste bidragssats. Grunden til denne avkortning er hensynet til, at ikke den samlede understøttelse skal overstige, hvad der er nødvendig til livsophold. Understøttelsens varighet blir ordnet paa samme maate.

Følgen af den principielle likestilling med forsikringskassen er, at betingelsen for opnaaelse af tilskud, særlig med hensyn til bosted, hjemsted, ventetid m. v., er de samme. Ogsaa foreningsmedlemmet har i første linje bare krav paa at bli anvist arbeide. Likesom medlemmer av forsikringskassen og den optagne «sparer» har vedkommende en forret til fremfor de øvrige arbeidssøkende hos byens arbeidskontor at bli anvist arbeide.

De optagne arbeiderforeninger -- som maa ha et mindste-medlemstal av 50 medlemmer og administrationslokale paa stedet -- har at utbetale tilskuddet forskudsvis samtidig med kassens utbetaling af dens bidrag til foreningen; de maa føre særskilt regnskap og holde avregning maanedlig med tilskudskassen.

Som «sparer» optages enhver arbeider, som av egne midler for tilfælde af arbeidsledighet har gjort indskud i den kommunale sprekasse og efter sprekassens anmodning er opført paa listen over «sparere». Disse faar et tilskud av kassen, svarende til halvdelen af, hvad et medlem av forsikringskassen vilde ha faat, men for den samme tid som denne, naar bokføringen av det første spareindskud er skedd for mindst 52 uker siden og hans tilgodehavende for 26 uker utgjør mindst 18 kroner og for 39 uker mindst 27 kroner. Utgjør det avsatte beløp mindre end forsikringskassens høieste understøttelsesbeløp, sker der tilsvarende fradrag i kassens tilskud.

Regjeringens opfordring til kommunene om at oprette kasser som ovenfor omhandlet vandt liten tilslutning, og i statsbudgettet for 1914—15 blev derfor optat forslag om bevilgning af indtil 75 000 mark til fremme av communal arbeidsledighetsforsikring. I forslagets begrundelse er opstillet nogle grund-

sætninger, som maa ske fyldest, forat der av en eventuel bevilgning kan ventes støtte til kommuner og foreninger, som hjælper sine medlemmer under arbeidsledighet; de gaar i det væsentlige ut paa følgende:

Arbeidssky personer og personer, som selv er skyld i sin arbeidsledighet, maa ikke nyde godt av forsikringen,

forsikringen maa bare være en hjælp til selvhjælp og maa ikke gjennem sine regler virke svækrende paa ansvarsfølelsen og paa interessen i at søke arbeide,

den maa være helt upartisk i kampen mellem arbeidsgiver og arbeider og den maa ikke virke til fremme av «Landflucht».

Endvidere maa forsikringsordningen indeholde en række bestemmelser, hvorav de vigtigste skal nævnes:

1. Forsikringsberettiget er personer, der ernærer sig hovedsagelig som arbeidere.  
Dog undtages:
  - a) personer, som lider av varig erhvervsuførhet eller som bare er halvt erhvervsufører,
  - b) personer, som allerede paa anden maate er tilstrækkelig sikret mot følgene av arbejdsløshet,
  - c) utlændinger.
2. Arbeidere, som er sysselsat med jordbruks- og skogbruksarbeide utenfor vedkommende by kan tidligst efter 3 aars forløp optages i kassen.  
Andre arbeidere maa ha opholdt sig mindst 6 maaneder i byen, medmindre de har sit hjem der.
3. Understøttelse maa ikke tilstaaes den, som selv er skyld i sin arbejdsløshet, eller som gaar uten arbeide som følge av streik, lockout eller mangel paa dygtighet. Arbeidsledighet som følge av indkaldelse til militærtjeneste ansees som uforskyldt.
4. Den forsikrede har først krav paa pengehjælp, naar der er hengaat 7 dage, uten at de kommunale arbeidsanvisningskontorer har kunnet skaffe ham sysselsættelse. Han har ret til at bli anvist arbeide foran de ikke forsikrede.
5. Understøttelse utbetales ikke, saalænge en arbejdsløs negter at overta det anviste arbeide, selv om det er arbeide, som ligger utenfor hans fag og selv om det er utenbys, dog med visse begrænsninger.  
Personer med familie er i almindelighed ikke pligtige til at overta arbeide utenfor det sedvanlige arbeidsomraade, naar denne fjernelse vil vanskeliggjøre dem omsorgen for familien.
6. Kvindelige arbeidere faar, selv om de er forsikringsberettigede, intet tilskud av offentlige midler.
7. Understøttelsen gives ikke for mere end 10 uker eller 60 virkedage indenfor et tidsrum av 52 uker.
8. Det kommunale tilskud maa i samlet gjennemsnit ikke overstige halvparten av det beløp, som de forsikrede selv bidrar.
9. Det samlede understøttelsesheløp, indbefattet kommunetilskuddet, maa ikke overskride, hvad der trænges til nødtørftig underhold. Mere end den av loven i sygdomstilfælde fastsatte understøttelse (halvparten av grundlønnen) maa ikke i noget tilfælde tilstaaes.
10. Første gangs tilstaaelse av tilskud maa i almindelighed være betinget av, at den forsikrede allerede i mindst 52 uker har gjort indskud i en forsikringsindretning. Yderligere hjælp er ogsaa betinget af erlagte bidrag.

- saaledes at én ukes understøttelse forutsætter mindst 4 bidragsuker. For sæsonarbeidere gjelder ikke fuldt saa strenge regler.
11. Understøttelsen er videre betinget av, at den forsikrede i de siste 52 uker før den indtraadte arbeidsledighet har utført lønnet arbeide i mindst 100 dage.
  12. Bidraget skal være av den størrelse, at det dækker det forutseelige behov uten kommunalt tilskud. Personer, som i en længere aarrække ikke — eller bare i ringe grad — har nydt hjælp, kan bli tilmaalt et tilsvarende bidrag.
  13. Den arbeidsløse forsikrede har daglig — paa forlangende flere gange daglig — til forut bestemt tid at fremstille sig paa arbeidskontoret, og meddele de ønskede oplysninger.
  14. Enhver begunstigelse av foreninger og enhver — selv bare en indirekte opmuntring til at gaa ind i en forening — maa undgaaes. Adgangen til at tegne forsikring og opnaaelsen av kommunetilskud maa være like for organiserte og ikke-organiserte arbeidere saavel med hensyn til de almindelige betingelser som med hensyn til tidspunkt.
  15. Det tilskud, som av offentlige midler tilstaaes en arbeiderorganisation, maa direkte utbetales de forsikrede gjennem en av kommunens offentlige institutioner.
  16. Organisationene maa ikke paa nogen maate — selv middelbart — bli økonominisk lettet gjennem de kommunale tilskud.
  17. Ogsaa «sparere» skal nyde godt av det offentlige tilskud.

Indenfor ovenstaaende grundsætninger er det overlatt kommunene selv at ordne arbeidsledighetsforsikringen, som de ønsker.

Statens tilskud er forutsat anvendt til dækning av omkring 1/3 av kommunenes utgifter ved forsikringen, dog saaledes at understøttelser, som blir ydet personer over 65 aar, ikke kommer i betragtning.

Regjeringens budgetforslag vandt Landdagens bifald, men forslaget fik bare 3 mot 8 stemmer i Riksraadskammerets finansutvalg og faldt i Abgeordnetenkammer den 4de juni 1914.

Planen i Bayern om ved tilstaaelse av statsbidrag at befordre utviklingen av den kommunale arbeidsledighetsforsikring har reist det samme spørsmaal ogsaa i andre tyske forbundsstater. Saaledes er landsregjeringene i Baden, Hessen, Sachsen og Württemberg i 1914 av vedkommende folkerepræsentationer anmodet om at fremkomme med forslag i saken.

I Preussen er spørsmaalet fundet at stille større vanskeligheter end andensteds, særlig paa grund av den store indflytning av landarbeidere til byene og masseindvandringen av utenlandske arbeidere.

Senatet i Bremen anser det likeledes uøjrigt dersteds at indføre en saadan forsikring og har i en utførlig betænkning uttalt sig om aarsakene hertil.

### Østerrike.

Der er i forskjellige byer som Wien, Brünn, Prag og Gratz, gjort tiltak til indførelse av en arbeidsledighetsforsikring, men saadan er ikke naadd utover det forberedende trin. Spørsmaalets løsning vanskeliggjøres særlig ved, at der savnes en fuldstændig arbeidsledighetsstatistik og en central ordning av arbeidsanvisningen.

Det er fremholdt, at et heldig resultat alene vil kunne naaes ved indførelse av en tvungen arbeidsledighetsforsikring som i England. Men dette — mener man — vil strande paa de store omkostninger, en saadan forsikring vil kræve.

I 1913 fremla det socialdemokratiske parti i Andet-kamret («Abgeordneten-Haus») et lovforslag om statstilskud til fagforeningenes arbeidsledighetsunderstøttelser; forslaget gav samtidig fagforeningene en vidtgaaende selvbestemmelsesret.

Av budgetutvalget i Andet-kamret blev i 1914 optat forslag om, at Regjeringen skulde bemyndiges til i første halvaar 1914 at yde tilskud til samlet beløp av indtil 2 millioner kr. (østerrigsk) som arbeidsledighetsunderstøttelse til de arbeidere og funktionærer, som i tilfælde av arbeidsledighet har krav paa understøttelse af fagforening eller arbeidsledighetskasse.

Tilstaaelsen og ydelsen av bidragene skal ordnes gjennem forordning, indtil statens arbeiderforsorg blir fastsat ved lov.

### Storbritannien og Irland.

De engelske «Trade Unions» har tildels -- ved siden av anden hjælp støttet sine medlemmer ogsaa i tilfælde av arbeidsledighet. De nyere arbeider-sammenslutninger har derimot sig stillet mere avvisende overfor disse selv-hjælpsbestræbelser og istedet fremholdt tanken om arbeidernes ret til arbeide av staten.

Ut fra den sisstnævnte opfatning har arbeiderpartiet to gange for Parlamentet fremsat en «Right to Work» Bill, men forslaget blev forkastet av Underhuset. Ved sakens sisste behandling i februar 1911 blev lovforslaget bekjæmpet paa Regjeringens vegne av Mr. John Burns, som uttalte, at ved en slik lov vilde arbeidernes organisation i «Trade Unions» og «Friendly Societies» bli mot-arbeidet, og den økonomiske byrde ved kampen mot arbeidsledigheten bli lagt helt over paa samfundet; efter Regjeringens mening var forsikring mot arbeidsledighet den eneste vei, som vilde føre til det med arbeiderpartiets lovforslag tilsigtede maal.

Overensstemmende med dette sit syn paa saken optok Regjeringen til behandling spørsmålet om en tvungen statsforsikring mot arbeidsledighet. Saken viste sig forbundet med store vanskeligheter, særlig da der paa omraadet ikke var noget forbillede fra utlandet eller øvrig forelaa erfaringer fra før, bortset fra en del oplysninger, som blev indhentet om den understøttelse, der som nævnt for en del ydes av «Trade Unions» til arbeidsledige medlemmer.

Regjeringens forslag blev forelagt Parlamentet den 4de mai 1911 som 2den del av «National Insurance Bill»; det fik gjennemgaaende en gunstig mottagelse, og blev med en del forandringer i enkeltheter vedtatt av Parlamentet og derafter promulgert som lov den 16de december 1911 under navn av «National Insurance Act 1911». Loven, som trædte i kraft den 15de juli 1912, omhandler i 1ste avsnit (§§ 1—83) sykeforsikring, herunder invaliditets- og moderskapsforsikring, og gir i 2det avsnit (§§ 84—107) bestemmelser om arbeidsledighetsforsikring, samt indeholder sluttelig i 3dje avsnit (§§ 108—115) en del forskrifter fælles for den hele lov.

Lovens bestemmelser om arbeidsledighetsforsikring gaar ut paa tvungen forsikring mot arbeidsledighet i visse bedrifter og opmuntring til frivillig forsikring i alle andre bedrifter.

Den tvungne arbeidsledighetsforsikring omfatter arbeidere fra det syldte 16de aar, som har været sysselsat ved følgende 7 slags bedrifter:

byggeindustrien, anlægsarbeider, skibsbrygning, den mekaniske industri, jernsmelting, vognfabrikation og sagbruk (herunder maskinmæssig træforarbeidelse).

Det er her at merke, at der ved avgjørelsen av, om en bedrift er forsikringspliktig eller ikke, skal tages hensyn mere til det arbeides beskaffenhet, som arbeideren er beskjæftiget med, end til selve bedriften, hvori han er sysselsat.

Blandt de forsikringspligtige bedrifter (i loven kaldt «insured trades») indgaar, som det vil sees, baade en utpræget sæsonvirksomhet som byggeindustrien og en bedriftsart med stadigere arbeidsforhold som metalindustrien. Herved kan forsikringens virkninger bli iagttagt i anvendelse paa to typisk forskjellige industrigrrene og erfaringer bli indvundet til bruk ved spørsmål om tvangsforsikringens utvidelse til at omfatte andre virksomheter.

Hvad iøvrig angaar utvidelse som nævnt, er det i loven overlatt Handels- og Socialministeriet (The Board of Trade) med samtykke av Finansministeriet (The Treasury), ved særskilt forordning at utvide den tvungne arbeidsledighetsforsikring til at omfatte arbeidere ogsaa i andre slags bedrifter og i forbindelse hermed gjøre de ønskelige forandringer i bidragenes og understøttelsens størrelse og varighet. Saadan forordning maa dog ikke utfærdiges, hvis Finansministeriet antar, at statsbidraget til arbeidsledighetsforsikringen derved vil komme til at overstige £ 1 000 000 (18 millioner kroner) pr. aar forinden utløpet av 3 aar fra forordningens utfærdigelse.

Board of Trade har paa den anden side adgang til at undta fra lovens forsikringstvang:

yrker, der ansees som fælles for en forsikringspligtig og en ikke-forsikringspligtig bedrift, men alene tjener som hjælpevirksomhet til den førstnævnte,

yrker, som har en viss forbindelse med forsikringspligtig bedrift, men dog fremtræer som særskilt virksomhet eller forbundet med ikke-forsikringspligtig bedrift.

De penge, som kræves til forsikringen, bringes tilveie ved bidrag fra arbejdsgiverne og arbeiderne, samt ved et aarlig tilskud fra staten, utgjørende  $\frac{1}{3}$  av de bidrag, som arbejdsgiverne og arbeiderne tilsammen har ydet i vedkommende aar. Disse midler indgaar i et av Board of Trade bestyrt Arbeidsledighetsfond (The Unemployment Fund). The Treasury kan gi fondet tilskud til beløp av indtil tre millioner pund. Hvis arbeidsledighetsfondet ikke kan klare betalingene, kan The Treasury anmode Board of Trade om midlertidig at forandre indskudssatsene, understøttelsesbidragene og understøttelsenes varighet. Dog maa understøttelsen ikke sættes lavere end til 5 sh. pr. uke og forsikringsindskuddene ikke økes mere end med 1 sh. pr. uke og pr. arbeider, likesom indskuddene ikke maa sættes forskjellig for arbejdsgivere og arbeidere.

Arbejdsgivernes og arbeidernes bidrag til forsikringen bestaar i tvangssindskud, som for hver utgjør  $2\frac{1}{2}$  d. (for arbeidere under 18 aar dog bare 1 d.). Indbetalingen sker gjennem arbejdsgiveren, som indklæber merker i arbeiderens forsikringsbok (til værdi motsvarende begges bidrag) og derefter gjør fradrag i arbeiderens løn for hans indskud. Forsikringsboken beror hos arbejdsgiveren, saalænge han har arbeideren i sin tjeneste, men skal, naar arbeidsforholdet ophører, leveres arbeideren tilbake uten anførsel eller merke av nogen slags. For arbeide, som ikke varer mere end 2 dage, har arbeids-

giver og arbeider hver at betale 2 d. og for arbeide, som ikke overskridet 1 dag, 1 d.; arbeide av over 2 dages varighet regnes for en uke.

En arbeidsgiver kan — gjennem ansøkning til Board of Trade inden 1 maaned efter kalenderaarets utgang — faa refundert av Arbeidsledighetsfondet  $\frac{1}{3}$  av de indskud, han for egen del har betalt for arbeidere, som i et tidsrum av 12 maaneder har været i stadig arbeide hos ham og for hvem der i nævnte tidsrum er betalt mindst 45 ukeindsksud.

Da arbeidsgiverens bidrag for hver arbeider beløper sig til 10 sh. 9 d. om aaret (kr. 9,68), vil han i henhold til denne bestemmelse aarlig kunne faa igjen 3 sh.  $7\frac{1}{3}$  d. (kr. 3,23) for hver arbeider.

Godtgjør en arbeidsgiver at ha betalt sine arbeideres indskud i en for hans bedrift daarlig tid, og at arbeiderne i denne har været regelmæssig sysselsat, men med forkortet arbeidstid, samt at han ikke har indkrævet indskuddet av arbeiderne, kan han paa ansøkning faa tilbakebetalt helt eller delvis de i denne tid erlagte indskud (saavel de, som er betalt for ham selv, som de, der falder paa arbeiderne). Forutsætningen er dog, at arbeidstiden ikke har utgjort mere end  $\frac{5}{6}$  av den i vedkommende bedrift og distrikt sedvanlige ukentlige arbeidstid. Bestemmelsen har til øjemed at anspore en arbeidsgiver til i krisetider ikke at gripe til avskedigelse af arbeiderne, men søke en utvei gjennem indskrænkning av arbeidstiden med den samme arbeidsstok som tidligere.

Har en forsikret betalt 500 eller flere ukentlige indskud, er han efter sit fyldte 60de aar berettiget til at faa tilbake (med  $2\frac{1}{2}$  pet. rente) det beløp, hvormed det samlede beløp av hans indskud overstiger det samlede beløp av utbetaalte understøttelser.

Board of Trade kan træffe avtale med de arbeidsgivere, som faar sine arbeidere fra de offentlige arbeidsanvisningskontorer, om, at alle arbeidsgiveren paahvilende pligter, saasom indklæbning af merker o. s. v., skal overtages av arbeidsanvisningskontoret. I saa fald regnes alle paa hverandre følgende ansættelser av samme eller forskjellige arbeidere som én arbeiders uavbrudte arbeide, eller med andre ord: arbeidsgiveren betaler bare forsikringsindskud i forhold til den arbeidskraft, han virkelig har erholdt gjennem arbeidsanvisningskontoret og ikke for hver arbeider.

Forsømmer eller nægter en arbeidsgiver eller arbeider at betale det fastsatte bidrag, kan han idømmes bøter indtil £ 10 == 180 kroner, hvorhos han er pliktig til at betale til Arbeidsledighetsfondet indtil tre gange det beløp, som han har forsømt eller nægget at erlägge, dog høist £ 5 == 90 kroner. Saksanlæg i anledning som nævnt sker efter foranstaltning eller samtykke av Board of Trade.

Board of Trade utfærdiger nærmere bestemmelser angaaende indskudsbeløtingen, herunder særlig om indretning av forsikringsbøker, kort, bruk av merker o. lign.

Hvis Board of Trade ved utløpet av 7 aar fra lovens ikrafttræden, altsaa tidligst 15de juli 1919, finder, at Arbeidsledighetsfondet enten er utilstrækkelig eller mere end tilstrækkelig til at dække sine forpligtelser, eller finder, at forsikringsbidragene enten er for høie eller for lave for noget særskilt yrke eller yrkesgren, kan det med samtykke av The Treasury ved særskilt forordning revidere indskudsbeløpene eller fastsætte forskjellige indskud for de forskjellige yrker eller yrkesgrenene. Indskuddene maa dog ikke forhøjes med mere end 1 d. om uken pr. arbeider eller arbeidsgiver, og disses bidrag maa altid være like store. Ny revision kan derefter ikke finde sted før efter forløpet av yderligere 7 aar og saaledes videre fremover.

Ret til understøttelse («unemployment benefit») betinges av følgende:

Den forsikrede maa i løpet av de siste 5 aar ha hat arbeide i tilsammen mindst 26 uker i en forsikringspliktig bedrift. Han maa fremsætte sit krav paa den i loven foreskrevne maate og godtgjøre, at han fra kravets fremsættelse av har været vedvarende arbeisløs. Han maa videre godtgjøre, at han er erhvervsfør, men ikke i stand til at skaffe sig passende beskjæftigelse. Arbeide, som er blit ledig gjennem streik eller lockout, kan han nekte at overta. Desuten kan han avslaa at paata sig arbeide, som ikke vil skaffe ham saa pas fortjeneste, som han pleier at faa i sit sedvanlige arbeide. Heller ikke pligter han at overta et arbeide utenfor sit distrikt, naar den tilbudte løn er lavere eller vilkaarene iøvrig mindre gunstige end det, som i almindelighet blir vedtatt i distriktet i avtaler mellem arbeidsgiver- og arbeidersammenslutninger, eller, i mangel av saadan avtale, som blir betalt av gode arbeidsgivere («good employers»).

Krav paa understøttelse tapes, hvis arbeidsløsheten er en følge av streik eller lockout i den fabrik, det verksted m. v., hvor den forsikrede var sys-selsat, og kravet er tapt for den tid, arbeidskonflikten vedvarer; videre tapes kravet i 6 uker, hvis en forsikret er blit arbeisløs paa grund av daarlig opførsel eller av fri vilje slutter arbeidet uten skjellig aarsak. Kravet bort-falder ogsaa i den tid, den forsikrede er indsatt i fængsel, opholder sig i ar-beidshus eller i en anden av det offentlige helt eller delvis bekostet anstalt, eller opholder sig utenlands. Endelig kan arbeidsløshetsunderstøttelse ikke opphæres samtidig med sykeunderstøttelse i henhold til lovens 1ste avsnit.

Efter en ventetid av en uke faar en arbeisløs over 18 aar ukentlig en understøttelse av i almindelighet 7 sh. (kr. 6,30). For arbeidere i alderen mellem 17 og 18 aar utgjør understøttelsen halvparten av nævnte beløp og arbeidere under 17 aar faar ingen understøttelse. Understøttelsen ydes bare i 15 uker i løpet av et tidsrum paa 12 maaneder. En ukes understøttelse maa iøvrig motsvares av mindst 5 av den forsikrede erlagte ukeindsksud, dog saaledes, at en arbeider, som er fyldt 21 aar og ved lovens ikrafttræden har hat stadig arbeide i en forsikringspliktig bedrift, yderligere blir regnet til gode 5 indskud for hver 3-maanedlig periode, som han har arbeidet i ved-kommende bedrift, dog ikke utover 25 ukeindsksud.

Arbeidsledigheten ansees først indtraadt fra den dag, kravet om under-støttelse blev fremsat.

Saaforent grunden til en forsikret arbeiders gjentagne arbeidsledighet synes at ligge i en mangel paa utdannelse eller kjendskap til vedkommende fag, kan der anordnes en prøve for arbeideren, og hvis resultatet taler for, at mangelen kan fjernes ved, at han blir utdannet og Arbeidsledighetsfondets utgifter for ham derigjennem har utsigt til at formindsightes, kan vedkommende forsikringstjenestemand træffe forføining til, at arbeideren for fondets regning faar delta i et dertil egnet teknisk lærekursus. Vægrer den forsikrede sig ved at gjøre bruk av saadan adgang eller maa videre utdannelse efter prøvens utfald ansees unyttig, blir der at ta hensyn hertil ved avgjørelsen av, til hvilken sysselsættelse den forsikrede skal ansees skikket.

Naar en arbeidersammenslutning ifølge sine vedtægter utbetales medlem-mene arbeidsledighetsunderstøttelse og medlemmene hører til de efter loven forsikringspliktige, kan Board of Trade slutte avtale med organisationen om, at der istedetfor arbeidsledighetsunderstøttelse til arbeiderne skal utbetales ved-kommende organisation et bidrag. For at gjøre fagorganisationene interessertere i, at medlemmenes arbeidsledighet blir mindst mulig, faar organisationene imidlertid av Arbeidsledighetsfondet bare tilbakebetalt saa meget, som arbei-

deren ifølge loven vilde ha fått utbetalt av fondet, og aldrig mere enn  $\frac{3}{4}$  av den understøttelse, som fagforeningen betaler; foreningen kan således ikke uten videre betale et medlem 7 sh. (understøttelsen etter loven) og derpaa kræve refusion for dette beløp, men måtte i tilfælde lægge til 2 sh. 4 d. av egne midler ( $\frac{3}{4}$  av 9 sh. 4 d. = 7 sh.). Ved denne ordning vil fagorganisationene kunne fortsætte som hittil (altsaa overensstemmende med sine egne regler) at gi arbeidsledighetsunderstøttelse, og medlemmene vil gjenne foreningen kunne erholde saavel den hjælp, de tilkommer i egenskab af fagorganisationsmedlemmer, som understøttelsen fra det offentlige (det siste, forsaa vidt lovens betingelser er fyldestgjort).

Som tidligere nævnt tar loven også sigte på at fremme den frivillige forsikring mot arbeidsledighet inden andre bedrifter end dem, som omfattes af den tunge forsikring. Loven bestemmer i den anledning, at Board of Trade med samtykke av The Treasury årlig eller med nærmere fastsatte mellemrum kan yde foreninger, som gir understøttelse til arbeidsløse og som ikke er beregnet på vinding («not trading for profit»), erstatning af statsmidler for indtil  $\frac{1}{6}$  av de utgifter, foreningen har pådradd sig ved ydelse av arbeidsledighetshjælp. Dog kommer den av en forening ydede understøttelse bare i betragtning for indtil et beløp av 12 sh. pr. uke. Bidraget tilstaaes foreningen uten hensyn til, om den understøttede er forsikringspliktig eller ikke, altsaa uanset om vedkommende arbeider i andre bedrifter end dem, som indgaar under loven, eller om det gjælder andre end egentlige kropsarbeidere (f. eks. butikbetjente, kontorfolk, journalister og andre).

Midlene til denne del av lovens virksomhet utredes ikke av Arbeidsledighetsfondet, men bevilges særskilt av Parlamentet.

Arbeidsledighetsforsikringens administration i Storbritannien og Irland hører under en avdeling av Board of Trade, «Labour Exchanges and Unemployment Insurance Department», der — som navnet angir — tillike er øverste centralmyndighet for den offentlige arbeidsanvisning.

Riket er inddelt i 8 «Divisions», hver med en «Divisional Office» (i London, Glasgow, Warrington, Doncaster, Birmingham, Bristol, Cardiff og Dublin). Hvert sådant kredskontor ledes av en «Divisional Officer», som har ansvaret saavel for arbeidsledighetsforsikringens som arbeidsanvisningens fremme i kredsen.

Inden hver «Division» er der stedlige kontorer — «Local Offices» — av to forskjellige slags:

«Labour Exchanges», hvis personale — med hel kontortid — er optalt baade med arbeidsledighetsforsikringen og arbeidsanvisningen (saavel i «insured trades» som i andre bedrifter);

«Local Agencies», hvis indehavere har paatatt sig — som en bisyssel, i lokaler, som de selv skaffer, og mot en godtgjørelse, som staar i forhold til antallet av arbeidsledighetsforsikrede inden vedkommende «Agencies» virke kreds — at utføre visse funktioner ved forsikringen og arbeidsanvisningen i «insured trades».

Disse stedlige kontorer omspænder tilsammen det hele land med et net av byraaer fordelt saaledes, at der findes et kontor indenfor en avstand av 5 engelske mil fra enhver større samling av forsikrede arbeidere.

Som nævnt ovenfor blir arbeidsgivernes og arbeidernes bidrag til arbeidsledighetsforsikringen erlagt paa den maate, at arbeidsgiveren klæber merker i arbeiderens forsikringsbok. Merkene («insurance stamps») til værdi av 5 d,

4 d. og 2 d.) kjøpes paa postkontorene (merker til 10 d. op til 5 sh. 5 d. leveres fra Board of Trade); forsikringsbøkene («unemployments books») faaes paa hvilketsomhelst av de ovennævnte stedlige kontorer.

Naar en arbeider blir uten arbeide og vil fremsætte krav paa understøttelse av «Arbeidsledighetsfondet», har han at avlevere sin forsikringsbok til det stedlige kontor, han tilhører, og samtidig utfylde en blanket for understøttelseskrav, hvori bl. a. opgives navn og adresse paa den siste arbeidsgiver. Videre er han — saafremt avstanden ikke er over 3 mil — pliktig til daglig at møte op i kontoret i arbeidstiden for med navns underskrift at bevidne, at han er uten beskjæftigelse og heller ikke venter i løpet av dagen at faa arbeide. Bevidnelsen sker i en protokol, der er indrettet som seddelkatalog, hvor hver arbeider har et kort for hver arbeidsledighetsperiode. Bor arbeideren længere borte fra kontoret end 3 mil, behøver han bare at komme hver anden dag eller med større mellemrum efter avstanden og kan i visse tilfælde sende bevidnelsen i posten.

Fra vedkommende «Local Office» blir kravet med angivelse av det antal indskud, som arbeiderens forsikringsbok utviser, sendt til kredsens «Divisional Office»; samtidig gives den siste arbeidsgiver meddelelse om, at krav paa understøttelse er fremsat, forat han skal kunne fremkomme med mulige indvendinger, som i tilfælde indsendes direkte til «Divisional Office». For ikke at skaffe kredskontoret unødvendig bryderi, venter «Local Office» med at oversende understøttelseskravet, indtil de to første arbeidsledighetsdage er gåaet. Det har nemlig vist sig, at de arbeidsledige gjennemsnitlig i hvert 9de tilfælde faar beskjæftigelse igjen inden 2 dages forløp.

I «Divisional Office» blir kravet sammenholdt med, hvad der er betalt i indskud og tidligere ydet i understøttelser, hvorefter den understøttelse, arbeideren er berettiget til, blir utregnet. Kravet blir derpaa — sammen med mulige bemerkninger fra den siste arbeidsgiver — forelagt en i loven anordnet, av Board of Trade utnævnt «Insurance Officer», tilknyttet «Divisional Office». Finder denne tjenestemand, at understøttelsen bør utbetaltes, er saken dermed avgjort, dog saaledes at han kan opta den til fornyet behandling, hvis der fremkommer nye faktiske oplysninger.

Kravet blir saa forsynet med tjenestemandens anvisningspaategning, bokført i finansavdelingen under «Divisional Office» og derefter sendt tilbage til «Local Office», som mot arbeiderens behørlige kvittering utbetaler ham understøttelsen ukentlig i et visst antal dage; den nævnte anvisningspaategning sætter som betingelse for fortsat utbetaling, at arbeideren vedvarende — skjønt arbeidsfør — er uforskyldt arbeidsledig.

Understøttelsen blir betalt kontant hver fredag for tidsrummet til og med den nærmest foregaaende onsdag. Hvis den arbeidsledige en dag uten fyldestgjørende grunde undlater at tegne sit navn i den ovenfor nævnte arbeidsledighetsprotokol, anses han som ikke arbeidsledig og følgelig ikke berettiget til understøttelse for den dag.

Vægrer han sig ved at overta et ham av kontoret anvist passende arbeide, indstilles utbetaling av yderligere understøttelser og saken blir forelagt «the Insurance Officer» til avgjørelse.

Stanser utbetalingen, fordi den arbeidsledige faar nyt arbeide eller fordi tidsrummet for understøttelse er utløpet eller av anden grund, blir kravet med paategning om utbetalte understøttelser sammen med arbeidsledighetskortet (d. v. s. kortet fra den ovenfor nævnte seddelkatalog) sendt tilbage til «Divisional Office», forat finansavdelingen kan faa avmerket i sine regnskapsbøker de utbetalte understøttelsesbeløp. Arbeidsledighetskortene, som

altsaa danner en automatisk beretning om arbeidsledighets bevægelse, blir senere benyttet i statistisk øiemed.

Blir arbeiderens krav paa understøttelse avslaat eller utbetalingen av yderligere understøttelse stanset, uten at der efter arbeiderens mening foreligger gyldig grund, har han adgang til at forlange saken forelagt for en «Court of Referees», sammensat av én repræsentant for arbeidsgiverne og én repræsentant for arbeiderne og med en av Board of Trade opnævn<sup>t</sup> «chairman». Denne sissle, som i almindelighet er i besiddelse av nogen lovkyndighet, tjenestegjør for ét aar, mens bisidderne, som blir tat ved lodtrækning af visse utvalg, veksler for hver uke; arbeidsgiverutvalget blir opnævnt af Board of Trade efter samraad men arbeidsgiverforeningene; arbeidernes utvalg sammensættes ved direkte valg av distrikts forsikrede arbeidere. Hver «Court of Referees» har som sekretær — «Appeals Officer» — en tjenestemand fra vedkommende «Divisional Office».

Arbeideren og vedkommende «Insurance Officer», hvis avgjørelse skal prøves, blir varslet til sakens behandling og har ret til at være tilstede per sonlig eller ved fuldmægtig. Ansees arbeiderens nærvær nødvendig, blir han lovformelig stevnet og faar da godtgjort sine reiseutgifter.

Gaar avgjørelsen i «Court of Referees» arbeideren imot, er saken dermed endelig avgjort; er den derimot til hans gunst, blir understøttelsen straks utbalt ham, dog saaledes, at «the Insurance Officer» kan indbringe avgjørelsen til prøvelse av «the Umpire». Denne, som er en av Kongen utnævnt høi embedsmand, hvis avgjørelser er endelige, er anordnet i loven i øiemed at skape en av administrationen (Board of Trade) uavhængig øverste appelmanndighet, som tillike kan virke til at skape ensartethet for det hele rike i de avgjørelser av forsikringsspørsmål, som træffes i de forskjellige «Courts of Referees».

Som tidligere nævnt kan der mellem Board of Trade og en arbeiderforening under visse i loven angivne vilkaar sluttet avtale om, at foreningen — naar den i henhold til foreningsvedtægtene har ydet sine medlemmer understøttelse i tilfælde av arbeidsledighet — skal kunne faa refundert av Arbeidsledighetsfondet det beløp, som arbeideren ifølge loven vilde hat krav paa af fondet.

Naar en arbeidsledig arbeider, som tilhører en organisation med overenskomst som nævnt, ønsker understøttelse, har han paa sedvanlig maate at avlevere sin forsikringsbok i vedkommende «Local Office» og utfylde en kravblanket. Men istedetfor den ovenfor omtalte daglige bevidnelse i kontorets officielle arbeidsledighetsprotokol, paahviler det arbeideren — paa den av hans fagforening foreskrevne maate — at sætte sit navn i en foreningen tilhørende tilsvarende protokol (i almindelighet kaldt «the vacant book»). Foreningen har ansvaret for, at vedkommende medlem virkelig er uforskyldt arbeidsledig. Foreningens forskjellige avdelinger indberetter til vedkommende «Labour Exchange Office» antal tilfælde av arbeidsledighet blandt foreningens medlemmer og indsender opgave over de av dem ukentlig utbetalte understøttelser. I overenskomstene mellem Board of Trade og foreningene forlanges det altid, at foreningen skal ha et system, som gir sikkerhet for, at arbeidsledige medlemmer kan bli bekjendt med, hvor der er arbeide at faa.

Fra «Local Office» blir understøttelseskavet efter de almindelige regler indsendt til «Divisional Office». Da kravet imidlertid ikke gaar ut paa arbeidsledighetsunderstøttelse i lovens forstand («claim for unemployment benefit»), men indeholder en fordring paa at bli hjulpet av vedkommende fagforening i henhold til dennes vedtægter, blir saken ikke paakjendt av en «In-

surance Officer» i hans egenskap av den, som efter loven retskraftig avgjør understøttelseskrav, men den blir behandlet i «Divisional Office» av dennes tjenestemænd paa vegne av Board of Trade. Saafremt kravet findes begrundet, vil avgjørelsen gaa ut — ikke som ellers paa bemyndigelse for vedkommende «Local Office» til at utbetale understøttelsen — men være formet som en erklæring, til underretning for vedkommende arbeiderforening om, at understøttelse vilde være utbetalts, om kravet var fremsat direkte til Arbeidsledighetsfondet. Det som avgjøres, er med andre ord; om foreningen, i tilfælde den utbetaler det arbeidsledige medlem understøttelse, vil kunne faa refusion av Arbeidsledighetsfondet.

Tvistigheter mellem Board of Trade og arbeiderforeninger angaaende omfanget av Arbeidsledighetsfondets refusionspligt avgjøres ikke av »Court of Referees», men blir indbragt direkte for «the Umpire». Dette siste er der dog reist spørsmaal om at forandre derhen, at saken skal kunne forelegges en «Court of Referees» til undersøkelse og betænkning.

Den omstændighet, at en fagforening har sluttet overenskomst som ovenfor omtalt med Board of Trade, tvinger ikke foreningens medlemmer til at søke arbeidsledighetsunderstøttelse gjennem foreningen; om de saa ønsker kan de trække sit tilkommende paa vanlig maate direkte fra «Local Office».

Board of Trade offentliggjorde i juli 1913 den første beretning om lovens virksomhet, (utarbeidet av direktøren for Board of Trades ovenfor nævnte avdeling for den offentlige arbeidsanvisning og arbeidsledighetsforsikring, mr. W. H. Beveridge).

Av beretningen hidsættes:

Siden lovens ikrafttræden (den 15de juli 1912) er der udelt i alt vel 2 500 000 arbeidsledighetsbøker, hvilket omtrent svarer til et antal av  $2\frac{1}{4}$  million arbeidere, som til enhver tid var indehavere av saadanne bøker. Antallet av helt forsikrede arbeidere er antagelig noget lavere end antallet av indehavere av bøker, idet en del av disse siste bare delvis arbeider i bedrifter, som omfattes av loven.

Mindre end  $\frac{1}{5}$  av de forsikrede var før lovens ikrafttræden forsikret mot arbeidsløshet gjennem frivillige sammenslutninger. Fra 8de januar 1913 (da krav om understøttelse begyndte at indløpe) til 11te juli 1913 er der fremsat 559 021 krav. Antallet av personer, som disse krav angaaer, kan ikke nøyagtig opgives, men tør antagelig kunne sættes til 400 000. Med andre ord: omkring  $\frac{1}{5}$  eller  $\frac{1}{6}$  av de forsikrede arbeidere har været arbeidsledige og gjort gjældende sine krav om understøttelse i de første 6 måneder av lovens virksomhet.

Antallet av arbeidsledige i perioden har bevæget sig mellem 67 000 ved utgangen av mai og 118 000 ved begyndelsen av februar, og utgjorde gjennemsnitlig 84 000. Disse tal svarer til 2,7, 5,1 og 3,5 pct. av antal bøker i omløp.

Av ovennævnte 559 021 understøttelses-krav var  $\frac{3}{4}$  — eller 415 788 — rettet paa direkte utbetaling av forsikringen, mens 143 233 gik ut paa betaling gjennem fagorganisationer, som hadde overenskomst med Board of Trade om bidrag.

Overenskomst som nævnt hadde 105 arbeidersammenslutninger, tilhørende de av loven omfattede arbeidsfag, med et samlet medlemstal av 539 775. Herunder indgaar, praktisk talt, alle arbeiderforeninger i vedkommende fag. 21 foreninger med tilsammen 86 000 medlemmer, hovedsagelig tilhørende byggeindustrien, har siden lovens ikrafttræden begyndt at yde sine medlemmer understøttelse i tilfælde af arbeidsledighed.

Indtil 11te juli 1913 var der utbalt direkte av forsikringen 575 641 understøttelser til et samlet beløp av £ 183 796. I samme tidsrum kan de gjennem foreninger utbetalte understøttelser sættes til et antal av 1998 853 til et samlet

beløp av £ 52 662. Ialt er der saaledes i løpet av første halvaar 1913 betalt 774 494 understøttelser til et samlet beløp av £ 236 458. Alt i alt har de ukentlige utgifter bevæget sig mellem et minimumsbeløp ved utgangen av mai 1913 paa £ 4 800, ydet omkring 16 000 personer, og et maksimumsbeløp ved utgangen av januar s. a. paa omkring £ 19 200, ydet omkring 60 000 personer.

Et stort antal krav har ikke medført tilstaaelse av understøttelse, idet vedkommende arbeidere har faat arbeide før forløpet av «venteuken», i hvilken tid der ikke ydes understøttelse.

Bruttoindtægten i aaret 1912—1913 var £ 2 268 400. Herfra maa dog trækkes 10 pct., som indbetales i statskassen som bidrag til administrationsutgifte, samt de beløp, som ifølge loven skal tilbakebetales arbeidsgivere, der i perioden har hat arbeidere i stadig sysselsættelse. Kassens aktiva utgjorde i juli 1913 £ 1 610 000.

Beretningen fremhæver, at arbeidsledigheten, i tiden fra loven trådte i fuld virksomhet (januar 1913), har været overordentlig liten. Som før nævnt er der dog indkommet omkring 560 000 krav paa understøttelse. Dette svarer til, at der i de arbeidsgrene, som omfattes av loven, har været mellem 14 000 og 31 000 arbeidsledige om uken (gjennemsnitlig 18 000), d. v. s.  $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{6}$  av antallet sysselsatte arbeidere. Tallene er minimumstal, idet arbeidsledighetens varighet for en stor mængde arbeideres vedkommende neppe strekker sig over en dag eller to, av hvilken grund intet krav fremsættes; antagelig  $\frac{2}{5}$  af de arbeidsledige fik arbeide igjen i løpet av en uke eller kortere tid. Det gjennemsnitlige antal, som fik nyt arbeide i hver uke, var 20 000; antallet svinget mellem 13 000 til 30 000 arbeidere.

Det billede, som fremgaar av disse tal, viser en vedvarende uregelmæssighed i sysselsættelse endog i et tidsrum, da arbeidslivet blomstrer som bedst; der er en ustanselig skiftning «from job to job», et tilbakevendende tap av produktivt arbeide og arbeidsløn i tiden fra «job to job». Det synes klart, uttales det i beretningen, at meget kan og maa bli gjort for at formindske arbeidsledigheten ved at forkorte disse uproduktive mellemtidssrum, og dette maa ske ved at fremme overgangen fra en sysselsættelse til en anden gjennem den offentlige arbeidsanvisning. Herfor taler to særskilte kjendsgjerninger: et stort antal skilsbyggerier har manglet arbeidere uagtet samtidig stadig 7 000 til 8 000 arbeidere i faget gik ledige; arbeidsledigheten var ikke jevnt fordelt inden rikets forskjellige distrikter; den har saaledes været større i det sydlige England og i Irland end i de øvrige egne av riket, hvor der mangesteds har været stor mangel paa arbeidskraft.

Board of Trade bemerker sluttelig, at det endnu er for tidlig at dømme om den endelige økonomiske og sociale virkning av den indførte forsikring mot arbeidsledighet, da den hittil har virket i en for industrien usedvanlig blomstrende tid, og loven først maa bli prøvet under en nedgangstid. Men vanskeligheten ved at sætte loven ut i livet er overvundet, og loven har vist sig praktisk anvendelig, likesom beregningsgrundlaget har slaat til. Antallet av arbeidere, som beskyttes mot arbeidsledighet ved forsikring, er 5- til 6-doblet, og det frivillige tiltak til saadan forsikrings videre utvikling er opmuntret. I en nedgangsperiode vil de forsikrede bedrifter kunne møte kravene paa understøttelse med opsamlede fonds paa flere millioner pund sterling, lagt op i de gode aar; og ved siden herav vil der være forhaanden en organisation, som vil forstaa at nyttiggjøre disse midler til formindskelse av arbeidsledigheten rundt om i landet.

---

STEEN'SKE BOGTRYKKERI. KRISTIANIA.